

UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinske fakultet

Innkalling til møte i programutvalg for ernæring

Tid: Onsdag 15. desember 2021 kl. 14-16

Sted: Zoom:

<https://uib.zoom.us/j/63071333217?pwd=RERxREIMSGtnNEpUVzI6YUdqRWEyUT09>

Forfall bes meldt til e-post: marte.roska@uib.no i god tid før møtet

I: Godkjenning av innkalling og sakslisten

Vedtakssaker:

Sak 33/21: Rethos: NUCLI352 Medisinsk ernæringsbehandling av born og unge - endring i læringsutbytte

Type sak: vedtakssak sendt på sirkulasjon

Lagt til et læringsutbytte som angår barn utsatt for vold og overgrep i forbindelse med Rethos.

Endringene ble vedtatt på sirkulasjon.

Vedlegg: 33/21-1

Vedtak: Programutvalget vedtar endringer emnebeskrivelse for NUCLI352 Medisinsk ernæringsbehandling av born og unge. Endringene trer i kraft fra og med våren 2022.

Sak 34/21: NUTR290 Bacheloroppgåve i human ernæring – endring i emnebeskrivelse

Type sak: vedtakssak sendt på sirkulasjon

Oppfølging fra programutvalgsmøte 22.09.2021. Justeringer i emnebeskrivelsen under Mål og innhold.

Emnebeskrivelsen ble ikke vedtatt på sirkulasjon og blir derfor tatt opp igjen i programutvalgsmøtet.

En innvending til fremlagt emnebeskrivelse var at setningen «Metode i litteraturoppgåve skal fortrinnsvis følge regelverk til ein systematisk kunnskapsoppsummering på eit avgrensa tema» bør fjernes.

Vedlegg: 34/21-1

Forslag til vedtak: Programutvalget vedtar endringer emnebeskrivelse for NUTR290 Bacheloroppgåve i human ernæring. Endringene trer i kraft fra og med våren 2022.

Sak 35/21: Oppfølging av programevaluering for Masterprogram i human ernæring

Type sak: vedtakssak

I etterkant av Programevalueringen for Masterprogram i human ernæring (2015-2020) har programutvalget mottatt brev fra fakultetet med punkter som må følges opp.

Studieprogrammet ble vedtatt reakkreditert i fakultetsstyret, men som det fremkommer i studiekvalitetskomiteens vurdering av programevalueringen, er det noen konkrete problemstillinger som må følges opp videre. Fakultetet ber programutvalget om å utarbeide en plan for konkret oppfølging av følgende problemstillinger:

1. Programutvalget må følge opp punktene som gjelder emneporteføljen og faglig overlapp, ved å så raskt som mulig utforme egne emnekoder og – beskrivelser for emnene på masternivå.
2. Fakultetet bør igangsette en utredning av en større omlegging av programmet. Studiekvalitetskomiteen vil anmode fakultetsstyret til å benytte denne sjansen til å starte et høyst nødvendig revisjonsarbeid.

Det er allerede gjennomført en del tiltak knyttet til punkt 1. Programutvalget bør sette ned en arbeidsgruppe som skal se på hele studieprogrammet (navn, emneportefølje, rekruttering, yrkesrelevans mm.). Sammensetning av og mandat for arbeidsgruppen utformes i møtet, mandatet bør omfatte en vurdering av om det er behov for en full programrevisjon.

Vedlegg: 35/21-1 og 35/21-2

Forslag til vedtak: *Utformes i møte*

Sak 36/21: Regler for gjennomføring og vurdering av praksisperioder i ernæringsstudiene

Type sak: vedtakssak

Det er behov for mer informasjon knyttet til praksisperiodene i ernæringsstudiene, og forslag til informasjon om regler for gjennomføring og vurdering av praksisperioder legges frem for vedtak.

Informasjon som skal publiseres på [nettsidene til ernæringsstudiene](#).

Vedlegg: 36/21-1

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar Regler for gjennomføring og vurdering av praksisperioder. Informasjonen publiseres på nettsidene til ernæringsstudiene.*

Sak 37/21: Oppdrag for ekstern fagfelle for 2022

Type sak: vedtakssak

Forslag til oppdrag: Ekstern fagfelle deltar i arbeidsgruppe som skal se på Masterprogram i human ernæring. Dersom programrevisjon blir igangsatt deltar ekstern fagfelle i denne komiteen også.

Vedtak: *Utformes i møtet*

Sak 38/21: Møtedatoer for våren 2022

Type sak: vedtakssak

Foreslåtte datoer for PU møter våren 2022:

Onsdag 9. februar 2022 kl. 14 – 16

Onsdag 23. mars 2022 kl. 13 – 15

Onsdag 1 juni eller 22. juni kl. 13 - 15

Forslag til vedtak: Programutvalget vedtar foreslåtte møtedatoer for våren 2022.

Sak 39/21: NUTR290 Bacheloroppgave – mulighet for å skrive i par våren 2022

Type sak: vedtakssak

Mulighet for studenter å skrive bacheloroppgave i par.

Vedlegg: 39/21-1

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar at studenter som ønsker å skrive bacheloroppgave i par våren 2022 kan gjøre dette. Programutvalget vedtar foreslåtte punkter for omfang og metode for studenter som skriver bacheloroppgave i par.*

Orienteringssaker:

O-sak 1	NUTR220 Ernæringens politikk og forvaltning Emnet undervises for siste gang i regi av Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap høsten 2021. Fra og med høsten 2022 skal emnet videreføres og administreres av Klinisk institutt 1. Ny emnebeskrivelse og andre tilknyttede endringer legges frem i første PU møte våren 2022.
O-sak 2	Emnebeskrivelse PSYK140 Åtferd, helse og ernæring Emnebeskrivelse for PSYK140 er revidert og vedtatt av UU-leder ved Institutt for biologisk og medisinsk psykologi. Endringene er i stor grad knyttet til NOKUT krav.

	Vedlegg O2-1
O-sak 3	Standardavtale for studentoppgaver i samarbeid med ekstern virksomhet Vedlegg O3-1 og O3-2
O-sak 4	Oppnevning av læringsdesigngruppe ved Det medisinske fakultet Vedlegg O4-1
O-sak 5	Sensorveiledning Påminnelse om at alle emner skal ha sensorveiledning tilgjengelig i tilknytning til vurdering. Sensorveiledninger skal etter UiBs grads- og studieforskrift være tilgjengelig for studentene (og andre) etter at sensur har falt. Alminnelige retningslinjer for sensorveiledning ved Universitetet i Bergen — Regelsamlingen documentation (uib.no)
O-sak 6	Programevalueringer Bachelorprogram i human ernæring og Masterprogram i klinisk ernæring Programevalueringer for Bachelorprogram i human ernæring og Masterprogram i klinisk ernæring er vedlagt. Evalueringene er også tilgjengelige i Studiekvalitetsbasen til UiB. Videre oppfølging av evalueringene vil skje til våren 2022. Vedlegg O6-1 og O6-2
Dato for neste møte i PUE blir besluttet i møtet	

Saker meldt inn fra studentrepresentanter

Meldt inn fra EFU:

- Obligatorisk oppmøte: Det må tilrettelegges for alternative opplegg dersom man er borte fra obligatorisk undervisning/aktiviteter, og dette må være klart på forhånd. Det mangler informasjon i god nok tid og dette har vært gjennomgående problematisk i mange år.
- Elektiv periode: Mange er skuffet over emnene i elektiv periode, lite relevant/spennende. Kun et par eller ingen av studentene (kull-21 master) kommer til å ta emner i elektiv periode januar -22, andre har enten fått fritak eller skal velge LAS-emner.

Eventuelt

Hanne Rosendahl-Riise
leder

Marte Bjerke Roska
sekretær

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinske fakultet

Sak nr.: 33/21

**Programutvalg
ernæring**

Godkjenningssak på
sirkulasjon november
2021

NUCLI352 Medisinsk ernæringsbehandling av born og unge – Endringer i emnebeskrivelse

Bakgrunn for saken:

I henhold til RETHOS må vi lære opp studentene i å kjenne igjen og kunne henvise videre barn og voksne som er utsatt for vold, traumer og overgrep.

Dette er noe som også har vært spesielt fokusert på i andre helsefagprogram og i studieledelsen. LUB som nå er lagt til i NUCLI 352 angår barn utsatt for vold og overgrep. Endring markert med gult i emnebeskrivelsen.

Forslag til vedtak:

Programutvalget vedtar endringer i emnebeskrivelse for NUCLI352 Medisinsk ernæringsbehandling av born og unge. Endringene trer i kraft fra og med våren 2022.

Vedlegg: 33/21-1: Emnebeskrivelse

NUCLI352: Medisinsk ernæringsbehandling av born og unge

Mål og innhald

Emnet gir ei grundig opplæring i medisinsk ernæringsbehandling av somatiske og psykiske sjukdommar og symptom hos born. Studentane får grunnleggande innføring i patologi og medisinsk behandling av sjukdommar og tilstandar, samt avansert opplæring i ernæringsbehandling av dei same sjukdommane

Emnet tar for seg cøliaki, leversjukdom, cystisk fibrose, IBD, malabsorpsjon og fordøyingsplagar, astma og anna lungesjukdom, allergi, matoverfølsomhet, hyperlipidemi, kreft, hjartesjukdom, nyresjukdom, ulike spisevanskar, metabolsk sjukdom, stoffskiftesjukdom, epilepsi, utmattingssjukdom og nevrologisk sjukdom

Emnet tar og for seg utfordringar knytt til næringsinntaket hos born som er i ein prematur tilstand, born som har funksjonshemmingar, spiseforstyrning og psykisk sjukdom.

Målet med emnet er at studentane skal ha tilstrekkeleg kunnskap om ernæringsbehandling, sjukdomsmekanismar og medisinsk behandling til å kunne vurdere, diagnostisere og behandle ernæringsutfordringar hos born med enkle, og komplekse somatiske sjukdommar og symptom, samt psykisk sjukdom.

Læringsutbyte

Det er venta at studenten etter fullført emne:

Kunnskapar: Studentane..

Har avansert kunnskap om årsak, førekomst, konsekvensar og behandling av ernæringsrelaterte sjukdommar og tilstander til born.

Har avansert kunnskap innanfor stega i ernæringsbehandlingsprosessen, inkludert kartlegging, diagnose, intervensjon og oppfølging, den tilhøyrande modellen og terminologien hos born

Har avansert kunnskap innanfor diagnosespesifikk ernæringsbehandling av born og unge

Har avansert kunnskap om medisinsk ernæringsbehandling ved komplekse ernæringsrelaterte problemstillingar hos born og unge

Ferdigheiter: Studentane..

Kan analysera eit samansett sjukdomsbilete og gje tilpassa og målretta medisinsk ernæringsbehandling og monitorering hos born og unge

Kan bruka innsamla informasjon og samanlikna med kriterium, anbefalingar og retningslinjer, og anvende dette til å stilla ein ernæringsdiagnose og gjennomføra ein ernæringsintervensjon hos born og unge

Generell kompetanse: Studentane..

Kan anvende sine kunnskapar og ferdigheiter til å gje kostråd til born/deira føresette

Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å gjennomføre ernæringsbehandling til born innan somatikk og psykisk helse

Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i relasjons-, kommunikasjons- og rettleiingskompetanse til å forstå og samhandla med born, deira foreldre/føresette og barnehage/skule/andre

kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å oppdage og vise vidare barn og unge utsett for eller som står i fare for å bli utsett for omsorgssvikt, vald og/eller overgrep

Krav til forkunnskaper

Bachelor i human ernæring. NUCLI352 byggjer på kunnskap i NUCLI351 og NUCLI353.

Krav til studierett

Opptak til masterprogram i klinisk ernæring

Undervisningsformer og omfang av organisert undervisning

Ordinære førelesningar, gruppearbeid og sjølvstudium basert på pensum skal dekke læringsmål for kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Det vil bli tatt i bruk ulike studentaktiviserande læringsmetodar for å trene på å bruke den kunnskapen som studentane har tileigna seg gjennom førelesningar og sjølvstudium.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Undervisninga vil omfatte minimum 3 dagar obligatorisk observasjonspraksis på barneklubben, Haukeland Universitetssjukehus og 2 dagar poliklinisk praksis ved Seksjon for klinisk ernæring.

Gruppearbeid med 80 % obligatorisk oppmøte.

Vurderingsformer

Skriftleg eksamen, 3 timar

Karakterskala

A-F

Emneevaluering

I samband med instituttet sitt kontinuerlege arbeid for å forbetra studiet blir det jamleg organisert studentevaluering av studieopplegg og undervisning, med tilbakemelding til studentane.

Evalueringsresultata vil liggje til grunn for revisjonar av studieplanar, pensum og studie-/undervisningsopplegg.

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinske fakultet

Sak nr.: 34/21

**Programutvalg
ernæring**

Godkjenningssak på
sirkulasjon november
2021

NUTR290 Bacheloroppgåve i human ernæring– Endringer i emnebeskrivelse

Bakgrunn for saken:

Oppfølging fra programutvalgsmøte 22. september 2021. Justeringer i emnebeskrivelse til NUTR290 under Mål og Innhold.

Forslag til vedtak:

Programutvalget vedtar endringer i emnebeskrivelse for NUTR290 Bacheloroppgåve i human ernæring. Endringene trer i kraft fra og med våren 2022.

Vedlegg: 34/21-1: Emnebeskrivelse

Vedlegg 34/21-1

NUTR 290 Bacheloroppgåve i human ernæring

Undervisningssemester: Vår

Mål og innhald

Målet med emnet er å gje studentane erfaring med ernæringsvitskapeleg arbeid, i form av planlegging, gjennomføring og presentasjon av eit vitskapeleg prosjekt (både munnleg og skriftleg), slik at studenten kan dokumentere vitskapeleg tenke- og arbeidsmåte.

Emnet består av ei generell innføring i skrivning av ei bacheloroppgåve kor akademisk skrivning. kjeldesøk, kjeldekritikk og etiske problemstillingar vil bli drøfta. Studentane kan velge ei oppgåve frå ei temaliste som presenterast tidleg i emnet.

Oppgåva skal ta utgangspunkt i eit tema/problemstilling knytt til ernæring. Oppgåva kan enten vere basert på empirisk undersøking eller på ein gjennomgang og samanfating av litteratur til eit avgrensa tema. Metode i litteraturoppgåve skal fortrinnsvis følge regelverk til ein systematisk kunnskapsoppsummering på eit avgrensa tema

Oppgåva kan skrivast på norsk eller engelsk. Om lag midtvegs i emnet skal studentane presentere sine oppgåver til kvarandre på eit bachelorseminar (obligatorisk deltaking). Presentasjonen kan gjennomførast på norsk eller engelsk.

Læringsutbyte

Studenten skal ved avslutta emne ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskap: Kandidaten..

- har brei kunnskap om relevante forskingsmetodar innan basal-, klinisk-, og epidemiologisk kostholds- og ernæringsforskning, inkludert fortolking av resultat
- har brei kunnskap om prinsippa for systematisk kunnskapsoppsummering innan kostholds- og ernæringsforskning

Ferdigheiter: Kandidaten..

- kan analysere og forholde seg kritisk til egen og andre si kostholds- og ernæringsforskning
- kan gjennomføre et avgrensa forskingsprosjekt under rettleiing og i tråd med gjeldene forskningsetiske normer for å undersøke samanhengen mellom kosthald, helse og sjukdom.

Generell kompetanse: Kandidaten..

- kan anvende sine kunnskapar og ferdigheiter til fag- og kunnskapsutvikling innan ernæringsfaget, og bidra i forskingsprosjekt om samanhengen mellom kosthald, helse og sjukdom

Undervisningsformer og omfang av organisert undervisning

Obligatoriske førelesingar innan vitsskapelege metodar, forskingsetikk, og bruk av biblioteksverktøy

Munnleg presentasjon av prosjektet på et bachelorseminar, obligatorisk

Sjølvtendig skriving av litteraturoppgåve under rettleiing. Student kan få inntil 10 timer rettleiing av rettleiar. Dette inkluderer rettleiingssamtale og gjennomlesing av oppgåva.

Bacheloroppgåva bør vere omlag 5000 ord, og maksimalt 8000 ord (eksklusiv referansar, appendiks, tabellar)

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Førelesingar innan vitsskapelege metodar, forskingsetikk, og bruk av biblioteksverktøy

Munnleg presentasjon av prosjektet og deltaking på bachelorseminar

Vurderingsformer: Individuell skriftleg oppgåve

Karakterskala: A-F

Emneevaluering

I samband med instituttet sitt kontinuerlege arbeid for å forbetra studiet blir det jamleg organisert studentevaluering av studieopplegg og undervisning, med tilbakemelding til studentane. Evalueringsresultata vil liggje til grunn for revisjonar av studieplanar, pensum og studie-/undervisningsopplegg.

Institutt: Klinisk institutt 1

Programutvalg for ernæring

Referanse

2019/26637-MADA

Dato

09.11.2021

Reakkreditering av Masterprogram i human ernæring

Programutvalg for ernæring leverte i april 2021 sin femårige programevaluering av Master i human ernæring. Evalueringen ble gjennomgått av fakultetets studiekvalitetskomité i juni, og deretter ble programmet lagt frem for reakkreditering i fakultetsstyret i august. Studieprogrammet ble vedtatt reakkreditert for fem nye år på fakultetsstyremøtet 25. august 2021.

Studiekvalitetskomiteens vurdering

I referatet fra gjennomgangen i studiekvalitetskomiteen er programevalueringen omtalt slik:

Masterprogrammet i human ernæring får skryt for en forbilledlig programevaluering som svarer godt på alle påkrevde punkt. Evalueringen peker selv på flere utfordringer i programmet, og komiteen slutter seg til disse i tillegg til å løfte fram flere:

- Det framstår et uakseptabelt stort overlapp mellom emner i masterprogrammet og emner i bachelorprogrammet i human ernæring. Emnene på masternivå bør endres ved å for eksempel gi andre arbeidskrav og pensum, og få egne emnekode.
- Det benyttes i stor grad emner som ikke er opprettet for dette programmet, noe som gir et lite og fragmentert fagmiljø. Komiteen stiller spørsmål ved om kursporteføljen er tilpasset yrkesbehovet. Matvarekunnskap er for eksempel et tema som ikke undervises.
- Programmet sliter med stort frafall, kun 3-6 studenter uteksamineres i året. Det er ikke tydelig hvilke kvalifikasjoner masteren gir, eller hvilke yrker kandidatene kan gå inn i. Dette påvirker antakelig gjennomføringsgraden.
- Programmet påpeker selv manglende ressurser som et stort problem.

I programevalueringen framgår det at programmet selv ønsker selv å endre navn til ernæringsbiologi – slik oppbyggingen av programmet er nå vurderes det til en god endring.

Matsikkerhet og ernæring er dagsaktuelle og populære tema i samfunnet, og komiteen mener at dette studieprogrammet har et potensiale som i dag ikke er oppfylt. Komiteen mener at det er behov for en større revisjon av programmet for å konkretisere læringsutbyttet, øke gjennomføring og utvide kandidatgrunnlaget. Det kan være aktuelt å se til andre norske læresteder som har utviklet masterprogram i

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

ernæring rettet mot helseprofesjoner. Programutvalgsleder er selv enig i mye av kritikken, og ønsker en prosess for å utvikle programmet til å møte studentenes behov velkommen.

Komiteen drøftet om programmet er egnet for reakkreditering, gitt de utfordringene som beskrives. Konklusjonen ble at programmet tilfredsstiller krav til reakkreditering, men at en todelt oppfølging er nødvendig:

- Programutvalget må følge opp de punktene som gjelder emneporteføljen og faglig overlapp, ved å så raskt som mulig utforme egne emnekoder og - beskrivelser for emnene på masternivå.
- Fakultetet bør igangsette en utredning av en større omlegging av programmet. Studiekvalitetskomiteen vil anmode fakultetsstyret til å benytte denne sjansen til å starte et høyst nødvendig revisjonsarbeid

Fakultetets vurdering

Studieprogrammet ble vedtatt reakkreditert uten ytterligere merknader i fakultetsstyret. Som det framkommer i studiekvalitetskomiteens vurdering av programevalueringen, er det imidlertid noen problemstillinger som må følges opp videre. Vi ber programutvalget utarbeide en plan for konkret oppfølging av de adresserte problemstillingene og melde dette tilbake til fakultetet innen 1. februar 2022.

Fakultetet har kalt inn ny leder for programutvalget til et møte med ledelsen i studieseksjonen ved fakultetet senere i november. Vi ber om å få en tilbakemelding på programutvalgets planer for eventuell større revisjon av programmet i dette møtet.

Uavhengig av om det planlegges programrevisjon, må programmet fremover ha fokus på frafallsproblematikk og utarbeide tiltak for å bedre gjennomføringen i studiet.

Vennlig hilsen

Marit Øilo
visedekan for utdanning

Ørjan Leren
seksjonssjef

30.04.2021

Programevaluering 2020

Masterprogram human ernæring 2015 - 2020

Programevaluering: MAMD-NUMUM: Masterprogram human ernæring, 2015 - 2019

Innhold

Programevaluering: MAMD-NUMUM: Masterprogram human ernæring, 2015 - 2019.....	1
Innledning.....	2
Arbeidsgruppen	2
Studieplan.....	2
Læringsutbytte	2
Infrastruktur	3
Undervisnings- og vurderingsformer	3
Undervisningsformer.....	3
Vurderingsformer	4
Faglig innhold og arbeidslivsrelevans.....	4
Arbeidsomfang	4
Kobling til forskning.....	5
Internasjonalisering.....	5
Praksis.....	6
Opptakskrav og opptakstall.....	6
Gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon.....	6
Læringsmiljø	7
Kvalitetssikring	7
Forslag til tiltak for å øke kvalitet	7
Studentinvolvering	7
Fagmiljø	8
Fagmiljøets størrelse	8
Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse.....	8
Faglig ledelse	8
Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse.....	8
Internasjonalt og nasjonalt samarbeid.....	8
Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter, inkludert Rethos.....	9

Innledning

Masterprogrammet i human ernæring (MAMD-NUHUM) er et 2-årig masterstudium.

Studieprogrammet ble opprettet høsten 2004 og er underlagt Det medisinske fakultet. Studiet har blitt endret flere ganger underveis, og siste gang var for studieåret 2016/17, der dagens struktur ble innført.

Master i human ernæring er et av tre studieprogram innen ernæring og alle tre programmene har et samlet programutvalg (PUE). Programutvalg for ernæring ligger i MEDFAK sin organisasjonsstruktur.

Programmet ble sist evaluert i 2012.

Arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen for programevalueringen for Masterprogram human ernæring, 2015-2020, har bestått av:

Jutta Dierkes (K1), Leder for programutvalg for ernæring

Frode Slinde, ekstern fagfelleevaluering, ernæring

Robin Ørnsrud (K1 og NIFES)

Randi Julie Tangvik (K1)

Trine Leikanger (studentrepresentant)

Marte Bjerke Roska (fak.adm)

Studieplan

Vi viser til studieplan for master i human ernæring i vedlegg 1, og emneoversikt, vedlegg 1, tabell A

Studieplanen gir korrekt informasjon om studietilbudet, viser studiets innhold, oppbygging og progresjon. Det foreligger informasjon om muligheter for studentutveksling i løpet av studiet. Likevel kunne beskrivelser av emner vært mer utfyllende. Det kommer ikke tydelig frem at 3 emner (NUTR203, NUTR204 og NUTRFYS) er felles med studenter på Bachelorprogrammet i human ernæring.

Navnet på studieprogrammet har ikke vært endret siden oppstart av programmet. Det har tidligere vært diskusjoner rundt navnet, og Ernæringsbiologi har vært foreslått som et mer passende navn. Master i human ernæring har sterkt fokus på biologi og fysiologi, og evalueringskomiteen anser ikke dagens navn som dekkende for programmets innhold. Komiteen foreslår at man vurderer å endre til et mer dekkende navn for studieprogrammet.

Læringsutbytte

Vi viser til vedlegg 2 for læringsutbytte på programnivå.

Læringsutbytte for masterprogrammet er delt inn i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som uteksaminert kandidater skal ha etter endt utdanning. Komiteen mener at læringsutbytte på programnivå stort sett er i samsvar med, og på rett nivå, i henhold til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Men, læringsutbyttebeskrivelsene kan med fordel være mer detaljerte. Per i dag er det totalt åtte læringsutbyttebeskrivelser på programnivå.

Læringsutbyttebeskrivelser på emnenivå er ikke i samsvar med NKR. Komiteen anser ikke emnenes innhold som utilstrekkelig, men anbefaler en gjennomgang og revisjon av emnebeskrivelsene med

formål å bedre beskrive emnenes innhold. Dette vil bedre tydeliggjøre emnenes bidrag til læringsutbytte på programnivå.

Emnene NUTR203, NUTR204 og NUTRFYS ansees som en forutsetning til NUTR333A, og rekkefølgen av emner er dermed logisk og bygger på hverandre.

Se tabell B i vedlegg 2, for et studieprogramkart med oversikt over hvordan emnene (uten valgemner), leder frem til oppnådd læringsutbytte for studieprogrammet.

Komiteen vil også påpeke at det er en utfordring at flere av emnene undervises både på master i human ernæring, og på bachelor i human ernæring. Det er ikke gunstig at samme emnebeskrivelse skal dekke læringsutbytter på to forskjellige studienivå og per i dag dekker ikke disse emnene krav til læringsutbytter på masternivå. Vi anbefaler at det for masterstudentene legges høyere krav til obligatoriske aktiviteter, og at det eventuelt utformes en egen eksamen for master i human ernæring. For emner som undervises på både Master- og Bachelornivå bør det utvikles egne emnekoder og egne læringsutbyttebeskrivelser for tydelig å skille mellom nivåene.

Infrastruktur

Infrastrukturen er på plass og velfungerende. Studentene har tilgang til nødvendig infrastruktur som lesesaler, bibliotek tjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT ressurser og egnet læringsplattform.

Undervisnings- og vurderingsformer

Vi viser til vedlegg 3, tabell C og D, for oversikt over undervisnings- og vurderingsformer som benyttes.

Studiet benytter en rekke undervisnings – og vurderingsformer og evalueringskomiteen mener at disse avspeiler programmets læringsutbytte. Emnene som kun ligger på masternivå inneholder høy grad av selvstendig arbeid, mens emnene som samundervises med bachelor i human ernæring i mindre grad inneholder selvstendig arbeid. Komiteen anbefaler at man ser på muligheten for å tilføre mer selvstendig arbeid i disse emnene dersom det blir et tydeligere skille mellom bachelor og master på emner som samundervises.

Undervisningsformer

- Forelesninger
- Nettbasert undervisning
- Gruppearbeid
- Laboratorieøvelser med innlevering av labjournal
- Forskningsoppgave under veiledning

Det tilstrebes at undervisningsformene som benyttes samsvarer med ønskede læringsutbytter. Våren og høsten 2020 har det vært en bratt læringskurve og erfaring med digitale undervisningsformer, og dette har fortsatt inn i vårsemesteret 2021.

For å sikre at studentene oppfyller følgende læringsutbytte på programnivå *“kan gjennom erverva forståing av ernæringsfaglege termar og uttrykksformer kommunisere og formidle fagfeltet”*, bør det vurderes om studentpresentasjoner kan innføres som undervisningsmetode(r) i ett eller flere emner.

Vurderingsformer

For å sikre at studentene har nødvendige kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse gjennomføres det ulike vurderingsformer gjennom studieløpet:

- Skriftlig skoleeksamen
- Essay og refleksjonsnotat
- Muntlig eksamen
- Masteroppgave og muntlig presentasjon

Våren 2020 og høsten 2020 har flesteparten av eksamenene gått digitalt.

Faglig innhold og arbeidslivsrelevans

Programutvalget jobber for å sikre at det er en helhet i det enkelte program, de enkelte emner og at det er samsvar mellom emnene i programmene, samt sikre naturlig progresjon i studieløpet.

Mange forskjellige fagpersoner underviser på studieprogrammet og er med på å sikre at undervisningen i emnene til enhver tid er oppdatert.

I likhet med master for biomedisin, blir uteksaminerte kandidater i master i human ernæring ikke helsepersonell, og har ikke tittel som enten ernæringsfysiologer eller klinisk ernæringsfysiologer. Programmet var i utgangspunktet opprettet for å rekruttere forskere innen ernæring, men dette fokuset har gjerne forsvunnet litt med tiden.

Masterprogram i human ernæring har stort faglig fokus på de naturvitenskapelige aspekter av ernæringsvitenskap, og mangler en del emner for å oppnå faglig bredde. Programmet mangler undervisning i matvarekunnskap, som ansees som viktig både som kunnskap innen ernæring, men også som kvalifikasjon som er ettertraktet av mulige arbeidsgiver innen matindustrien. Videre kunne programmet med fordel tilby undervisning innen immunologi eller genetikk som er relevant for ernæring. Innføring av nye emner vil medføre at eksisterende emner erstattes. Eventuelt kunne valgemner erstattes med fag som er mer relevante i ernæring, for eksempel matvarekunnskap eller food safety. Masteroppgaver gjennom de siste årene gjenspeiler at det er mange forskjellige temaer som ble bearbeidet fra kandidater, med god suksess.

Komiteen diskuterte hvilket behov det er i arbeidslivet for personer som ikke er utdannet klinisk ernæringsfysiolog, men som har mye kunnskap om ernæring på akademisk nivå. Komiteen ser at det kommer nye masterløp i ernæring ved NTNU (fedme og helse) og ved OsloMet (ernæring for helsepersonell og public health nutrition), og anbefaler at det undersøkes hvilket kompetansebehov arbeidsmarkedet har og hvilket utdanningstilbud UiB bør ha for å dekke behovet.

Arbeidsomfang

Arbeidsomfang er vanskelig å estimere, og det foreligger ikke noe tall fra studiebarometeret pga. små kull. Siden 1. semester på master human ernæring er ganske likt med 3. semester på bachelor i human ernæring, kan man se på tallene fra studiebarometeret derfra. Disse viser et arbeidsomfang på 8,3 timer organisert undervisning og 26,4 timer egenstudier, altså 34,7 timer studietid per uke. Studentene har obligatoriske laboratorieøvelser både i NUTR203 og NUTRFYS i høstsemesteret, og i NUTR204 pluss innleveringer av essay i NUTR333A i vårsemesteret.

Kobling til forskning

Studentene møter forskning i løpet av studiet da 1) undervisere bruker eksempler fra forskningen sin i forelesninger, 2) studenter deltar i laboratoriet hvor de møter forskningsmetoder og 3) gjennom masteroppgaver der studentene gjennomføre et selvstendig prosjekt, under veiledning. På andre semester gjennomføres det et masterseminar med presentasjon av mulige masteroppgaver. I etterkant har studentene anledning til å velge en oppgave etter samtale med mulige veiledere og melde interesse for en oppgave. I starten av tredje semester gjennomføres det et introduksjonskurs til masteroppgave og hele tredje og fjerde semester jobber studenten med masteroppgaven.

Relevante forskningsgrupper er fra Senter for ernæring ved K1, Lipidgruppen ved K2, Fedmeforskning ved K2/Laboratorieklinikken, og fra Havforskningsinstituttet. Flere masteroppgaver har blitt publisert, eller har inngått i publikasjoner fra forskningsgruppen.

Internasjonalisering

Ernæringsstudiene har et utvalg egne utvekslingsavtaler som er tilgjengelig for alle tre studieprogram. Utveksling skjer i hovedsak på bachelor i human ernæring og det er flere innvekslingsstudenter enn utvekslingsstudenter på avtalene.

Studentene på master i human ernæring oppfordres til å dra på utveksling i løpet av siste året, når de skriver masteroppgaven. Tema til master oppgaver kommer for eksempel fra universitet Halle i Tyskland eller KU Leuven i Belgia. Dette er imidlertid ikke et tilbud som studentene benytter seg av.

Det er per i dag vanskelig å finne andre egnede semestre til utveksling i dagens studieplan og ved et toårig, ikke konsekutivt masterløp.

Ernæringsstudiene har i evalueringsperioden hatt følgende utvekslingsavtaler:

KU Leuven (Belgia) – Erasmus+

Vi har mottatt fire studenter på denne avtalen, og to studenter fra masterprogram i klinisk ernæring har reist ut.

University of Gothenburg (Sverige) – Erasmus+

Vi har ikke mottatt noen studenter på denne avtalen, men seks studenter har reist ut. Alle utreisende tilhører bachelorprogrammet i human ernæring.

Harokopio University (Hellas) – Erasmus+

Vi har mottatt 22 studenter på denne avtalen og syv studenter har reist ut. Alle syv utreisende tilhører bachelorprogrammet i human ernæring.

Wageningen University (Nederland) – Erasmus+

Vi har mottatt 14 studenter på denne avtalen, og to studenter fra bachelorprogram i human ernæring har reist ut.

Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg (Tyskland) – Erasmus+

Vi har mottatt 21 studenter på denne avtalen, og det er fire studenter som har reist ut. Alle fire utreisende tilhører bachelorprogrammet i human ernæring.

Technische Universität München (Tyskland) – Erasmus+

Vi har mottatt 11 studenter på denne avtalen, men ikke sendt ut noen.

Praksis

Per i dag er det ingen praksis i master i human ernæring. Komiteen har diskutert praksismuligheter, men siden disse kandidatene ikke blir helsepersonell, ville praksis vært tilknyttet matvareindustrien eller organisasjoner innen mat og ernæring. Siden studentene har ikke opplæring i matvarekunnskap, er det ikke hensiktsmessig med praksis der.

Studentene er gjennom master oppgave tilknyttet ulike forskningsgrupper, og denne erfaringen med selvstendig arbeid kan ansees som en form for praksis til et studium som er forskningsforberedende.

Opptakskrav og opptakstall

For oversikt over statistikk for opptakstall, se vedlegg 4, tabell E.

Master i human ernæring har i perioden 2015-2020 hatt ti studieplasser og har følgende opptakskrav:

Studiet er retta mot deg som har ein bachelorgrad i biologi, molekylærbiologi, human ernæring, bioingeniørutdanning eller tilsvarande utdanning på minimum 3 år (180 studiepoeng).

Opptak krev minimum 80 studiepoeng relevante emner hvorav minimum 20 sp kjemi/biokjemi med laboratorieøvingar og minimum 20 sp molekylærbiologi/biologi. Andre relevante emner som kan inngå er: anatomi, fysiologi, statistikk og matvarekunnskap.

Minstekravet for opptak er at gjennomsnittskarakteren på opptaksgrunnlaget er C eller betre.

Dersom det er fleire søkjarar til eit program enn studieplassar vil søkjarane bli rangerte etter karakterane i opptaksgrunnlaget.

I årene 2015 til 2020 har antall søkere (1.pri) variert mellom 12 og 25, men til tross for overbooking av antall plasser tilbudt, fyller vi sjelden opp alle 10 studieplassene.

Med hensyn til opptak for høsten 2021, har vi kontaktet universitet og høyskoler som tilbyr bachelor i bioingeniør for å øke bevisstheten rundt master i human ernæring blant denne studentmassen. Vi vil også fortsette å legge opp til en overbooking i håp om å nå kandidatmålet.

I prinsippet kvalifiserer også bachelor i human ernæring fra UiB eller i ernæring fra UiT til opptak. Dette vil medføre at disse søkere trenger et alternativt løp på grunn av overlapp mellom bachelor og master emner som til sammen utgjør 35 sp.

Gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon

For oversikt over statistikk for gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon, se vedlegg 4, tabell E og F.

I perioden 2015 til 2020 har vi uteksaminert mellom 2 og 7 kandidater årlig (tabell F), og dette er lavere antall kandidatproduksjon enn ønskelig basert på 10 studieplasser.

Det er en høy andel av de som fullfører, som fullfører på normert tid.

Vi ser at det både er frafall før studiestart (etter søker har takket ja) og et visst frafall i løpet av studietiden. Siden studenter ikke er forpliktet til å begrunne hvorfor de slutter på studiet, så er det vanskelig å få oversikt over årsakene. Noen av de som faller fra før studiestart, gjør det fordi de får tilbud om studieplass på et annet studieprogram.

Læringsmiljø

Masterprogram i human ernæring har kun et emne som er kun for studenter tilknyttet programmet (NUTR333A). De øvrige emnene er felles med andre studieretninger eller med bachelorprogram i human ernæring.

Studieprogrammet er en ikke-konsekutiv master, og dette medfører ulike utfordringer i det sosiale miljøet. Studentene har ulike forkunnskaper og det sosiale læringsmiljøet er preget av heterogenitet i studentmassen, lavt antall søkere, få aktive studenter og liten identitetsfølelse. En master i human ernæring gir ikke autorisasjon som helsepersonell og skiller seg dermed fra master i klinisk ernæring og andre studieprogram ved Det medisinske fakultet. Det kunne være hensiktsmessig å jobbe tettere med master i biomedisin, som har likende utfordringer (ikke konsekutiv, ikke helsepersonell, heterogen).

Kvalitetssikring

I studieåret 2016/2017 ble dagens studieplan innført. Bakgrunnen for endringer i studieplanen var endringer i tilgjengelige ressurser, og fellesundervisning med en del emner på bachelor i human ernæring. I tillegg ønsket vi å styrke realfagstilnærningen i studiet.

Forslag til tiltak for å øke kvalitet

Komiteen anbefaler en gjennomgang av læringsutbytte på programnivå for å:

1. sikre at læringsutbyttebeskrivelsene er i henhold til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR).
2. sikre at læringsutbyttebeskrivelsene detaljert beskriver alle kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som uteksaminert kandidater skal ha etter endt utdanning

Komiteen anbefaler en gjennomgang av alle emnebeskrivelser for å:

1. sikre at emnebeskrivelsene er dekkende for innhold og læringsutbytte i emnet
2. sikre at læringsutbyttebeskrivelser er i henhold til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR)
3. sikre at emner som undervises på både bachelor og masternivå tydelig skiller mellom de to nivåene og ulike krav til læringsutbytte. I dette arbeidet må det vurderes om det er behov for ulike emnekoder
4. sikre at læringsutbytte på programnivå dekkes av læringsutbytte på emnenivå

Komiteen anbefaler en evaluering av om studieprogrammets navn «Master i human ernæring» er beskrivende for studieprogrammet, eller om andre navn er mer dekkende for studiets innhold.

Komiteen anbefaler større faglige bredde og utvide undervisningstilbud med matvarekunnskap og fordypningen innen immunologi eller genetikk.

Studentinvolvering

Masterstudiet i human ernæring er representert i programutvalg gjennom flere undervisere og en studentrepresentant, i likhet med de to andre studieprogram i ernæring. Studenter på master i human ernæring er ved flere ganger blitt spurt om å stille med en representant til programutvalget. I skrivende stund har programutvalget ikke en studentrepresentant fra master i human ernæring og det virker som det er liten interesse blant studentene for å bidra.

Fagmiljø

Fagmiljøets størrelse

Se vedlegg 5, tabell G, for fagansatte. De fleste har faste stillinger og professorkompetanse. Ingen bruker 100% av tiden sin til master i human ernæring, men er også tilknyttet bachelor i human ernæring og master i klinisk ernæring.

Programutvalg ernæring ved medisinsk fakultet er ansvarlig for undervisning og gjennomføring av studieprogrammet. Programmet blir administrert av seksjon for ernæring ved K1. Det er for tiden 3 professorer / FA i 100% stilling (alle med ernæringsutdanning), 2 professorer i 50% stilling (leger) og 3 FA/professorer i 20% stilling (realist / food scientist / klinisk ernæringsfysiolog) ved seksjonen. Disse jobber også for masterprogram i klinisk ernæring og bachelor program i human ernæring. Seksjon for ernæring er del av senter for ernæring, som har for tiden 1 post doc (klinisk ernæringsfysiolog), en forsker (realist), 8-12 stipendiater, og en professor i global ernæring (100%, lege).

Veiledning til master oppgaven gjøres også fra ansatte ved havforskningsinstitutt, Haukeland universitets sykehus og fra andre fakultet ved UiB.

Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

Det er krav til utdanningsfaglig kompetanse for nyansatte siden 2017, og for professoropprykk. Ansatte som mangler utdanningsfaglig kompetanse, skal oppnå dette i løpet av 2 år. For tiden har alle faste ansatte utdanningsfaglig basiskompetanse.

Faglig ledelse

Studieprogrammet ledes av et programutvalg (PUE) med et mandat (se vedlegg 6). I programutvalget er alle institutt som er involvert i utdanningen representert, i tillegg til studentrepresentanter fra de ulike studieprogrammene innen ernæring og en representant fra Seksjon for klinisk ernæring ved Haukeland Universitetssykehus.

Det er ikke lett å få en studentrepresentant fra master i human ernæring, og på nåværende tidspunkt er ikke dette studieprogrammet representert med en student i PUE.

Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse

Senter for ernæring har tydelig kompetanse innen human ernæring, med en professor (Jutta Dierkes), førsteamanuensis (Robin Ørnsrud), forsker (Oddrun A. Gudbrandsen), og flere stipendiater (Anthea van Parys, Theogene Habumugisha, Johnny Laupsa-Borga). Det er flere kandidater som har tatt doktorgrad innen human ernæring allerede. Disse sikrer at forskningen blir godt representert i studieprogrammet.

Komiteen påpeker at for tiden er det ingen ansatte som har dedikert ansvar for masterprogram i human ernæring. Den høye andelen fellesundervisning med Bachelorprogram i human ernæring skyldes også dårlig bemanningssituasjon til studieprogrammene innen ernæring.

Internasjonalt og nasjonalt samarbeid

Ved senter for ernæring finnes det flere nasjonale samarbeidspartner innenfor forskning på human ernæring, blant annet sjømatnæringen, matvareindustrien, og havforskningsinstituttet.

Internasjonalt har senter for ernæring samarbeidspartnere hovedsakelig i akademia i Tyskland, Belgia, Sverige, Sveits, USA og Kanada.

Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter, inkludert Rethos

Ikke aktuelt for Masterprogram i human ernæring.

Vedlegg 1, Studieplan for Masterprogram human ernæring

Studieplan for MAMD-NUHUM Human ernæring, master, 2 år, vår 2021

Namn på grad

Masterprogrammet fører fram til graden Master i ernæring. Studiet er toårig (120 studiepoeng).

Omfang og studiepoeng

Masterprogrammet består av emne på til saman 60 studiepoeng og eit sjølvstendig vitskapeleg arbeid (masteroppgåve) på 60 studiepoeng.

Fulltid/deltid

Fulltid

Undervisningsspråk

Norsk

Studiestart - semester

Haust

Mål og innhald

Studieprogrammet har som mål å gi ernæringsfagleg kunnskap og metodisk grunnlag for arbeid innan forskning, næringsmiddelindustri og andre område der ernæringsfagleg kunnskap er etterspurt.

Master i human ernæring tar opp tema som fysiologien til mennesket, fordøyelse, opptak og metabolisme av næringsstoff, forskingsetikk, ernæring gjennom livet og førebygging av sjukdom med ernæring. . Det vert lagt vekt på forskingsmetodar som blir brukt innan ernæringsforskning, som kosthaldsregistrering, antropometri og biokjemiske teknikkar.

Studiet har ein teoretisk del og ein forskingsretta del. I den forskingsretta delen skal ein skrive ei masteroppgåve. .Masteroppgåva omfattar eit sjølvstendig vitskapleg arbeid under rettleiing. I oppgåva skal ein løyse ei praktisk problemstilling, behandle eigne data og gi ei skriftleg framstilling av hypotesar, resultat og konklusjonar.

Læringsutbyte

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten:

- har avansert kunnskap om forskingsmetoder innan ernæringsbiologi.
- har inngåande kunnskap om omsettinga av essensielle næringsstoff i ein organisme.
- kan bruke erverva kunnskap på nye område innan ernæring.

Ferdigheter

Kandidaten:

- kan, under rettleiing, gjennomføre eit sjølvstendig, avgrensa forskingsprosjekt innan ernæring i tråd med gjeldande forskningsetiske normer.
- kan bruke forskingsmetoder innan ernæringsbiologi på ein sjølvstendig måte.
- kan gjennom kritisk analyse av eit mangfald av informasjonskjelder og etablert kunnskap formulere strukturerte ernæringsfaglege resonnement.

Generell kompetanse

Kandidaten:

- kan gjennom erverva forståing av ernæringsfaglege termar og uttrykksformer kommunisere og formidle fagfeltet.
- kan gjennom utvikla evne til kritisk refleksjon, analytisk og strukturert tilnærming gjennomføre avanserte arbeidsoppgåver eigna til å etablere ny kunnskap både i ernæringsfaget og på andre område.

Opptakskrav

Studiet er retta mot deg som har ein bachelorgrad i biologi, molekylærbiologi, matvareteknologi, human ernæring, bioingeniørutdanning eller tilsvarande utdanning på minimum 3 år (180 studiepoeng).

Opptak krev minimum 80 studiepoeng relevante emne der minimum 20 studiepoeng kjemi/biokjemi med laboratorieøvingar og minimum 20 studiepoeng molekylærbiologi/biologi. Andre relevante emne som kan inngå er: anatomi, fysiologi, statistikk og matvarekunnskap.

Minstekravet for opptak er at gjennomsnittskarakteren på opptaksgrunnlaget er C eller betre. Dersom det er fleire søkjarar til eit program enn studieplassar vil søkjarane bli rangerte etter karakterane i opptaksgrunnlaget.

Alle søknader blir behandla individuelt.

Du søker opptak via søknadsweb. Søknadsfrist er 15. april med studiestart i august.

<https://soknadsweb.uib.no>

Meir informasjon om søknadsprosedyren finn du her:

<http://www.uib.no/mofa/utdanning/opptak-og-studierett/opptak-til-masterstudium-ved-det-medisinsk-odontologiske-fakultet>

Obligatoriske emne

1.semester (30 sp)

Obligatoriske emne:

[HELVIT300](#) Helsefagleg relevant vitskapsteori og forskningsetikk (5 studiepoeng)

[NUTRFYS](#) Menneskets fysiologi (15 studiepoeng)

[NUTR203](#) Ernæringsfysiologi - makronæringsstoffer (10 studiepoeng)

2. semester (30 sp)

Obligatoriske emne (20sp):

[NUTR333A](#) Human ernæring - (10sp)

[NUTR204](#) Ernæringsfysiologi mikronæringsstoffer (10 sp)

Valbare spesialiseringsemne (15 sp):

[NUCLI362](#) Genetic disorders in nutrient metabolism (5 studiepoeng)

[LAS301](#) Kurs i forsøksdyrlære (6 studiepoeng)

[LAS302](#) Kurs i forsøksdyrlære, spesialdel pattedyr (4 studiepoeng)

[LAS303](#) Kurs i forsøksdyrlære, spesialdel fisk (4 studiepoeng)

[MEDSTA2](#) Regresjonsmodellar i medisinsk forskning (5 studiepoeng)

[INTH360](#) Global Nutrition (5 studiepoeng)

[HUMGEN301](#) Human Molecular Genetics (5 studiepoeng)

[HUPAT301](#) Basal humanpatologi (5 studiepoeng)

3. og 4. semester

[NUHUM395](#) Masteroppgåve i human ernæring (60 studiepoeng)

Omfang masteroppgåva

Masteroppgåva omfattar eit sjølvstendig vitenskapelig arbeid på 60 studiepoeng som du utfører under rettleiing. I oppgåva skal du løyse ei praktisk problemstilling, behandle eigne data og gi ei skriftleg framstilling av hypotesar, resultat og konklusjonar.

Rekkefølge for emne i studiet

Alle obligatorisk emne og valemne skal vera bestått før ein kan gå opp til vurdering i masteroppgåva.

Delstudium i utlandet

Mogelegheiter for utanlandsopphold

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisninga vil vera ein kombinasjon av førelesingar, laboratorieoppgåver, dataøvingar, kollokvium og seminar. Uavhengig sjølvstudium kjem i tillegg. Metodar som blir nytta i studiet inkluderer kosthaldsregistrering, antropometri og biokjemiske/ teknikkar. Me gjer merksam på at nokre emne kan bli undervist på engelsk, og at pensum kan vera på engelsk.

Vurderingsformer

Skriftleg eksamen, multiple choice og heimeeksamen. Dei fleste emne har digital vurdering. Munnleg eksamen og presentasjonar. Gruppeinnlevering. Obligatorisk deltaking.

Karakterskala

Ved UiB er det to typar karakterskalaer:

- «bestått» / «ikkje bestått»
- Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F

Studieprogrammet nyttar begge typar.

Vitnemål og vitnemålstillegg

Vitnemål blir skrive ut etter at graden er fullført.

Relevans for arbeidsliv

Med ein master i human ernæring kan ei arbeide til dømes ved universitet, forskingsinstitutt, og i private føretak. Studiet gir fagleg og metodisk kunnskap som gir grunnlag for forskning og undervisning og arbeid innan matindustrien eller legemiddelbransjen. I tillegg gir studiet overførbare ferdigheiter som kan nyttast i arbeid i offentleg og privat sektor, og i andre samanhengar og arbeidssituasjonar der slik kunnskap er etterspurt.

Evaluering

Masterprogrammet blir kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinjene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.uib.no

Skikkavurdering og autorisasjon

Nei

Programansvarleg

Programutval for ernæring har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet.

Administrativt ansvarleg

Klinisk institutt 1 / Det medisinske fakultet

Kontaktinformasjon

Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål:

Det medisinsk fakultet,

Tlf: 55 58 64 00

studie-nutrition@uib.no

Vedlegg 1, Tabell A: Emneoversikt Master human ernæring

Emnekode	Emnetittel	Sp	År/semester	Institutt
1.semester				
HELVI300	Helsefagleg relevant vitenskapsteori og forskningsetikk	5	1/høst	IGS
NUTR203	Ernæringsfysiologi – makronæringsstoffer	10	1/høst	K1
NUTRFYS	Menneskets fysiologi	15	1/høst	Biomed
2. semester				
NUTR204	Ernæringsfysiologi - mikronæringsstoffer	10	1/vår	K1
NUTR333A	Human nutrition A	10	1/vår	K1
Valgemner (10 sp totalt)		10	1/vår	
NUCLI362	Genetic disorders in nutrient metabolism	5	1/vår	K1
LAS301	Kurs i forsøksdyrlære	6	1/vår	K1
LAS302	Kurs i forsøksdyrlære, spesialdel pattedyr	4	1/vår	K1
LAS303	Kurs i forsøksdyrlære, spesialdel fisk	4	1/vår	K1
MEDSTA2	Regresjonsmodellar i medisinsk forskning	5	1/vår	IGS
INTH360	Global Nutrition	5	1/vår	IGS
HUMGEN301	Human Molecular	5	1/vår	K2
HUPAT301	Basal humanpatologi	5	1/vår	K1
3. og 4. semester				
NUHUM395	Masteroppgåve i human ernæring	60	2/høst og vår	K1

Vedlegg 2, Læringsutbytter, mål og innhold – Masterprogram human ernæring

Mål og innhald

Studieprogrammet har som mål å gi ernæringsfagleg kunnskap og metodisk grunnlag for arbeid innan forskning, næringsmiddelindustri og andre område der ernæringsfagleg kunnskap er etterspurt.

Master i human ernæring tar opp tema som fysiologien til mennesket, fordøyelse, opptak og metabolisme av næringsstoff, forskningsetikk, ernæring gjennom livet og førebygging av sjukdom med ernæring, . Det vert lagt vekt på forskingsmetodar som blir brukt innan ernæringsforskning, som kosthaldsregistrering, antropometri og biokjemiske teknikkar.

Studiet har ein teoretisk del og ein forskingsretta del. I den forskingsretta delen skal ein skrive ei masteroppgåve. .Masteroppgåva omfattar eit sjølvstendig vitskapleg arbeid under rettleiing. I oppgåva skal ein løyse ei praktisk problemstilling, behandle eigne data og gi ei skriftleg framstilling av hypotesar, resultat og konklusjonar.

Læringsutbyte

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten:

- har avansert kunnskap om forskingsmetoder innan ernæringsbiologi.
- har inngåande kunnskap om omsettinga av essensielle næringsstoff i ein organisme.
- kan bruke erverva kunnskap på nye område innan ernæring.

Ferdigheter

Kandidaten:

- kan, under rettleiing, gjennomføre eit sjølvstendig, avgrensa forskingsprosjekt innan ernæring i tråd med gjeldande forskningsetiske normer.
- kan bruke forskingsmetoder innan ernæringsbiologi på ein sjølvstendig måte.

- kan gjennom kritisk analyse av eit mangfald av informasjonskjelder og etablert kunnskap formulere strukturerte ernæringsfaglege resonnement.

Generell kompetanse

Kandidaten:

- kan gjennom erverva forståing av ernæringsfaglege termar og uttrykksformer kommunisere og formidle fagfeltet.
- kan gjennom utvikla evne til kritisk refleksjon, analytisk og strukturert tilnærming gjennomføre avanserte arbeidsoppgåver eigna til å etablere ny kunnskap både i ernæringsfaget og på andre område.

Vedlegg 2, tabell B – Studieprogramkart

Samlet læringsutbytte Master human Ernæring

Læringsutbytte		1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
Kunnskap	har avansert kunnskap om forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi.		NUTR204 NUTR333A	NUHUM395	NUHUM395
	har inngående kunnskap om omsetningen av essensielle næringsstoff i en organisme.	NUTR203	NUTR204	NUHUM395	NUHUM395
	kan anvende ervervet kunnskap på nye områder innenfor ernæring.		NUTR333A	NUHUM395	NUHUM395
Ferdigheter	kan, under veiledning, gjennomføre et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt innen ernæring i tråd med			NUHUM395	NUHUM395
	kan anvende forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi på en selvstendig måte.			NUHUM395	NUHUM395
	kan gjennom kritisk analyse av et mangfold av informasjonskilder og etablert kunnskap formulere strukturerte ernæringsfaglige resonnement.	NUTR203		NUHUM395	NUHUM395
Generell Kompetanse	kan gjennom ervervet forståelse av ernæringsfaglige termer og uttrykksformer kommunisere og formidle fagfeltet.		NUTR333A	NUHUM395	NUHUM395
	kan gjennom utviklet evne til kritisk refleksjon, analytisk og strukturert tilnærming gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver egnet til å etablere ny kunnskap både i ernæringsfaget og på andre områder.			NUHUM395	NUHUM395

Program og alle obligatoriske emner (**bold** = LUB på programnivå som oppnås gjennom dette emnet)

MAMD-NUHUM	HELVIT300 (5sp)
Kunnskap • har avansert kunnskap om forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi. • har inngående kunnskap om omsetningen av essensielle næringsstoff i en organisme. • kan anvende ervervet kunnskap på nye områder innenfor ernæring.	
Ferdigheter • kan, under veiledning, gjennomføre et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt innen ernæring i tråd med gjeldende forskningsetiske normer. • kan anvende forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi på en selvstendig måte. • kan gjennom kritisk analyse av et mangfold av informasjonskilder og etablert kunnskap formulere strukturerte ernæringsfaglige resonnement.	• Kritisk analysere og diskutere kunnskapsteoretiske problemstillinger knytt til eige fagområde. • Reflektere over kunnskapsproduksjon i eige praksisfelt. • Kritisk vurdere vitenskapsteoretisk perspektiv i fagartiklar. • Vurdere forskningsetiske og samfunnsmessige utfordringar knytt til eige fagfelt og bidra til nytenking. • Utøve forskningsetisk skjønn i møte med konkret forskingsarbeid
Generell kompetanse • kan gjennom ervervet forståelse av ernæringsfaglige termer og uttrykksformer kommunisere og formidle fagfeltet. • kan gjennom utviklet evne til kritisk refleksjon, analytisk og strukturert tilnærming gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver egnet til å etablere ny kunnskap både i ernæringsfaget og på andre områder.	

MAMD-NUHUM	NUTR203 (10 sp)
Kunnskap • har avansert kunnskap om forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi. • har inngående kunnskap om omsetningen av essensielle næringsstoff i en organisme. • kan anvende ervervet kunnskap på nye områder innenfor ernæring.	Kunnskap • forklare kva funksjon makronæringsstoffa har hos menneske • greie ut om fordøying, absorpsjon, omsetning, lagring, ekskresjon og molekylærbiologisk funksjon av næringsstoffa • greie ut om forskjell mellom behov og anbefalingar, forklare kvar anbefalingar lagrast og grunngevast • gjere greie for mekanismane for regulering av dei ulike næringsstoffa og kva forstyrningar i næringsstoffbalansen kan ha å seie for einskilde sjukdommar • skildre dei grunnleggande prinsippa for metodane som vert nytta i ernæringssamanheng • gjere greie for analysemetodar som vert nytta i forskning og rutine (pasientar)
Ferdigheter • kan, under veiledning, gjennomføre et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt innen ernæring i tråd med gjeldende forskningsetiske normer. • kan anvende forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi på en selvstendig måte. • kan gjennom kritisk analyse av et mangfold av informasjonskilder og etablert kunnskap formulere strukturerte ernæringsfaglige resonnement.	Ferdigheiter: • beherske fagterminologi innanfor næringsstoffa sin biokjemi • tolke vitenskapelige tekstar som til dømes artiklar innanfor ernæring • vise innsikt i korleis næringsstoffa tas opp i kroppen, korleis dei vert omset, kva for biokjemiske mekanismar dei inngår i og kvifor for mykje eller for lite av næringsstoffa kan gje sjukdom • tolke data med tanke på statistikk og biologisk variasjon • gjennomføre ein kritisk vurdering av analysesvar (blod/serum/plasma/urin/feces)
Generell kompetanse • kan gjennom ervervet forståelse av ernæringsfaglige termer og uttryksformer kommunisere og formidle fagfeltet.	Kompetanse: • bruke kunnskapen om næringsstoffa sine grunnleggande biokjemi innanfor andre område i ernæringsfaget

kan gjennom utviklet evne til kritisk refleksjon, analytisk og strukturert tilnærming gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver egnet til å etablere ny kunnskap både i ernæringsfaget og på andre områder.	ha evne til å stille kritiske spørsmål og diskutere ernæringsforskning med medstudentar
---	---

MAMD-NUHUM	NUTRFYS (15 sp)
Kunnskap - har avansert kunnskap om forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi. - har inngående kunnskap om omsetningen av essensielle næringsstoff i en organisme. - kan anvende ervervet kunnskap på nye områder innenfor ernæring.	Kunnskaper Studenten har ved avslutta emne ha gode kunnskaper om menneskets fysiologiske kontroll mekanismer.
Ferdigheter - kan, under veiledning, gjennomføre et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt innen ernæring i tråd med gjeldende forskningsetiske normer. - kan anvende forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi på en selvstendig måte. - kan gjennom kritisk analyse av et mangfold av informasjonskilder og etablert kunnskap formulere strukturerte ernæringsfaglige resonnement.	Ferdigheter Studenten er i stand til å bruke enkelt apparatur til fysiologiske målinger og gjennomføre og vurdere enkle eksperiment innen fysiologien. Studenten kan forstå den fysiologiske bakgrunnen for kliniske problemstillinger
Generell kompetanse	Generell kompetanse

• kan gjennom ervervet forståelse av ernæringsfaglige termer og uttrykksformer kommunisere og formidle fagfeltet. • kan gjennom utviklet evne til kritisk refleksjon, analytisk og strukturert tilnærming gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver egnet til å etablere ny kunnskap både i ernæringsfaget og på andre områder.	Studenten er bevisst på betydningen av fysiologikunnskaper som en forutsetning for å forstå normalfunksjon og sykdomsprosesser
--	---

MAMD-NUHUM	NUTR204 (10 sp)
Kunnskap • har avansert kunnskap om forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi. • har inngående kunnskap om omsetningen av essensielle næringsstoff i en organisme. • kan anvende ervervet kunnskap på nye områder innenfor ernæring.	Kunnskaper: • forklare kva funksjon mikronæringsstoffa har hos menneske • greie ut om fordøying, absorpsjon, omsetning, lagring, ekskresjon og molekylærbiologisk funksjon av næringsstoffa • greie ut om sikkert inntak og toksisitet av mikronæringsstoffar • gjere greie for mekanismene for regulering av dei ulike næringsstoffa og kva forstyrningar i næringsstoffbalansen kan ha å seie for einskilde sjukdommar • gjere greie for metodar som blir nytta i forskning og rutineanalysar (pasientar)
Ferdigheter • kan, under veiledning, gjennomføre et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt innen ernæring i tråd med gjeldende forskningsetiske normer. • kan anvende forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi på en selvstendig måte.	Ferdigheter: • beherske fagterminologi innanfor næringsstoffa sin biokjemi • tolke vitskapelege tekstar som til dømes artiklar innanfor ernæring • vise innsikt i korleis næringsstoffa tas opp i kroppen, korleis dei vert omset, kva for biokjemiske mekanismar dei inngår i og kvifor for mykje eller for lite av næringsstoffa kan gje sjukdom • tolke data med tanke på statistikk og biologisk variasjon

kan gjennom kritisk analyse av et mangfold av informasjonskilder og etablert kunnskap formulere strukturerte ernæringsfaglige resonnement.	gjennomføre ein kritisk vurdering av analysesvar (blod/serum/plasma/urin/feces)
Generell kompetanse - kan gjennom ervervet forståelse av ernæringsfaglige termer og uttrykksformer kommunisere og formidle fagfeltet. - kan gjennom utviklet evne til kritisk refleksjon, analytisk og strukturert tilnærming gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver egnet til å etablere ny kunnskap både i ernæringsfaget og på andre områder.	Kompetanse: - anvende kunnskapen om næringsstoffa sin grunnleggande biokjemi innanfor andre område i ernæringsfaget - ha evne til å stille kritiske spørsmål og diskutere ernæringsforskning med medstudentar

MAMD-NUHUM	NUTR333A (10 sp)
Kunnskap har avansert kunnskap om forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi. - har inngående kunnskap om omsetningen av essensielle næringsstoff i en organisme. kan anvende ervervet kunnskap på nye områder innenfor ernæring.	Knowledge: - Capable of explaining the research approaches in human nutrition - capable of describing and evaluating the most important methods for assessment of dietary intake - capable of describing and evaluating the most important methods for assessment of nutritional status, including dietary surveys - capable of giving an overview of experimental and clinical research methods in the field of nutrition, as well as of the most important epidemiological research methods

	- capable of explaining nutritional problems and the importance of nutrition throughout the life cycle, from conception to old age, with the focus on nutrition during critical life phases - capable of describing the role of nutrition in the development of overweight and obesity and diabetes, and coronary heart disease
Ferdigheter • kan, under veiledning, gjennomføre et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt innen ernæring i tråd med gjeldende forskningsetiske normer. • kan anvende forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi på en selvstendig måte. • kan gjennom kritisk analyse av et mangfold av informasjonskilder og etablert kunnskap formulere strukturerte ernæringsfaglige resonnement.	Skills: - capable of conducting elementary statistical analyses of dietary intake data, nutritional and health status - capable of measuring nutritional status using anthropometry
Generell kompetanse • kan gjennom ervervet forståelse av ernæringsfaglige termer og uttrykksformer kommunisere og formidle fagfeltet. • kan gjennom utviklet evne til kritisk refleksjon, analytisk og strukturert tilnærming gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver egnet til å etablere ny kunnskap både i ernæringsfaget og på andre områder.	Competence: - the ability to write a scientific report - the ability to read and evaluate scientific literature independently - ability to participate in team work with other students, and to prepare and present team work

MAMD-NUHUM	NUHUM395 (60 sp)
Kunnskap • har avansert kunnskap om forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi. • har inngående kunnskap om omsetningen av essensielle næringsstoff i en organisme. • kan anvende ervervet kunnskap på nye områder innenfor ernæring.	Kunnskaper: • Redegjøre for og anvende ulike metoder og vitenskapelige arbeidsteknikker. • .
Ferdigheter • kan, under veiledning, gjennomføre et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt innen ernæring i tråd med gjeldende forskningsetiske normer. • kan anvende forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi på en selvstendig måte. • kan gjennom kritisk analyse av et mangfold av informasjonskilder og etablert kunnskap formulere strukturerte ernæringsfaglige resonnement.	Ferdigheter: • Gjennomføre et selvstendig arbeid som viser forståelse, refleksjon og modning. • Planlegge og utføre vitenskapelige eksperiment • Vurdere kritisk både egne resultat så vel som relevant faglitteratur • Erfaring i å presentere eige arbeid etter å ha hatt eit innlegg i masterseminar
Generell kompetanse • kan gjennom ervervet forståelse av ernæringsfaglige termer og uttrykksformer kommunisere og formidle fagfeltet. • kan gjennom utviklet evne til kritisk refleksjon, analytisk og strukturert tilnærming gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver egnet til å etablere ny kunnskap både i ernæringsfaget og på andre områder.	

Vedlegg 3, Matriseskjema for variasjon i undervisnings- og vurderingsformer

Tabell C, Undervisningsmetoder

	Sp	Admin	Forelesning	Gruppearbeid	Student- presentasjon	Lab. arbeid	Nettbasert undervisning	Selvstendig arbeid
Helvit300	5	IBM	X	x			X	x
Nutr203	10	K1	X	x		x		
NutrFys	15	IBM	x			x		
Nutr204	10	K1	X	x		X		
Nutr333A	10	K1	x					x
LAS301*	6	K1	x				x	x
Nuhum395	60	K1						x

* obligatorisk fra 2015-2017, valgemne i dagens studieprogram

Tabell D, Vurderingsmetoder

	Sp	Admin	Vurdering	Skriftlig skoleeksamen	Muntlig eksamen	Skriftlig gruppeoppgave
Helvit300	5	IBM	Bestått /ikke bestått			Essay, opp til 3 i lag
Nutr203	10	K1	A-F	X		
NutrFys	15	IBM	A-F	X		
Nutr204	10	K1	A-F	X		
Nutr333A	10	K1	A-F		x	X
NUHUM395	60	K1	A-F		x	Master oppgave

Vedlegg: 4, Statistikk for masterprogram i human ernæring (opptakstall, kandidatproduksjon og frafall)

Tabell E: Opptakstall og frafall:

Startkull	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall studieplasser*							10	10	10	10	10
Antall søkere (1.pri)	12	37	34	44	37	25	12	16	25	19	22
Antall kvalifiserte 1. pri søkere*							9	9	17	9	8
Antall søkere som har fått tilbud	13	23	28	13	25	26	14	15	31	22	15
Antall søkere som har svart ja	7	10	17	8	11	14	5	4	12	6	9
Antall startende/møtt	6	8	14	7	8	11	4	3	10	3	6
% andel møtt av studenter som fikk tilbud	46 %	35 %	50 %	54 %	32 %	42 %	29 %	20 %	32 %	14 %	40 %
% andel møtt av studenter som takket ja	86 %	80 %	82 %	88 %	73 %	79 %	80 %	75 %	83 %	50 %	67 %
% andel av antall studieplasser fylt							40 %	30 %	100 %	30 %	60 %
Antall av startkull som har fullført	4	7	14	5	6	8	2	2	3		
Antall av startkull som har fullført på normert tid	3	7	13	5	6	5	1	2	3		
Antall frafall etter start/møtt	2	1	0	2	2	3	2	1	4	0	1
Fremdeles aktiv student	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	5 + 1 i permisjon

*Tableau har kun data på antall studieplasser og antall kvalifiserte 1.pri søkere fra og med 2016.

Prosentandeler må sees i sammenheng med at det er lave tall.

Kilde: [Studieprogramledere: Søker- og studenttall - Tableau Server \(uhad.no\)](#), [Studieprogramledere: Gjennomstrømming - Tableau Server \(uhad.no\)](#) og Felles studentsystem.

Tabell F: Antall kvalifikasjoner i perioden 2012 – 2020

Årstall	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall Kvalifikasjoner	4	7	14	5	7	7	3	2	3

Kilde: [Studieprogramledere: Studenter – fullføring og frafall](#)

Vedlegg 5, Fagkompetanse ansatte

Tabell G

	Sp	Admin	Emneansvarlig	Stilling% UIB	Utdanning og kompetanse
Helvit300	5	IBM	Kristine Bærøe (IGS)	50% som FA, 20% forsker	Førsteamanuensis, bakgrunn i filosofi og PhD i medisinsk etikk
Nutr203	10	K1	Jutta Dierkes	100	Msc og PhD human ernæring, prof klinisk ernæring
NutrFys	15	IBM	Marion Kusche-Gullberg	100	PhD, professor, leder forskergruppe matrix biology
Nutr204	10	K1	Robin Ørnsrud	20	Realist, PhD, førsteamanuensis, Forskningssjef Havforskningsinstitutt marin toksikologi
Nutr333A	10	K1	Jutta Dierkes	100	
Nuhum395	60	K1	Individuelle veiledere		

Vedlegg 6, Mandat – Programutvalg for ernæring

Programutvalgene (PU) er opprettet av Det medisinske fakultet for å overvåke at fakultetets studieprogram organiseres og gjennomføres med høy kvalitet og skal på vegne av Det medisinske fakultet sikre:

- At studieprogrammet forvaltes i henhold til gjeldende kvalitetsrammeverk
- Løpende kvalitetsutvikling og fornyelse av studieprogrammene.
- At undervisningen gjennomføres i henhold til gjeldende emne- og programbeskrivelser.
- At det er en helhet i det enkelte program, de enkelte emner og at det er samsvar mellom emnene i programmene.
- At studentenes arbeidsmengde, undervisningen og studentantallet har et omfang som sikrer gjennomstrømmingen for studentene som følger studieprogrammene.

PU er et rådgivende og saksforberedende organ i spørsmål vedrørende fakultetets studieprogram, men kan vedta faglige endringer i undervisningen/ emnene, inkludert mindre endringer i studieplanen, så lenge disse ligger innenfor etablerte budsjетtrammer. Tiltak som medfører endringer i ressursrammen for programmene eller berører andre studieprogram må godkjennes av Fakultetsstyret. Vedtak i Fakultetsstyret vil gjelde som instruks til emneansvarlige institutt. PU skal da bidra til utarbeidelse av de nødvendige saksfremlegg som fremlegges visedekan for utdanning før videre saksbehandling. PU skal behandle forslag til endringer i undervisnings- eller vurderingsform, profil eller omfang som kommer fra emneansvarlige institutt, studentorganisasjonene og andre fakultetsorgan.

PU skal:

- Arbeide for internasjonal utveksling av studenter og lærere, og foreslå tiltak som sikrer slik internasjonalisering. Ett medlem skal ha særlig ansvar for utvalgets internasjonaliseringsarbeid.
- Ha fortløpende kontakt med programsensor og arbeide for at programsensors forslag til tiltak følges opp, blant annet ved å foreslå studieplanendringer som sikrer dette.
- Kunne bestemme innpassing av studenter /emnefritak/ studieprogresjon
- Fremme forslag til overgangsordninger for studenter som ønsker å skifte lærested/program.
- Delta i mottak av og informasjon til nye studenter
- Påse at tilstrekkelig antall bachelor-, prosjekt-, sær- og masteroppgaver blir foreslått og at veiledere blir oppnevnt.
- Utarbeide en årlig rapport til fakultetet om utvalgets arbeid, hvordan de enkelte studieprogrammene har vært gjennomført siste år og planer for neste år. Rapporten vil inngå i fakultetets arbeid med utdanningsmeldingen.

Sammensetningen av programutvalgene skal reflektere de emnene og evt studieretningene som undervises og de instituttene som bidrar med lærer – og veiledningsressurser i programmene. I tillegg skal hvert programutvalg ha minimum to studentrepresentanter.

Medlemmene oppnevnes av institutt eller institusjonen de representerer. Funksjonsperioden for utvalgene er 4 – fire - år.

Leder

PU ledes av programleder, som foreslås av Dekanus og vedtas av Fakultetsstyret. Lederen skal sammen med sekretær forberede og legge frem saker for PU. Lederen deltar i faste møter i studieledelsen ved fakultetet, ledet av visedekan for utdanning. Leder har fullmakt til å behandle hastesaker på vegne av sitt PU. Hvis vedtak må foretas ved avstemning, har leder dobbelstemme i utvalget.

Sekretær

Sekretærfunksjonen ligger under fakultetet. Sekretæren skal sammen med lederen forberede og legge frem saker for PU. Sekretæren skal ordne med innkalling til møter og utsendelse av sakspapirer.

Møter

PU skal avholde minimum to møter hvert semester. PU er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede. PU-medlemmer skal selv ordne med en vararepresentant ved fravær.

PU skal minst årlig diskutere og eventuelt foreslå/ sette i verk nødvendige tiltak:

- Om undervisningen gjennomføres i tråd med målsetningene inklusive læringsutbytte
- Vurderingsformer og oppnådde resultat ved vurdering (eksamen el.l.)
- Studentevalueringene
- Tolking av PU-mandat mht hva som skal behandles i Fakultetsstyret.

Regler for gjennomføring og vurdering av praksisperioder i ernæringsstudiene

Her finner du info om prosedyrer og regler for gjennomføring av praksis, regler relatert til arbeidsliv/praksissted, økonomiske forhold med mer.

1. Generelt

- 1.1 Reglene ved Det medisinske fakultet fastlegger en felles ramme for gjennomføring av praksisperiodene i ernæringsstudiene.
- 1.2 Mål, innhold og detaljerte krav i den enkelte praksisperiode er nærmere beskrevet i læringsutbyttebeskrivelser/emnebeskrivelser/semesterplan og tjenestekort.
- 1.3 Vurderingsuttrykk for praksisperioder: Godkjent/Ikke godkjent ved obligatorisk aktivitet og Bestått/Ikke bestått for vurdering.
- 1.4 Hver praksisperiode skal gjennomføres uavbrutt, med mindre annet blir bestemt av praksissted.
- 1.5 Så langt fakultetet har disponible plasser til alle studentene som skal i praksis, vil det ikke være mulig for den enkelte student å skaffe alternativ praksisplass.

2. Taushetsplikt

Studenter som tas opp til studier i ernæring, odontologi, tannpleie, farmasi, medisin samt spesialist- og kvalifiseringsprogrammet i odontologi er pliktige å underskrive et taushetsløfte.

Teiingslovnad

"Kvar student som får tilgang til klinikkar og institutt ved Universitetet i Bergen og samarbeidande helseinstitusjonar gjennom praksisutplassering er pliktig, med dei innskrenkingar som er fastsett i lov, å teie om det han/ho vert tiltrudd eller på anna måte får kjennskap til om pasientar og deira tilhøve. Eg lovar på ære og samvit å etterleve denne teieplikta— også etter å ha avslutta mine studiar ved Universitetet i Bergen."

Signering av taushetsløfte følger av § 4-6 i [Lov om universiteter og høyskoler](#).

3. Regler relatert til arbeidsliv/praksissted

- 3.1 Studenten skal under praksisperioden rette seg etter vanlige normer og regler som gjelder i arbeidslivet. Det henvises til avtaleverket og arbeidsmiljølovens bestemmelser.
- 3.2 Dersom praksisstedet har eget personalreglement, skal studenten rette seg etter de regler som gjelder atferd i tjenesten.
- 3.3 Studenten er underlagt taushetsplikt nedfelt i gjeldende lov- og regelverk. Studenten skal være gjort kjent med de bestemmelser om taushetsplikten og avgitt taushetsløfte i samsvar med bestemmelser om taushetsplikten og avgitt taushetsløfte i samsvar med de krav universitetet og praksisstedet stiller.
- 3.4 Studenten plikter å sette seg inn i relevante bestemmelser for studenter iflg. lov om helsepersonell <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-64>

4. Kriterier for tildeling av praksisplass ut fra særlige behov

4.1 Søknadsfrist for særplass er 15. november, 1. semester på master i klinisk ernæring og 15. oktober, 5. semester på bachelor i human ernæring. Søknad om særplass rettes per e-post eller brev til studieseksjonen ved Det medisinske fakultet. Nødvendig dokumentasjon som for eksempel legeattest eller fødselsattest må leveres sammen med søknaden. Hvis det oppstår akutte eller uforutsette hendelser som gjør at en student får behov for tilrettelegging av praksis etter søknadsfristen er løpt ut kan studenten etter særlig søknad innvilges særplass. For mer informasjon om særplass ser [her](#).

Den enkelte student plikter å legge forholdene til rette slik at undervisningen kan gjennomføres uten tildeling av særplass. Studiet regnes som hovedbeskjeftigelse. Idrett, arbeid-, forsknings- eller økonomiske forhold gir ikke grunnlag for særplass.

5. Økonomiske forhold - Tilskudd ved gjennomføring av praksisperiode

5.1 Reise til/fra samarbeidende sykehus

Reise dekkes etter satser ut fra billigste reisemåte med studentmoderasjon. Studentene må selv dekke merutgiftene hvis han/hun ønsker å reise på annen måte. Flytteutgifter og transport med bil/taxi dekkes ikke. Transportkostnad for sykkel dekkes ikke.

5.2 Kriterier for dekking av reiseutgifter

Refusjonsskjemaet fyller du ut digitalt i selvbetjeningsportalen "Betalmeg". Du vil motta en lenke til "Betalmeg" fra økonomiavdelingen på UiB enten på sms eller mail etter du har registrert kontonummeret ditt i Studentweb. Informasjon om rutinene ved oppgjør etter praksis publiseres på Mitt UiB.

6. Vurderingskriterier Master klinisk ernæring

Hver student skal ha en praksisveileder. Praksisveileder kan reise tvil om godkjent tjeneste, eller foreslå at praksisperioden ikke er godkjent, dersom studenten vurderes til ikke å ha oppfylt kravene iflg. pkt. a-g.. Det er tilstrekkelig at ett av punktene ikke er oppfylt.

- a. Ikke oppfylt nærværplikten for praksisperioden
- b. Ikke viser tilstrekkelig personlig og/eller faglig kompetanse
- c. Ikke oppnår godkjent resultat i forhold til målene for praksisperioden
- d. Ikke retter seg etter vanlige normer, regler og lover i arbeidslivet eller ev. personalreglement ved praksisstedet.
- e. Ikke overholder yrkesetiske retningslinjer og/eller taushetsløfte
- f. Ikke overholder obligatoriske forpliktelser, og avtaler, herunder obligatoriske oppgaver og gitte tidsfrister.

g. Ikke viser respekt for pasienter/brukere, pårørende eller medarbeidere på praksisstedet.

7. Fravær

Utplassering i praksis har obligatorisk deltakelse. Gyldig fravær skal dokumenteres (egenmelding/legeerklæring) og meldes fra til praksisstedet så snart det lar seg gjøre. Legeerklæring leveres innen tre virkedager. Kompensasjon av gyldig fravær avgjøres av emneansvarlig institutt.

Studenter som ikke oppfyller nærværsplikten, uansett grunn, må gjennomføre hele praksisperioden på nytt.

8. Prosedyrebestemmelser for vurdering av student

8.1 Vurdering underveis

Reises det tvil om studenten vil oppnå godkjent praksis, skal det arrangeres et møte, der både praksisveileder/universitetets representant og studenten deltar. Det skrives en oppsummering som alle møtedeltakerne signerer. Det skal påpekes hvilke krav som evt. må oppfylles for å kunne oppnå vurderingen "Godkjent".

Frist for å gi studenten skriftlig melding om at vedkommende står i fare for ikke å oppnå godkjent praksis er minimum en uke før praksisperioden avsluttes.

8.2 Særskilte forhold

Dersom det oppstår særskilte forhold, kan føringene i pkt. 8.1 fravikes. Det er i de tilfeller hvor studenten viser atferd som åpenbart ikke gir grunnlag for å få godkjent sin utplassering. Se nærmere om vurderingskriterier for skikkethet i fakultetets veileder til oppfølging av skikkethetsvurdering: <https://www.uib.no/ledelsen/109424/skikkethetsvurdering-ved-uib>

8.3 Sluttvurdering

Ved avslutning av praksisperioden skal praksisveileder/universitetets representant utarbeide en skriftlig individuell vurdering hvor det innstilles til Godkjent eller Ikke godkjent praksisperiode. Dersom det innstilles til ikke godkjent, skal det arrangeres et sluttvurderingsmøte. Studenten skal ha kjennskap til innstillingen minimum to dager før. På møtet deltar praksisveileder/universitetets representant og studenten. Det skal føres referat fra møtet, og det skal der opplyses om hvem som deltok på møtet, grunnlaget for innstillingen og momenter som kom frem under drøftingen. Referatet underskrives av samtlige som deltok på møtet. Studenten har anledning til å legge ved evt. skriftlige merknader til referatet.

8.4 Vedtak

På grunnlag av foreliggende opplysninger fatter emne-/fagansvarlig vedtak om at praksisperioden vurderes til Godkjent/Ikke godkjent. Finner vedtaksansvarlig at saken ikke er godt nok belyst, kan det innhentes tilleggsopplysninger før vedtak fattes. Dersom vedtaket er Ikke godkjent, begrunnes vedtaket i brev til studenten og praksisstedet. Studenten informeres om konsekvenser/rettigheter som følge av vedtaket.

9. Konsekvenser av vurderingen "Ikke godkjent" / "Ikke bestått"

Dersom praksisperioden er vurdert til "Ikke godkjent"/"Ikke bestått", må hele praksisperioden tas om igjen. Får en student vurdert samme praksisperiode til "Ikke godkjent"/"Ikke bestått" to ganger, må utdanningen avbrytes, jf. bestemmelser i "Utfyllende reglement ved Det medisinske fakultet", §4.6 Manglende progresjon i henhold til utdanningsplan se [Utfyllende reglement ved Det medisinske fakultet](#)

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinske fakultet

Sak nr.: 39/21

**Programutvalg
ernæring**
Møte: 15. desember
2021

NUTR290 Bacheloroppgave – mulighet for å skrive i par våren 2022

Bakgrunn for saken:

Med bakgrunn i mangel på veiledere på vårens bacheloroppgaver vil vi åpne opp for at studenter som ønsker, kan skrive bacheloroppgaven i par. Hvis studentene skriver i par, må omfanget av oppgaven være dobbelt så stort.

Følgende punkter forslås mtp omfang inkludert metode:

- Studentene samarbeider om søket, men gjør utvelgelse av studiene blindet for hverandre f.eks ved hjelp av verktøyet Rayyan. Søket kan evt gjøre i flere databaser
- Dataekstraksjon og 'Risk of bias' evaluering skal gjøres av begge studenter som er blindet for hverandre. Antall artikler som ekstraheres er avhengig av tema, men kan være større enn for en individuell oppgave
- Kvalitetsvurdering av studiene må gjøres etter gjeldene retningslinjer for systematiske oversiktsartikler
- Selve oppgaven bør øke noe i omfang, max 10 000 ord (eks referanser og tabeller).
- I oppgaven må det være et avsnitt der det er beskrevet hva de ulike studentene har bidratt med i oppgaven (individuelt og samarbeid)

Dette vil være et oppgaveoppsett som ligger tettere opp til slik systematiske oversiktsartikler utføres for vitenskapelig publikasjon. Derfor kan det vitenskapelig og faglig argumenteres for en slik modell for bacheloroppgave. I tillegg er et slik samarbeid svært vanlig i arbeidslivet og derfor enda mer relevant for arbeidslivet enn en individuell oppgave. Vitenskapelig kvalitet vil være høyere siden retningslinjene for systematisk oversiktsartikkel følges.

Studenter som leverer bacheloroppgave i par, vil få samme sensurvedtak, jmfør **§ 6-2-6 Særskilt om gruppevurdering** i Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen - Lovdata

§ 6-2-6.Særskilt om gruppevurdering

(1) Når en vurderingsform gjennomføres som gruppevurdering får alle studentene i gruppen samme sensurvedtak.

Emneansvarlig for NUTR290 vil tilby veilederseminar i starten av januar til alle veiledere som vil ha en oppfriskning av metode til systematiske kunnskapsoppsummering (på engelsk).

Forslag til vedtak:

Programutvalget vedtar at studenter som ønsker å skrive bacheloroppgave i par våren 2022 kan gjøre dette. Programutvalget vedtar foreslåtte punkter for omfang og metode for studenter som skriver bacheloroppgave i par.

PSYK140 Åtferd, helse og ernæring

Institutt

Institutt for biologisk og medisinsk psykologi

Studiepoeng, omfang

10

Studienivå (studiesyklus)

Bachelor

Undervisningsspråk

Engelsk

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsstad

Bergen

Mål og innhald

Emnet skal gje studentane kunnskap om sentrale aspekt ved kosthald og ernæring og deira rolle innan åtferd, kognisjonar, mental og somatisk helse. Emnet gir innsikt i korleis kosthald kan sjåast som ein del av eit større livsbilde. Det blir gjennomgått teoretisk kunnskap innan søvn, døgnrytmar, energi metabolisme, hjernefunksjon og stress samt kva for strukturelle og individuelle faktorar som kan vere med å forklare utvikling av matvareintoleranse, eteforstyrningar og overvekt. Studentane skal utvikle kompetanse og ferdigheiter i kva som er gode og verksame tiltak for å fremje eit helsegunstig kosthald med vekt på samspel mellom individuelle og strukturelle faktorar.

Emnet vil gje ei innføring både i kosthald/ernæring som ein viktig basis for åtferd og psykisk helse, samt tiltak som kan setjast i verk for å fremje eit gunstig kosthald med tanke på psykisk helse. Tiltaksutviklinga vil bli sett i relasjon til den observerte auken i fedme som gjer seg gjeldande både i Noreg og i andre vestlege land.

Læringsutbyte

Studenten skal ved avslutta emne ha følgjande læringsutbytte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskaper

Studentane...

- har kunnskap om sentrale element ved ernæring og hjernefunksjon
- har kunnskap om feilernæring som en risikofaktor for utvikling av psykiske lidningar
- har kunnskap om samanhengen mellom hjernen, ernæring, energiregulering og emosjonar og kognitive funksjonar

- har kunnskap om samanhengen mellom hjernen, ernæring, energiregulering og døgnrytmar og søvn
- har kunnskap om samanhengen mellom hjernen, ernæring, energiregulering og stress
- har kunnskap om psykobiologiske aspekt ved regulering av appetitt og eteåtfærd
- har kunnskap om psykobiologiske aspekt ved eteforstyrningar og overeting
- har kunnskap om psykobiologiske aspekt ved funksjonelle mageplagar
- har kunnskap om psykobiologiske aspekt ved matvareintoleranse
- har kunnskap om helsefremjande kosthald
- har teoretisk kunnskap om førebyggjande helsearbeid, som omfattar:
 - Kunnskap om holdningar og åtfærd
 - Preventive tiltak retta mot kosthaldsrelaterte lidningar
- har teoretisk kunnskap om helseåtfærdsmoellar, åtfærdsendringar og motivasjon
- har kunnskap om eteforstyrningar, som omfattar:
 - Diagnostiske kriterium, klinisk forståing
 - Sentrale hypotesar om korleis slike lidningar utviklast
 - Helsekonsekvensar ved eteforstyrningar
 - Psykologiske intervensjonar og rolla som behandlar
 - Målemetodar for å måle eteåtfærd, eteforstyrningar og fysisk aktivitet

Ferdigheiter

Studentane...

- kan formidle kunnskap tilegna på kurset gjennom å anvende akademisk skrivning - gi ein klar fremstilling av teori og empiri

Generell kompetanse

Studentane...

- kan formidle og diskutere sentrale perspektiv og tema innan biologiske, psykologiske, sosiale og strukturelle aspekt ved ernæring

Krav til forkunnskapar

Ingen

Tilrådde forkunnskapar

Ingen

Studiepoengsreduksjon

Ingen

Krav til studierett

Emnet er ope for alle med studierett ved Universitetet i Bergen.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisninga blir gitt i form av førelesingar og seminar.

Undervisningsformer og omfang av org.und

Undervisninga blir gitt i form av førelesingar og seminar

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Ein fleirvalsprøve i det digitale vurderingssystemet. Studenten må svara rett på minst 2/3 av spørsmåla for at prøven skal vera godkjent.

Den obligatoriske undervisningsaktiviteten må være godkjent før ein kan ta eksamen i emnet.

Vurderingsformer

4 timars skuleeksamen der ein skal svare på 2 av 3 essayoppgåver.

Hjelpemiddel til eksamen

Ingen

Karakterskala

Ved sensur av emnet nyttast karakterskalaen A-F.

Vurderingssemester

Haust og vår

Litteraturliste

Litteraturlista vil vere klar innan 01.06. for haustsemesteret og 01.12 for vårsemesteret.

Emneevaluering

Studentane skal evaluere undervisninga i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.

Programansvarleg

Institutt for biologisk og medisinsk psykologi

Emneansvarleg

Institutt for biologisk og medisinsk psykologi

Administrativt ansvarleg

Det psykologiske fakultet

Kontaktinformasjon

[Informasjonssenteret ved Det psykologiske fakultet](#)

Institutt for biomedisin
Klinisk institutt 2
Institutt for klinisk odontologi
Klinisk institutt 1
Institutt for global helse og samfunnsmedisin

Referanse

2021/14532-MADA

Dato

19.10.2021

Oversender standardavtale for studentoppgaver i samarbeid med ekstern virksomhet

Det medisinske fakultet viser til vedlagt brev fra Studieavdelingen (SA). Etter ønske fra Studieadministrativt lederforum (STALF) har SA utarbeidet en standardavtale for utføring av studentoppgaver med ekstern virksomhet.

Vi ber instituttene sørge for at vedlagte standardavtale benyttes når studenter skriver bachelor-, master-, hoved- eller prosjektoppgave i samarbeid med en ekstern virksomhet.

Vennlig hilsen

Ørjan Leren
seksjonssjef

Martha Houen Dahle
seniorrådgiver

Vedlegg

- 1 Standardavtale for utføring av studentoppgave med ekstern virksomhet
- 2 Vedlegg: Standardavtale for utføring av studentoppgave med ekstern virksomhet

Kopi

May Kristin Skjerlie

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

STANDARDAVTALE

om utføring av studentoppgave ved Universitetet i Bergen i samarbeid med ekstern virksomhet

1. Avtaleparter

Universitetet i Bergen (UiB) Institutt:
Veileder ved UiB: E-post og tlf.:
Ekstern virksomhet: Ekstern virksomhet sin kontaktperson, e-post og tlf.:
Student: Fødselsdato:

Partene må klarere eventuelle immaterielle rettigheter som studenten, UiB, den eksterne virksomhet eller en tredjeperson har av bakgrunnsdata/materiell før bruk i studentoppgaven. Eierskap til dette materiale skal fremgå av eget vedlegg til avtalen hvis dette kan ha betydning for utførelse av oppgaven.

2. Oppgave:

Studenten skal utføre: (sett kryss)

Masteroppgave	
Bacheloroppgave	
Annen oppgave	

Oppgavens arbeidstittel er:
 Kort beskrivelse av oppgave:

Formålet med oppgaven er studentarbeid. Oppgaven utføres som ledd i studiet.

3. UiBs plikter:

Veileder og eventuelt biveileder(e) ved UiB har det overordnede faglige ansvaret for utforming og godkjenning av prosjektbeskrivelse og studentens læring.

Spørsmål som angår ressurser og infrastruktur må klareres på forhånd mellom partene. Dette kan omfatte omfang av kontakt og veiledning fra ekstern virksomhet, ressurser som ekstern virksomhet skal bidra med og lignende.

4. Ekstern virksomhets plikter

Ekstern virksomhet skal stille med en kontaktperson som har nødvendig kompetanse til å bistå studenten i sitt arbeid gjennom hele avtaleperioden. Ekstern kontaktperson fremgår i punkt 1.

Ekstern virksomhet skal sette av følgende ressurser og/eller infrastruktur til disposisjon for utførelse av oppgaven:

Dekning av utgifter knyttet til studentoppgaven som er besluttet på tidspunktet for avtaleinngåelsen:

Type utgift	Dekkes av ekstern virksomhet	Dekkes av UiB	Ikke aktuelt
Reiser			
Materialer, kjemikalier			
Innkjøp av prøver, tester på lab			
Andre utgifter:			

Dekning av utgifter til annet enn det som er oppført her, kan avgjøres av den eksterne virksomheten underveis i arbeidet.

Alle ytterligere utgifter skal klareres mellom partene i forkant.

5. Immaterielle rettigheter

5.1 Generelle regler

Eiendomsrett til resultatet av samarbeidet skal tilfalle den part som har skapt dem. Eiendomsrett til data, materiale, metoder, patenter o.l. som en part bringer inn i og som ble skapt uavhengig av prosjektsamarbeidet beholdes av den part som brakte denne inn i prosjektet.

5.2 Studentens rettigheter

Studenten har opphavsrett til oppgaven.¹ Alle resultater av samarbeidet, skapt av studenten alene gjennom arbeidet med oppgaven, tilkommer studenten med de begrensninger som følger av punkt, 6 og 7 nedenfor.

I henhold til lov om opphavsrett til åndsverk beholder alltid studenten de ideelle rettigheter til eget åndsverk, dvs. retten til navngivelse og vern mot krenkende bruk.

Studenten har rett til å inngå egen avtale med UiB om publisering av oppgaven i UiBs institusjonelle arkiv på Internett (Bergen Open Research Archive (BORA)). Studenten har også rett til å publisere oppgaven eller deler av den i andre sammenhenger dersom det ikke i denne avtalen er avtalt begrensninger i adgangen til å publisere, jf. punkt 6.

5.3 Den eksterne virksomhetens rettigheter

Der oppgaven bygger på, eller videreutvikler materiale og/eller metoder (prosjektbakgrunn) som eies av den eksterne virksomhet, eies prosjektbakgrunnen fortsatt av den eksterne virksomhet. Hvis studenten skal bruke resultater som inkluderer den eksterne virksomhet sin prosjektbakgrunn, forutsetter dette at det er inngått egen avtale om dette mellom studenten og den eksterne virksomheten.

Ekstern virksomhet skal ha rett til å benytte resultatene av oppgaven i egen virksomhet. Denne bruksretten er ikke-eksklusiv og ikke-viderelicensierbar.

Ekstern virksomhet kan inngå forhandlinger om å få eiendomsretten til resultatene av oppgaven og studentens bidrag mot rimelig og rettferdig vederlag. Slik avtale bør være skriftlig, og krever studentens samtykke.

5.4 UiBs rettigheter

De innleverte filer av oppgaven med vedlegg, som er nødvendig for sensur og arkivering ved UiB, tilhører UiB. Oppgaven, inkludert vedlegg til denne, kan vederlagsfritt benyttes av UiB til undervisnings- og forskningsformål med de eventuelle begrensninger som fremgår i punkt 6. Annet bruk krever samtykke fra de andre partene.

6. Publisering, innsynsforbudt og klausulering

Studentoppgaver skal være offentlige. Ingen av bestemmelser i denne avtalen skal tolkes eller anvendes på en slik måte at oppnåelse av bachelorgrad eller mastergrad vanskeliggjøres eller forhindres.

Mastergradsarbeider som inneholder opplysninger som er undergitt lovbestemt taushetsplikt (jf. forvaltningsloven § 13) skal underlegges innsynsforbud.

Mastergradsarbeider som ikke inneholder opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt kan normalt ikke klausulere. Etter søknad til fakultetet kan det likevel gis tillatelse til klausulering, for maksimalt fem år.

¹ Jf. Lov om opphavsrett til åndsverk mv. av 15.06.2018 § 1

Slik klausulering kan benyttes for eksempel hvis studenten ønsker å arbeide videre med stoffet med sikte på en doktorgrad eller annen utgivelse, eller av særlige grunner ellers. Ved søknaden må den ønskede varigheten angis, og søknaden må begrunnes.

Hvis oppgaven unntas fra offentliggjøring, vil den kun være tilgjengelig for student, ekstern virksomhet og veileder i denne perioden. Sensurkomiteen vil ha tilgang til oppgaven i forbindelse med sensur. Student, veileder og sensorer har taushetsplikt om innhold som er unntatt offentliggjøring.

Dersom partene, etter at oppgaven er ferdig, blir enig om at det ikke er behov for utsatt offentliggjøring, kan dette endres. I så fall skal dette avtales skriftlig.

Vedlegg til oppgaven kan unntas ut over fem år etter forespørsel fra ekstern virksomhet. UiB (ved instituttet) og student skal godta dette hvis den eksterne virksomhet har saklig grunn til å be om at et eller flere vedlegg unntas. Ekstern virksomhet må sende forespørsel før oppgaven leveres.

De delene av oppgaven som ikke er undergitt utsatt offentliggjøring, kan publiseres i UiBs institusjonelle arkiv, jf. punkt 4, siste avsnitt. Selv om oppgaven er undergitt utsatt offentliggjøring, skal ekstern virksomhet legge til rette for at studenten kan benytte hele eller deler av oppgaven i forbindelse med jobbsøknader samt videreføring i et master- eller doktorgradsarbeid.

7. Generelt

I kollisjonstilfelle skal denne avtalen ha forgang for andre avtaler som er eller blir opprettet mellom to eller flere av partene og som gjelder direkte eller indirekte skapning av oppgaven, og dets resultater. Dersom student og ekstern virksomhet skal inngå avtale om konfidensialitet om det som studenten får kjennskap til i eller gjennom den eksterne virksomheten, burde egen konfidensialitetsavtale benyttes.

Den eksterne virksomhet egen konfidensialitetsavtale kan brukes forutsatt at den ikke inneholder punkter i motstrid med denne avtalen (om rettigheter, offentliggjøring mm). Dersom det likevel viser seg at det er motstrid, skal denne avtalen gå foran. Eventuell avtale om konfidensialitet skal vedlegges denne avtalen.

Avtalen følger norsk rett. Tvister søkes løst gjennom forhandlinger eller frivillig mekling. Lykkes ikke dette, kan tvisten bringes inn for de ordinære domstoler til avgjørelse. Partene vedtar Bergen tingrett som vernetting.

Denne avtale signeres i et antall eksemplarer hvor partene skal få hvert sitt eksemplar. Avtalen er gyldig når alle partene har signert den.

Avtalen gjelder fra dato:

Til dato:

Signaturer:

For ekstern virksomhet:

Navn, stilling:

Dato:

Instituttleder/programstyreleder, UiB:

Navn:

Dato:

Veileder ved UiB:

Navn:

Dato:

Student:

Navn:

Dato:

Enhet for læring
Programutvalg
Instituttene

Referanse

2021/17392-MADA

Dato

10.11.2021

Oppnevning av læringsdesigngruppe ved Det medisinske fakultet

Til [UiBs kvalitetssystem for utdanning](#) finnes det et støttesystem i form av en sentral og syv fakultetsvise studiekvalitetskomiteer, og samme antall læringsdesigngrupper. Ved MED er det studieledelsen som utgjør studiekvalitetskomiteen, og komiteens mandat er å vurdere om nye og etablerte studieprogram oppfyller kravene til akkreditering.

De fakultetsvise læringsdesigngruppene har på sin side ansvar for å veilede fagmiljøene under utforming av nye studieprogram og kvalitetsutvikling i eksisterende studieprogram. Læringsdesigngruppene skal ha nødvendig spisskompetanse på den faglige egenarten til utdanningene på fakultetet.

Det medisinske fakultet oppnevnte høsten 2020 en lokal læringsdesigngruppe bestående av to administrative og to faglig ansatte. Disse fire utgjorde samtidig fakultetets arbeidsgruppe i et større arbeid med å kartlegge fakultetets eksisterende studiekvalitetsprosesser ledet av Studieavdelingen høsten 2020 og våren 2021.

Fakultetet ser nå at det er mer hensiktsmessig at vår læringsdesigngruppe for fremtiden rigges annerledes. En gruppe med fire medlemmer som ikke har dette som sine primære arbeidsoppgaver, er sårbar når det kommer til kapasitet, siden det ikke alltid vil være forutsigbart når læringsdesigngruppens bidrag vil være etterspurt. MED har som eneste fakultet ved UiB allerede en pedagogisk enhet (Enhet for læring), som gjennom sin daglige virksomhet i stor grad ivaretar det mandatet som er gitt læringsdesigngruppene i UiBs kvalitetssystem. Fakultetet vil derfor nå formelt oppnevne Enhet for læring som fakultetets læringsdesigngruppe.

Det vil også være behov for å kunne bruke den viktige kompetansen hos fagpersoner med erfaring fra arbeid med studieprogrammer og undervisning eller vurdering. Dette vil være særlig aktuelt i større prosesser som for eksempel programrevisjoner eller programopprettinger. I tillegg til at Enhet for læring kobles på i disse prosessene, vil

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

fakultetet derfor også be en eller flere programutvalgsledere og/eller meritterte undervisere bidra inn i læringsdesigngruppen.

Ved oppstart av prosesser som programrevisjoner eller større emnerevisjoner ber vi om at aktuelt programutvalg informerer fakultetet om dette, slik at læringsdesigngruppen ved behov kan kobles på i arbeidet.

Vennlig hilsen

Marit Øilo
visedekan for utdanning

Ørjan Leren
seksjonssjef

01.11.2021

Programevaluering 2021

Bachelorprogram i human ernæring 2015 - 2020

Programevaluering: MAMD-NUMUM: Masterprogram human ernæring, 2015 - 2019

Innhold

Programevaluering: MAMD-NUMUM: Masterprogram human ernæring, 2015 - 2019.....	1
Innledning.....	2
Arbeidsgruppen	2
Studieplan.....	2
Læringsutbytte	3
Infrastruktur	4
Undervisnings- og vurderingsformer	4
Undervisningsformer.....	4
Vurderingsformer	4
Faglig innhold og arbeidslivsrelevans.....	5
Arbeidsomfang	6
Kobling til forskning.....	6
Internasjonalisering.....	7
Praksis.....	8
Opptakskrav og opptakstall.....	8
Gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon.....	9
Læringsmiljø	9
Kvalitetssikring	10
Forslag til tiltak for å øke kvalitet	10
Studentinvolvering	10
Fagmiljø	11
Fagmiljøets størrelse	11
Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse.....	11
Faglig ledelse	11
Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse.....	11
Internasjonalt og nasjonalt samarbeid.....	12
Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter, inkludert Rethos.....	12

Innledning

Bachelorprogram i human ernæring (BAMD-NUHUM) er et 3-årig bachelorstudium på 180 studiepoeng. Studieprogrammet ble opprettet i 2005 og kvalifiserer for opptak til masterprogram i klinisk ernæring. De fleste som avslutter bachelorgraden, søker seg videre inn på dette masterstudiet og mange tenker på dette som et femårig studieløp innen ernæring.

Som del av Rethos prosessen, ble «Programgruppen for klinisk ernæringsfysiologutdanning» opprettet i 2018. Gruppen har medlemmer fra akademia, helsetjenestene og studentmiljøet. Jutta Dierkes har vært medlem fra UiB. Resultatet av arbeidet ble «[Forskrift om nasjonal retningslinje for klinisk ernæringsfysiologutdanning](#)» som ble kunngjort 01.02.2020 og gjelder fra og med høsten 2021.

Denne programevalueringen handler om perioden fra 2015 til 2020 og ser på studieprogrammet før Rethos ble implementert, men vi vil referere til Rethos arbeidet der det er naturlig.

Bachelorprogram i human ernæring ble, sammen med Masterprogram i klinisk ernæring, sist evaluert i 2016.

Bachelor i human ernæring er et av tre studieprogram innen ernæring og alle tre programmene har et samlet programutvalg (PUE). Programutvalg for ernæring ligger i MEDFAK sin organisasjonsstruktur.

Arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen for programevalueringen for Bachelorprogram human ernæring, 2015-2020, har bestått av:

Jutta Dierkes (K1), Leder for programutvalg for ernæring frem til august 2021

Frode Slinde, ekstern fagfelle, ernæring

Randi Julie Tangvik (K1)

Mona Kleiven (Seksjon for klinisk ernæring, Haukeland)

Gunnhild Storliløkken (studentrepresentant)

Liv Alm (studentrepresentant)

Marte Bjerke Roska (fak.adm)

Studieplan

Vi viser til studieplan for Bachelor i human ernæring i vedlegg 1, og emneoversikt, vedlegg 1, tabell A.

Studieplanen gir korrekt informasjon om studietilbudet, viser studiets innhold, oppbygging og progresjon. Det foreligger informasjon om muligheter for studentutveksling i løpet av studiet.

I forbindelse med implementeringen av Rethos, vil studieplanen blir oppdatert for å sikre at læringsutbyttebeskrivelser (LUBer) på programnivå er i henhold til Rethos. Denne oppdateringen skjer i løpet av høsten 2021.

Navnet på studiet har ikke vært endret siden oppstart av programmet. Likevel kan navnet diskuteres, da det også finnes en master i human ernæring ved UiB, mens master i klinisk ernæring er den naturlige veien etter fullført bachelor i human ernæring.

Da bachelor i human ernæring ble opprettet eksisterte det også et studieprogram innen

fiskeernæring (MatNat), og for å tydelig skille disse studieprogrammene ble betegnelsen human ernæring benyttet. Da bachelorgraden ble flyttet til Det medisinske fakultet forble navnet uendret, men det ansees som unødvendig å ha denne avgrensningen i dag.

Tilsvarende bachelor ved UiT heter «Bachelor i ernæring». Arbeidsgruppen foreslår at det blir gjort en vurdering av navnet og eventuelt at man endrer navn til «Bachelor i ernæring».

Læringsutbytte

Vi viser til vedlegg 2 for læringsutbyttebeskrivelser på programnivå og vedlegg 2, tabell B for sammenheng mellom emnene i studieprogrammet samt emnenes bidrag til å oppnå læringsutbytte på programnivå.

Læringsutbyttet for bachelorprogrammet er delt inn i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som uteksaminerte kandidater skal ha etter endt utdanning.

Læringsutbyttebeskrivelsene på programnivå inneholder 3 kunnskaps-LUBer, 3 ferdighets-LUBer og 3 LUBer knyttet til generell kompetanse. LUBene er skrevet på et svært overordnet nivå og anses ikke som tilstrekkelige når det gjelder faglig dybde, nøyaktig beskrivelse av innhold og den kompetansen studentene skal ha etter endt utdanning.

LUBene blir revidert i henhold til Rethos høsten 2021, og dette arbeidet vil tilfredsstille krav om faglig dybde, beskrivelsen av innhold og studentenes kompetanse ved endt utdanning.

Læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå er i stor grad i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). I forbindelse med implementeringen av Rethos har det i 2021 vært lagt ned mye arbeid i å sikre at læringsutbyttebeskrivelsene både er i henhold til NKR og til Rethos krav.

Studiet starter med stort fokus på basalmedisinske emner i biokjemi og cellebiologi som fortsettes også i andre år med fysiologi og anatomi. Allerede i første år får studentene kontakt med kliniske ernæringsfysiologer (KEF) (gjennom emnet NUTR100), noe som anses som en viktig del av utdanningen og som skal gi motivasjon til videre studie. På andre år får studentene også opplæring i psykologi og matvarekunnskap, som komplementerer den basale delen av ernæringsstudiet. På tredje år skal studentene anvende sine kunnskaper fra de første to årene i emnene Metoder i ernæringsforskning, Livsstil og livsløp og Ernæringspolitikk og forvaltning. 6. semester gir en innføring i ernæringsbehandling og toksikologi, og en tilknytting til forskning gjennom bachelorprosjekt. Her jobber studenter selvstendig med et avgrenset tema og skriver en individuell bacheloroppgave.

Studentrepresentantene i arbeidsgruppen har skrevet et notat med refleksjoner (vedlegg 3). De føler at studentene i det store og hele oppnår læringsutbytte for studiet. Samtidig trekker de frem et ønske om mer innføring i klinisk ernæring, særlig i 3. studieår. Dette tror de vil øke motivasjonen til å fortsette med master i klinisk ernæring, samt bidra til motivasjon siden det er mange teoretiske og utfordrende emner i løpet av studiet.

Studentene trekker også frem emnet BIO307A som undervises i 6. semester. Dette emnet samundervises med masterstudenter på Det matematisk-naturvitenskapelig fakultet og dette oppleves som noe utfordrende.

Infrastruktur

Infrastrukturen er på plass og velfungerende. Studentene har tilgang til nødvendig infrastruktur som lesesaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT ressurser og egnet læringsplattform.

Det er, utenom Det medisinske fakultet, 3 andre fakultet som bidrar med enkelte emner til studiet (SV, MN, og Psyk). Samarbeid på tvers av fakultetene kan oppfattes som krevende, og siden ernæringsstudenter har «gjeste»-status hos de samarbeidende fakultet kan de seg føle litt nedprioritert der.

Undervisnings- og vurderingsformer

Vi viser til vedlegg 4, tabell C og D, for oversikt over undervisnings – og vurderingsformer som benyttes i studieprogrammet. I vedlegg 3 har studentrepresentantene oppsummert sine refleksjoner rundt undervisning og vurdering.

Undervisningsformer

Det tilstrebes at undervisningsformene som benyttes samsvarer med ønskede læringsutbytter. Våren 2020 til og med våren 2021 har store deler av undervisningen foregått digitalt, og det har vært en bratt læringskurve med digitale undervisningsformer.

Følgende undervisningsformer benyttes i studieprogrammet:

- Forelesninger
- Gruppearbeid
- Laboratorieøvelser
- Gruppeøvelser
- Praksis ved relevante kommunale helseinstitusjoner og andre helseinstitusjoner
- Ferdighetstrening
- Selvstendig arbeid

Studentrepresentantene trekker frem (vedlegg 3) at forelesninger oppleves som en god læringsplattform da det er mange teoretiske emner i studiet. Studentene oppfordres også til å stille spørsmål underveis. Labøvelsene fungerer, men studentene opplever at man får mer utbytte av labene i 2.studieår da man har opparbeidet seg mer kunnskap. Studentene trekker frem lab i emnene NUTR150 og NUTR204 som velfungerende eksempler og skulle gjerne sett at labene på 1.studieår ble organisert tilsvarende.

Vurderingsformer

For å sikre at studentene har nødvendige kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse, gjennomføres det ulike vurderingsformer gjennom studieløpet:

- Skriftlig skoleeksamen
- Muntlig eksamen
- Bacheloroppgave
- Skriftlig hjemmeeksamen

Våren 2020 til og med våren 2021 har flesteparten av eksamenene vært gjennomført som digital hjemmeeksamen.

Studentrepresentantene trekker frem at de gjerne skulle hatt flere emner med hjemmeeksamen i stedet for skoleeksamen. Dette ville gitt mer variasjon og samtidig gitt god trening i kildebruk før man skal skrive bacheloroppgave. Studentene vil gjerne beholde hjemmeeksamen i NUTR220, og trekker fram NUTR100 og NUTR245 som to andre emner hvor hjemmeeksamen kan fungere godt. Studentene nevner også at det er mange muntlige eksamener i 6.semester, noe som oppleves som overveldende. Emnet BIO307A trekkes frem som et emne som ikke er egnet for muntlig eksamen og det er ønske om å endre vurdering i dette emnet til skriftlig eksamen, eventuelt til bestått/ikke bestått ved muntlig eksamen.

En planlagt endring i vurderingsformer på bachelorprogrammet er å ta vekk muntlig eksamen i emnet NUTR290 bacheloroppgave. Denne endringen vil tre i kraft fra og med våren 2022.

Faglig innhold og arbeidslivsrelevans

Programutvalget jobber for å sikre at det er en helhet i det enkelte program, de enkelte emner og at det er samsvar mellom emnene i programmene, samt sikre naturlig progresjon i studieløpet.

Flere forskjellige fagpersoner underviser på studieprogrammet og er med på å sikre at undervisningen i emnene til enhver tid er oppdatert. Se vedlegg 7, tabell J for detaljer.

Studiebarometeret viser at studentene opplever å få tilfredsstillende informasjon om hvordan kompetansen kan brukes i arbeidslivet (score 3.1 i 2020), og at de får god informasjon om hvilke yrker/bransjer som er relevante for dem (score 3.6 i 2020). Begge disse punktene har hatt en positiv utvikling i svarene fra 2018 til 2020.

Etter innspill fra ekstern fagfelle i rapport om praksis, ble det i 2019 opprettet ett nytt emne, NUTR246, som gir en innføring i ernæringsbehandling, samt kobler forelesninger til praksis i kommuner. Det ble lagt større vekt på at alle studenter fikk tildelt en relevant praksisplass i kommunehelsetjenesten, alternativt andre relevante helseinstitusjoner. Dette var mulig siden vi fikk anledning til å ansette en 50% praksiskoordinator i ett år. Tidligere år har studentene vært ansvarlig for å finne praksisplasser selv. Praksisperioden vil øke fra 2 uker til 4 uker fra 2024 som en del av Rethos.

Emnet NUTR150 gir en kobling til arbeidslivet gjennom besøk av matvarebedrifter og forelesninger fra opplysningskontorene. I dette emnet er det også planlagt mer praksisundervisning etter Rethos implementering.

Et naturlig valg for en med bachelorgrad i human ernæring er å søke opptak til Masterprogram i klinisk ernæring og dermed kvalifisere til autorisasjon som klinisk ernæringsfysiolog etter fullført master. Det er lite informasjon i studieløp om alternative karrieremuligheter (noe som faktisk er også begrenset).

Det var 116 studenter som ble uteksaminert i perioden 2017 til dags dato med Bachelorgrad i human ernæring. Av disse var det 32 som ikke gikk videre til master klinisk ernæring (28%). Arbeidsgruppen sendte ut en spørreundersøkelse til alle som ikke fortsatte med Master i klinisk ernæring for å undersøke årsakene til dette. Vi mottok til sammen 12 svar (vedlegg 5, tabell E).

På spørsmålet «Hvorfor fortsatte du ikke med Master i klinisk ernæring ved UiB», svarte at 7 av 12 at de ikke hadde tilstrekkelig karaktersnitt for å komme inn på master i klinisk ernæring, mens resten ønsket et friår eller begynte på andre studier. På spørsmålet «hva gjorde du etter endt bachelor i

human ernæring», svarte 4 at de fortsatte med master i klinisk ernæring ved UiT, mens resten begynte på helt andre studier (økonomi, rettsvitenskap, sykepleie, fysioterapi, PT og kulturstudier).

Arbeidsomfang

På bachelorprogram i human ernæring er det studentene på sitt andre studieår som blir bedt om å svare på studiebarometeret. Et av spørsmålene handler om tidsbruk til egenstudier og læringsaktiviteter. I 2017 til 2020 svarte studentene følgende:

	Egenstudier pr uke	Læringsaktiviteter pr uke	Til sammen pr uke
2017	25,2 t	16,9 t	42,4 t
2018	24,6 t	13,8 t	38,4 t
2019	28,9 t	13,9 t	42,8 t
2020	26,4 t	8,3 t	34,7 t

Tall fra studiebarometer ([studiebarometeret-2019_hovedtendenser_1-2020.pdf \(nokut.no\)](#), figur 17.1, side 55) viser at heltidsstudenter i 2019 generelt brukte 34,2 timer i gjennomsnitt hver uke på faglig arbeid (egenstudier og læringsaktiviteter). Tidligere tall viser at gjennomsnittlig timebruk har vært på 34,5 timer i 2018, 34,9 timer i 2017 og 35,5 timer i 2016. Dette tilsier at rapportert arbeidsmengden på bachelor i human ernæring ligger over gjennomsnittet flere av årene. Tallene fra 2020 ansees som et unntak pga. covid-19 situasjon.

Tallene viser at arbeidsbelastning blant de ulike studieårene er godt fordelt, og at studiet krever ganske høy arbeidsinnsats fra studentene. Mange av studentene har også, gjerne av økonomiske årsaker, deltidsjobber ved siden av studiet, og disse er ofte i helse- og omsorgssektoren. Programutvalget har jobbet mye med at arbeidsbelastning til studentene samsvarer med antallet studiepoeng på de enkelte emnene, og det ser ut til at dette har medført en jevn arbeidsbelastning for studentene gjennom studieårene.

I studentenes refleksjonsnotat (vedlegg 3) skriver også studentene at arbeidsomfanget generelt er godt fordelt gjennom studiet. De trekker frem at arbeidsmengden ikke bør økes da den allerede er høy. Begynnelsen av 5.semester oppleves intensivt, med intensiv undervisning og tidlig eksamen i NUTR230. Det er ønskelig å se på mulighetene for å starte undervisningen i de resterende emnene dette semesteret (NUTR220 og NUTR245) til etter eksamen i NUTR230, eventuelt redusert undervisning i disse emnene til etter eksamen i NUTR230.

Her finnes det begrensninger i å tilrettelegge timeplanen siden emnene tilhører forskjellige fakultet (NUTR220 tilhører SV-fakultet), har særbehov med hensyn til tidspunkt fra emneansvarlig (NUTR230), eller inkluderer elementer som er administrert fra andre enheter (TVEPS som ligger i NUTR245).

Kobling til forskning

Studentene skriver en individuell forskningsbasert bachelor oppgave. Studentene lærer og tar i bruk vitenskapelige metoder som brukes i systematiske kunnskapsoppsummeringer for å belyse et ernæringsfaglig tema på en nær vitenskapelig måte. Flere av bacheloroppgavene har blitt publisert, både nasjonalt og internasjonalt. De ulike emnene i studiet baserer seg på vitenskap, litteraturen som benyttes er forskningsbasert og studentene får innføring i vitenskapelige metoder og prosesser.

Internasjonalisering

Ernæringsstudiene har et utvalg egne utvekslingsavtaler som er tilgjengelig for alle tre studieprogram. Utveksling skjer i hovedsak på bachelornivå og det er stort sett flere innvekslingsstudenter enn utvekslingsstudenter på avtalene.

Studentene på bachelor i human ernæring oppfordres til å dra på utveksling i løpet av 4. eller 5.semester.

Det er en utfordring at det per i dag ikke er etablert en fast plan for emner som skal tas under utveksling, og dette medfører en del administrativt arbeid ved hver søknadsperiode. Det er ønskelig å få på plass faste emnevalg ved de ulike partneruniversitetene som vil bli godkjent som tilsvarende 4. eller 5.semester ved UiB.

I tillegg er det flere studenter som søker utveksling på UiB sine avtaler (ikke ernæringsavtaler). Disse studentene er selv ansvarlig for å finne emner som kan tilsvare emner på 4. eller 5.semester ved UiB. Det jobbes for å få oversikt over hvilke universitet i Australia som tilbyr ernæringsemner, og på sikt kan dette potensielt føre til opprettelse av egne ernæringsavtaler i Australia.

Det er en utfordring at studieløpet på bachelor i human ernæring består av kun obligatoriske emner, og man må derfor sikre at studentene tilegner seg tilsvarende kunnskap under utveksling, noe som ikke alltid er like lett. Programutvalg for ernæring ønsker internasjonalisering og viser derfor så stor fleksibilitet som faglig mulig i slike vurderinger.

Med hensyn til innreisende studenter, så har bachelorprogram i human ernæring til enhver tid internasjonale studenter, hovedsakelig ved 3. og 5. semester. Det er flere emner som tilbys til internasjonale studenter og som undervises på engelsk når det er behov, og flere av lærebøkene er på engelsk. Det ansees som en fordel at våre studenter tidlig er eksponert for undervisning på engelsk og internasjonale medstudenter.

Ernæringsstudiene har i evalueringsperioden hatt følgende utvekslingsavtaler:

KU Leuven (Belgia) – Erasmus+

Vi har mottatt fire studenter på denne avtalen, og to studenter fra masterprogram i klinisk ernæring har reist ut.

University of Gothenburg (Sverige) – Erasmus+

Vi har ikke mottatt noen studenter på denne avtalen, men seks studenter har reist ut. Alle utreisende tilhører bachelorprogrammet i human ernæring.

Harokopio University (Hellas) – Erasmus+

Vi har mottatt 22 studenter på denne avtalen og syv studenter har reist ut. Alle syv utreisende tilhører bachelorprogrammet i human ernæring.

Wageningen University (Nederland) – Erasmus+

Vi har mottatt 14 studenter på denne avtalen, og to studenter fra bachelorprogram i human ernæring har reist ut.

Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg (Tyskland) – Erasmus+

Vi har mottatt 21 studenter på denne avtalen, og det er fire bachelor studenter som ønsket å dra ditt våren 2020, men opphold ble avbrutt pga covid-19.

Technische Universität München (Tyskland) – Erasmus+

Vi har mottatt 11 studenter på denne avtalen, men ikke sendt ut noen.

Praksis

Studenter på Bachelorprogram i human ernæring har praksis i tilknytning til to emner i studiet. I NUTR100 (2.semester) har de en halv dag med observasjonspraksis ved Seksjon for Klinisk ernæring på Haukeland, og i NUTR246 (6.semester) har de per i dag 2 uker obligatorisk praksis ved ulike helseinstitusjoner som Frisklivssentral, rehabiliteringssenter mm.

I tillegg har studentene praksisrelatert undervisning om antropometriske metoder, kostholdsregistrering og laboratorium, samt bedriftsbesøk i NUTR150. Disse aktivitetene har blitt redusert pga. Covid-19 situasjonen.

Dagens omfang av praksis ansees som ikke tilstrekkelig og det er et sterkt ønske at praksis øker både med tanke på omfang og faglig dybde. Her møter vi flere utfordringer, for eksempel mangel av praksisveiledere med ernæringsutdanning i kommunen, og mangel på praksisplasser. Vurdering av praksis er også en utfordring, noe som skal møtes med iverksettelse av nye vurderingsverktøy, for eksempel Mini-CEX, vurdering av medstudenter etc.

Fra og med kull 21 så vil hospiteringspraksisen i 6.semester øke fra 2 til 4 uker i henhold til Rethos krav. Praksisperioden er obligatorisk og skal avvikles ved relevante kommunale helse- og omsorgstjenester

De ulike praksisperiodenes innhold og læringsmål er direkte knyttet til emnet de er lagt til. Det vil si at tilegnet kunnskap og ferdigheter erfares og prøves ut i løpet av praksisperioden. Praksisperiodene har en faglig progresjon og økt kompleksitet utover i studieforløpet. De skal gi studenten kunnskap og erfaring innen ulike helseinstitusjoner.

Det er en utfordring at antall klinisk ernæringsfysiologer i primærhelsetjenesten er svært lav. Studenter vil derfor få veiledning i stor grad fra andre profesjoner. Derfor er det behov for økt grad av formell veiledningskompetanse og bedret samarbeid ved hjelp av blant annet praksisavtaler mellom praksisstedene og UiB. Det vil på sikt gi faste kvalitetssikrede praksisplasser som tildeles studentene fremfor at de selv finner egnede praksisplasser. Det er også en målsetning å øke andelen av veiledere med formell veiledningskompetanse.

Opptakskrav og opptakstall

For oversikt over statistikk for opptakstall og opptakskrav, se vedlegg 6, tabell F og G.

Bachelor i human ernæring har i perioden 2015-2020 hatt 34 studieplasser og har følgende opptakskrav:

Generell studiekompetanse og MEROD: Matematikk R1 (eller S1 og S2) og Fysikk 1 og Kjemi 1 og 2

Poenggrensen for opptak (1.gangsvitnemål) har variert mellom 41,3 og 49,3, og det var en kraftig nedgang i 2020.

I årene 2015 til 2020 har antall søkere (1.pri) variert mellom 70 og 83 og tilsvarende antall kvalifiserte søkere (1.pri) varierte mellom 41 og 61.

I evalueringsperioden er antall studenter stort sett over antall studieplasser (34) ved oppstart, men på grunn av frafall i løpet av studiet fyller vi ikke studieplassene gjennom hele løpet. Frafall har blitt kraftig redusert sammenlignet med den forrige evalueringsperioden. Likevel må det påpekes at bemanningssituasjon ved seksjon for ernæring ved K1 ikke er tilstrekkelig for å tilby tilstrekkelig

kvantitet og kvalitet i utdanningen, spesiell i de emnene med individuell veiledning og praksis (NUTR246, NUTR290), dersom studieplassene var oppfylt.

Gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon

Vi viser til vedlegg 6, tabell F til I.

Tabell H viser frafallet, semester for semester, og vi ser at antall studenter som starter på studiet reduseres en del i løpet av de tre første semestrene. Frafallet er størst i første studieår og avtar utover studiet.

I løpet av perioden 2015 til 2020 har vi uteksaminert mellom 17 og 29 kandidater årlig (tabell I). Til tross for at tallene av uteksaminerte viser økende trend, er dette lavere kandidatproduksjon enn ønskelig basert på 34 studieplasser.

Det er en høy andel som fullfører på normert tid (tabell F).

Tiltak som er iverksatt høsten 2021 er en mentorordning for 1.års studentene med studentmentorer fra høyere kull. Noe av formålet med denne ordningen er å sikre god faglig og sosial integrering tidlig i studiet.

Det er noe usikkert hvorfor studenter slutter på studiet, da studentene ikke er forpliktet til å begrunne dette. Første år er faglig tungt og mange studenter opplever overgang fra skole til universitet som krevende. Emner på første år er ofte fellesemner og i mindre grad ernæringsrettet, slik at studentene kan savne ernæringsrelevansen. Likevel er disse emnene viktig for forståelsen og anvendelsen av ernæringstema senere i løpet. Et tiltak er at fra 2019 undervises emnet NUTR100 hele første år med faste grupper slik at studenter opplever kontinuitet (har erstattet NUTR-INF og NUTR110).

Læringsmiljø

I studentenes refleksjonsnotat (vedlegg 3), trekker studentene frem at de sosiale fagforeningene fungerer greit, men at det til tider er vanskelig å engasjere studentene i disse. Miljøet blant studenten kan til tider preges av karakterpress for å komme inn på master i klinisk ernæring. Studentene foreslår flere gruppeoppgaver i regi av emneansvarlige for å heve det faglige miljøet blant studentene, og at gruppene rulleres for å skape et variert læringsmiljø.

Siden 2020 har master i klinisk ernæring 25 studieplasser som vil bidra til å minke karakterpress og konkurranse blant bachelorstudenter.

Studiebarometer og resultater for læringsmiljø

Ut fra studiebarometeret er studentene fornøyde med det sosiale og faglige miljøet blant studentene, men mindre fornøyde med miljøet mellom studenter og de faglige.

	2020	2019	2018	2017
Sosialt miljø blant studentene	3,4	3,6	4	3,7
Faglig miljø blant studentene	3,6	3,6	4,1	3,8
Miljø mellom studenter og faglige	2,6	3	3,1	2,8

Kvalitetssikring

Bachelorprogrammet i human ernæring er underlagt UiB og fakultetets kvalitetssikringssystem. Det stilles krav til jevnlig emneevalueringer (hvert 3. år per emne). Emneevalueringene skal inneholde en studentevaluering og etterfølges av kommentarer fra emneansvarlige. Tilbakemeldinger fra studentene er at det ikke gjennomføres emneevalueringer hyppig nok og at de savner dette.

Bachelorprogrammet er også underlagt jevnlig evaluering av ekstern programsensor. Fungerende programsensor for ernæring er Frode Slinde fra Gøteborgs universitet. I løpet av evalueringsperioden har ekstern programsensor levert inn tre rapporter: Rapport om praksis på bachelor human ernæring og master klinisk ernæring (2016), Rapport om ressurstilgang på alle tre studieprogrammene innen ernæring (2018), og Rapport om kvalitet i masteroppgaver på master human ernæring og master klinisk ernæring (2019). Disse har avdekket utfordringer med praksis, lav ressurstilgang og varierte tema og høy kvalitet på masteroppgavene. Slinde er i tillegg med i arbeidsgruppene som evaluerer de tre studieprogrammene.

Rapportene fra ekstern fagfelle har blant annet medført økt ressurstilgang som en midlertidig 50% stilling som praksiskoordinator (2019) og en nyopprettet fast førsteamanuensis stilling i 2020. Likevel er det fortsatt en utilstrekkelig bemanningssituasjon som medfører store undervisningskrav til de ansatte og for lite antall kliniske ernæringsfysiologer i studiet.

Forslag til tiltak for å øke kvalitet

- Større fokus på emneevalueringer – sikre at disse gjennomføres minst hvert tredje år, gjerne hyppigere dersom endringer i emner.
- Faste møtepunkt mellom kulltillitsvalgte, emneansvarlige og gjerne studieadministrasjon for å sikre god kommunikasjon og medvirkning.
- Økt praksis – dette vil innføres ved Rethos, men praksisstudiet vil fortsatt være lite. Siden praksis krever mer individuell veiledning trengs her også større bemanning og tettere samarbeid med seksjon for klinisk ernæring ved Haukeland sjukehus, for eksempel ved å opprette flere 20% stillinger eller lektor stillinger.
- Gjennomgang av vurderingsformer i studieprogrammet for å vurdere økt bruk av hjemmeeksamen.
- Vurdere en økning av administrative ressurser tilknyttet de tre studieprogrammene innen ernæring, slik at dette samsvarer med antall studieplasser, individuelle veiledninger og andre arbeidsoppgaver.

Studentinvolvering

Bachelorstudiet i human ernæring er representert i programutvalget gjennom flere undervisere og en studentrepresentant, i likhet med de to andre studieprogram innen ernæring. Dette gir en mulighet til å fremme studentenes interesse i saker som omhandler studieprogrammet.

I tillegg er hvert kull representert med en kulltillitsvalgt som sitter i EFU (Ernæringsstudentenes fagutvalg). Det gjennomføres jevnlig møter mellom fakultetsadministrasjonen og fagutvalgsledere, i disse møtene blir i hovedsak overordnede tema som berører alle studieprogram diskutert.

I studentenes refleksjonsnotat (vedlegg 3) trekker studentene frem at studentinvolveringen til tider er svært dårlig. De opplever å ikke bli hørt av foreleser når man har fremmet forslag og ønsker om

endring. Studentene ønsker at kulltillitsvalgte på hvert kull skal involveres mer, og foreslår fast møte mellom kulltillitsvalgte og emneansvarlige midt i semesteret som en god ordning.

I studiebarometeret blir studentene spurt om muligheten for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet, og svarene her viser at studentene er mindre fornøyde med dette. I 2020 var scoren 2,0, i 2019 og 2018 var den 3,2.

Det bør vurderes å gjennomføre faste møtepunkt mellom kulltillitsvalgte og emneansvarlige, samt mellom kulltillitsvalgte og studieadministrasjonen.

Fagmiljø

Fagmiljøets størrelse

Se vedlegg 7, tabell J, for fagansatte og deres kompetanse. De fleste har faste stillinger og professorkompetanse. Ingen bruker 100% av tiden sin til bachelor i human ernæring, men er også tilknyttet master i human ernæring og master i klinisk ernæring.

Programutvalg ernæring ved medisinsk fakultet er ansvarlig for undervisning og gjennomføring av studieprogrammet. Programmet blir administrert av Seksjon for ernæring ved K1. Det er for tiden 3 professor / Førsteamanuenser (FA) i 100% stilling (alle med utdanning i ernæring/klinisk ernæring), 2 professor i 50% stilling (leger), og 2 FA/professor i 20% stilling (realist / klinisk ernæringsfysiolog) ved seksjonen. Disse jobber også for masterprogrammene i klinisk ernæring og i human ernæring. Seksjon for ernæring er del av Senter for ernæring, som for tiden har 1 post doc (KEF), en forsker (realist), 8 stipendiater ved K1/K2 (derav 4 med pliktarbeid) og en professor i global ernæring (100%, lege).

Veiledning til bachelor oppgaven gjennomføres også av ansatte ved Haukeland universitets sykehus eller andre med kompetanse innen ernæring.

Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

Det er krav til utdanningsfaglig kompetanse for nyansatte siden 2017, og for professoropprykk. Ansatte som mangler utdanningsfaglig kompetanse, skal oppnå dette i løpet av 2 år. For tiden har alle faste ansatte utdanningsfaglig basiskompetanse.

Faglig ledelse

Studieprogrammet ledes av et programutvalg (PUE) med et mandat (se vedlegg 8). I programutvalget er alle institutt som er involvert i utdanningen representert, i tillegg til studentrepresentanter fra de ulike studieprogrammene innen ernæring og en representant fra Seksjon for klinisk ernæring ved Haukeland Universitetssykehus. Et tettere samarbeid med Seksjon for klinisk ernæring, HUS, er ønskelig, men har utfordring med dagens bemanning av seksjon for klinisk ernæring ved HUS. Tettere samarbeid vil gi en bedre klinisk utdanning, som forberedelse til master utdanningen.

Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse

Senter for ernæring har tydelig kompetanse innen human og klinisk ernæring, med en professor (Jutta Dierkes), 2 førsteamanuensis i 100% stillinger (Randi Tangvik, Hanne Rosendahl-Riise), prof II stilling (Robin Ørnstrud), forsker (Oddrun A. Gudbrandsen), senterleder (Gülen Arslan Lied) og en professor innen global ernæring (Ingunn Engebretsen). Flere kliniske ernæringsfysiologer jobber som stipendiater med pliktarbeid (Cathrine Horn, Helene Dahl, Zoya Sabir), og to stipendiater med

utdanning innen human ernæring og pliktarbeid (Anthea van Parys, Theogene Habumugisha)). Det er flere kandidater som har tatt doktorgrad innen human og klinisk ernæring allerede. Disse sikrer at forskningen blir godt representert i studieprogrammet, blant annet som veiledere til bacheloroppgaver.

Internasjonalt og nasjonalt samarbeid

Bachelorprogrammet i human ernæring har utvekslingsavtaler med faste læresteder i Europa. For mer informasjon om utveksling se punktet Internasjonalisering lengre oppe i rapporten.

Ved Senter for ernæring finnes det flere nasjonale samarbeidspartnere innenfor forskning, som har naturligvis begrenset betydning for bachelor utdanningen.

Internasjonalt har Senter for ernæring har samarbeidspartnere ved universiteter i Tyskland, Belgia, Sverige og Sveits. Ekstern programsensor er tilknyttet Universitetet i Gøteborg.

UiB er representert i Rethos gruppen klinisk ernæringsfysiologi gjennom PU leder. Andre representanter kom fra UiO, helseforetak Midt-Norge og Nord-Norge, Oslo kommune og fra studentmiljø, og den gruppen skapte grunnlag for videre samarbeid.

UiB har jevnlig dialogmøter med UiT og UiO på programnivå for å sikre faglig utvikling og relevans av klinisk ernæring i Norge. UiB er også representert i fagorgan ernæring som representerer ernæringsfag i høyere utdanningsinstitusjoner.

Senter for ernæring er også medlem i Norsk selskap for ernæring (NSE), som representerer Norge også i FENS, den europeiske forening av ernæringselskaper.

Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter, inkludert Rethos

Bachelorprogram i human ernæring er underlagt kravene i [Forskrift om nasjonal retningslinje for klinisk ernæringsfysiologutdanning](#) (Rethos) fra og med høsten 2021. Det har pågått et omfattende arbeid med å justere emnebeskrivelser og innhold i tråd med Rethos, og dette arbeidet vil fortsette en stund til. Nåværende studieplan er ikke oppdatert ihht. Rethos, men vil bli det i løpet av høsten 2021.

[Forskrift om høyere utdanning](#) pålegger studenter som tas opp til Bachelorprogram i human ernæring å legge frem gyldig politiattest ved opptak.

Vedlegg 1, Studieplan for Bachelorprogram i human ernæring

Studieplan for [BAMD-NUHUM Human ernæring, bachelor, 3 år](#), haust 2021

Namn på grad

Bachelorprogrammet i human ernæring fører fram til graden bachelor i human ernæring. Studiet er treårig (180 studiepoeng).

Fulltid/deltid

Fulltid

Undervisningsspråk

Norsk/Engelsk.

Studiestart - semester

Haust

Mål og innhald

Mål

Ernæring handler om mat og hvordan den påvirker menneskekroppen. Forskningsbasert kunnskap om sammenhengene mellom kosthold, helse og samfunn er sentralt i ernæringsstudiet.

Studiet har som mål at studentene tilegner seg bred kunnskap om ernæring og metoder som benyttes i fagfeltet. Studiet kvalifiserer til masterprogram i klinisk ernæring, andre masterprogram bl. a. i ernæring og til ei yrkeskarriere i ernæring.

Innhold

Studiet er bygd opp som ein kombinasjon av teori, laboratorieundervisning, seminar og praksis. Studentene følger undervisning saman med andre helsefagstudentar dei tre første semestra.

Første studieår tek for seg grunnleggende biomedisinske fag og en innføring i ernæringsvitenskap, med undervisning i bl. a. biokjemi, cellebiologi, statistikk og ernæring.

Andre studieår tek for seg oppbygginga av kroppen med undervisning i anatomi, fysiologi og næringsstoff. Kunnskap om matvarer og deira opphav, eigenskapar og bruk, og korleis kosthaldet verkar inn på åtferd og mental og somatisk helse, er andre viktige momenter.

Ernæring i ulike fasar av livet, for grupper med særlege behov og i samanheng med livsstilsrelaterte sjukdommar står sentralt i tredje studieår. Studentene lærer om forskningsmetodar i ernæring for klinisk og eksperimentell forskning, samt om organisering og politisk styring i eit ernæringsperspektiv. Det inngår også hospitering og skriving av bacheloroppgave i dette studieåret.

Læringsutbyte

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse.

Kunnskapar:

Kandidaten...

- Har bred kunnskap om human ernæring, inkludert omsetting av energi, makro- og mikronæringsstoff, matvarekunnskap, kosthaldsanalyse og kostanbefalingar til ulike grupper i samfunnet.
- Kjenner til forskningsmetoder i ernæring som kostholdsundersøkelser og ernæringsepidemiologi.
- Har ernæringsretta kunnskap i biokjemi, fysiologi, og psykologi.

Ferdigheiter:

Kandidaten...

- Kan anvende ernæringskunnskap, og greie ut om ernæring på ein vitenskapelig måte.
- Kan beherske metoder for å definere og vurdere av matinntak og ernæringsstatus hos individer og grupper.
- Kan oppdatere sin kunnskap innenfor ernæring.

Generell kompetanse

Kandidaten...

- Kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter som strekker seg over tid, i tråd med etiske krav og retningslinjer.
- Kan utforme og presentere data skriftleg og munnleg.
- Kan kritisk vurdere vitenskapelig informasjon innanfor ernæringsfeltet.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse og MEROD: Matematikk R1 (eller S1 og S2) og Fysikk 1 og Kjemi 1 og 2

Obligatoriske emne

Alle emne i programmet er obligatoriske. Det er ikkje mogleg å endre på utdanningsplanen eller rekkefølga på eksamenane. Dei fleste emna i studiet har obligatorisk undervisning.

Delstudium i utlandet

UiB legg til rette for utvekslingsopphald under bachelorstudiet, og anbefaler utveksling i 4. eller 5. semester. Ta kontakt med studierettleiar for å høyre meir om kva ordningar som finst.

Undervisningsmetodar

Undervisninga er ei blanding av førelesingar, gruppearbeid, studentpresentasjonar, laboratoriearbeid, klinisk undervisning, hospitering og sjølvstudium.

Vurderingsformer

For å sikre at studentene/kandidatene har nødvendige kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse gjennomføres et bredt spekter av vurderingsformer gjennom hele studieløpet:

Skriftlig skoleeksamen og hjemmeeksamen. Dei fleste emne digital vurdering. Muntlig eksamen og presentasjoner, Gruppeinnleveringer. Bacheloroppgave. Obligatorisk deltakelse.

Vitnemål og vitnemålstillegg

Vitnemål blir skrive ut etter at graden er fullført.

Grunnlag for vidare studium

Bachelor i human ernæring kvalifiserer for opptak til Masterprogram i klinisk ernæring og andre masterprogram.

Relevans for arbeidsliv

Studiet kvalifiserer til masterprogram i klinisk ernæring, andre masterprogram bl. a. i ernæring og til ei yrkeskarriere i ernæring. Kandidater med ein master i klinisk ernæring kan søkje om autorisasjon som klinisk ernæringsfysiolog (KEF).

Studenter som ikke ønsker vidare studier kan arbeide innan offentlig og privat sektor, til dømes matvareindustri, opplysningskontor og kommuner. Arbeidsoppgåver kan vere forebyggende rådgivning, formidling og produktutvikling.

Evaluerings

Bachelorprogrammet blir kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.uib.no

Skikkavurdering og autorisasjon

Som utdanningsinstitusjon skal vi vurdere om du er skikka til å utøve yrket som helse- eller sosialpersonell. Vurderinga omfattar både faglege, pedagogiske og personlege føresetnader, og vil gå føre seg under heile utdanninga - jf. Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning (gjeldande frå 1. august 2006).

Statens Autorisasjonskontor for helsepersonell (SAK) har meir informasjon om autorisasjonsordninga.

Programansvarleg

Programutvalget for ernæring har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet

Administrativt ansvarleg

Det medisinske fakultet

Kontaktinformasjon

Informasjonssenteret ved Det medisinske fakultet

Telefon: 55 58 64 00

E-post: info@mofa.uib.no info.med@uib.no studie-nutrition@uib.no

Post: Postboks 7804, N-5020 BERGEN

Besøksadresse: Armauer Hansens hus (AHH), Haukelandsveien 28 (1. et.) (man-fre: 12.00 - 14.00)

Vedlegg 1, Tabell A: Emneoversikt Bachelor human ernæring

Emnekode	Emne navn	Sp	År/Semester	Institutt
	1.semester			
Ex.phil	Ex.phil	10	1/Høst	Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
NOM	Medisinsk nomenklaturlære	5	1/Høst	Institutt for biomedisin
FARM150	Biokjemi	10	1/Høst	Institutt for biomedisin
NUTR100	Innføring i klinisk ernæring	10	1/Høst + 1/Vår	Klinisk institutt 1
	2. semester			
FARM260	Molekylær cellebiologi	10	1/vår	Institutt for biomedisin
MEDSTA	Medisinsk statistikk	5	1/vår	Institutt for global helse og samfunnsmedisin
NUTR115	Ernæringsbiokjemi	10	1/vår	Klinisk institutt 1
	3. semester			
NUTRANA	Menneskets anatomi	5	2/høst	Institutt for biomedisin
NUTRFYS	Menneskets fysiologi	15	2/høst	Institutt for biomedisin
NUTR203	Ernæringsfysiologi - makronæringsstoffer	10	2/høst	Klinisk institutt 1
	4. semester			
PSYK140	Åtferd, helse og ernæring	10	2/vår	Institutt for biologisk og medisinsk psykologi
NUTR150	Matvarekunnskap	10	2/vår	Klinisk institutt 1
NUTR204	Ernæringsfysiologi - mikronæringsstoffer	10	2/vår	Klinisk institutt 1
	5. semester			
NUTR220	Ernæringens politikk og forvaltning	10	3/høst	Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap
NUTR230	Metodar i ernæringsforskning	10	3/høst	Klinisk institutt 1
NUTR245	Livsstil og livsløp	10	3/høst	Klinisk institutt 1
	6. semester			
NUTR246	Innføring i ernæringsbehandling	10	3/vår	Klinisk institutt 1
BIO307A	Næringsmiddeltoksikologi	5	3/vår	Institutt for biovitenskap
NUTR290	Bacheloroppgåve	15	3/vår	Klinisk institutt 1

Vedlegg 2, Læringsutbytter, mål og innhold – Bachelorprogram human ernæring

Mål og innhald

Mål

Ernæring handler om mat og hvordan den påvirker menneskekroppen. Forskningsbasert kunnskap om sammenhengene mellom kosthold, helse og samfunn er sentralt i ernæringsstudiet.

Studiet har som mål at studentene tilegner seg bred kunnskap om ernæring og metoder som benyttes i fagfeltet. Studiet kvalifiserer til masterprogram i klinisk ernæring, andre masterprogram bl. a. i ernæring og til ei yrkeskarriere i ernæring.

Innhold

Studiet er bygd opp som ein kombinasjon av teori, laboratorieundervisning, seminar og praksis. Studentene følger undervisning saman med andre helsefagstudentar dei tre første semestra.

Første studieår tek for seg grunnleggende biomedisinske fag og en innføring i ernæringsvitenskap, med undervisning i bl. a. biokjemi, cellebiologi, statistikk og ernæring.

Andre studieår tek for seg oppbygginga av kroppen med undervisning i anatomi, fysiologi og næringsstoff. Kunnskap om matvarer og deira opphav, eigenskapar og bruk, og korleis kosthaldet verkar inn på åtferd og mental og somatisk helse, er andre viktige momenter.

Ernæring i ulike fasar av livet, for grupper med særlege behov og i samanheng med livsstilsrelaterte sjukdommar står sentralt i tredje studieår. Studentene lærer om forskningsmetodar i ernæring for klinisk og eksperimentell forskning, samt om organisering og politisk styring i eit ernæringsperspektiv. Det inngår også hospitering og skriving av bacheloroppgave i dette studieåret.

Læringsutbyte

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse.

Kunnskapar:

Kandidaten...

- Har bred kunnskap om human ernæring, inkludert omsetting av energi, makro- og mikronæringsstoff, matvarekunnskap, kosthaldsanalyse og kostanbefalingar til ulike grupper i samfunnet.
- Kjenner til forskingsmetoder i ernæring som kostholdsundersøkelser og ernæringsepidemiologi.
- Har ernæringsretta kunnskap i biokjemi, fysiologi, og psykologi.

Ferdigheiter:

Kandidaten...

- Kan anvende ernæringskunnskap, og greie ut om ernæring på ein vitenskapelig måte.
- Kan beherske metoder for å definere og vurdere av matinntak og ernæringsstatus hos individer og grupper.
- Kan oppdatere sin kunnskap innenfor ernæring.

Generell kompetanse:

Kandidaten...

- Kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter som strekker seg over tid, i tråd med etiske krav og retningslinjer.
- Kan utforme og presentere data skriftleg og munnleg.
- Kan kritisk vurdere vitenskapelig informasjon innanfor ernæringsfeltet.

Vedlegg 2, tabell B – Studieprogramkart

Samlet læringsutbytte Bachelor human Ernæring

Læringsutbytte		1 sem	2 sem	3 sem	4 sem	5 sem	6 sem
Kunnskap	Har bred kunnskap om human ernæring, inkludert omsetting av energi, makro- og mikronæringsstoff, matvarekunnskap, kosthaldsanalyse og kostanbefalingar til ulike grupper i samfunnet.	NUTR100	NUTR100 NUTR115	NUTR203	NUTR204	NUTR230 NUTR220 NUTR245	NUTR246 NUTR290
	Kjenner til forskingsmetoder i ernæring som kostholdsundersøkelser og ernæringsepidemiologi.	NUTR100	NUTR100		NUTR150	NUTR230 NUTR220 NUTR245	NUTR246 NUTR290
	Har ernæringsretta kunnskap i biokjemi, fysiologi, og psykologi.	FARM150	FARM260 NUTR115	NUTR203 NUTRFYS NUTRANA	PSYK140		BIO307A
Ferdigheter	Kan anvende ernæringskunnskap, og greie ut om ernæring på ein vitenskapelig måte.					NUTR230 NUTR220 NUTR245	NUTR290
	Kan beherske metoder for å definere og vurdere av matinntak og ernæringsstatus hos individer og grupper.	NUTR100	NUTR100	NUTR203	NUTR204	NUTR245	NUTR246 NUTR290
	Kan oppdatere sin kunnskap innenfor ernæring.					NUTR220	NUTR290
Generell Kompetanse	Kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter som strekker seg over tid, i tråd med etiske krav og retningslinjer.					NUTR220	NUTR290
	Kan utforme og presentere data skriftleg og munnleg.	NUTR100	NUTR100	NUTR203	NUTR204 NUTR150	NUTR245	NUTR246 NUTR290 BIO307A
	Kan kritisk vurdere vitenskapelig informasjon innanfor ernæringsfeltet.	NUTR100	NUTR100	NUTR203	NUTR204 NUTR150		NUTR290

Programevaluering av bachelorprogrammet human ernæring

Undervisnings- og vurderingsformer

Studiet benytter for det meste forelesninger som undervisnings- og læringsform hvor studentene oppfordres til å stille spørsmål underveis. Flere emner på programmet har også laber hvor studentene deltar mer aktivt. I tillegg er det disseksjon og kurs i henholdsvis fagene NUTRANA og NUTRFYS, og dette fungerer meget godt.

Vi føler at forelesninger er en god undervisnings- og læringsform fordi programmet består av emner med mye informasjon og mindre praktisk arbeid. Dette gjelder særlig i fagene som deles med andre programmer som f.eks. farmasi. Labene fungerer stort sett helt greit, men vi føler at man får mer utbytte av labene i 2.studieår enn de man har 1.studieår. Labene det første studieåret kan føles noe overveldende, og at man ikke har nok kunnskap om temaet man har i laben. Det er særlig utfordrende å skrive utfyllende labrapporter. Et forslag i stedet for labrapporter det første studieåret er heller å lage relevante spørsmål til studentene og gå gjennom spørsmål i plenum i ettertid slik at man også kan spørre om ting man eventuelt lurer på. Vi ønsker å trekke fram lab i NUTR150 som et eksempel på oppgave/lab som fungerer godt. I NUTR150 gjennomgår studentene en spesiell diett, etterfulgt av lab og en rapport hvor det også legges vekt på god kildebruk. Det samme gjelder lab i faget NUTR204 hvor studentene gjennomfører en saltreduert diett og analyserer resultatene i en labrapport.

Vurderingsformene er for det meste skriftlige skoleeksamener med karakterskala A-F. Emnene MEDSTA og NOM har bestått/ikke bestått og dette fungerer bra i disse emnene. Siden programmet er et bachelorprogram er det nødvendig med karakterer i mange av fagene, men dette skaper likevel et karakterpress på studentene. Et ønske fra oss er at flere eksamener blir gjort om fra skoleeksamen til hjemmeeksamen. Dette fordi det gir mer variasjon i studiehverdagen og noe mindre stress for studentene. I tillegg vil det gi en stor fordel å benytte hjemmeeksamen som trening i kildebruk. Vi har erfart at flere studenter ikke er kjent med hvordan man skal bruke referanser på en god måte når man skal skrive bacheloroppgave, og derfor vil flere hjemmeeksamener i løpet av studiet vil gi trening i dette. Faget NUTR220 har prøvd ut hjemmeeksamen nå og dette fungerte fint. Derfor er det ønskelig at dette fortsetter. Fagene NUTR100 og NUTR245 er fag som kunne passet som hjemmeeksamen fordi eksamen i fagene kan brukes til å besvare caser, samt at det kan gi muligheter til spørsmål hvor man skal bruke referanser.

6.semester består av flere muntlig eksamener - i både NUTR246 og BIO307A. Dette opplevdes som overveldende og unødvendig, særlig siden det ikke er noe muntlig tidligere i studiet. Faget BIO307A følte mange studenter ikke egnet seg som et fag med muntlig eksamen. Dette faget er også problematisk da det går sammen med masterstudenter på Det matematisk-naturvitenskapelig fakultet og dermed er ikke faget like relevant for ernæring. I tillegg stiller ikke ernæringsstudentene på bachelor på lik linje med masterstudentene i faget. Faget BIO307A bør derfor ikke stilles på lik linje med andre ernæringsfag i

studieprogrammet. Derfor er det et ønske at dette faget endres til vurderingsformen bestått/ikke bestått, eventuelt/og at faget gjøres om til skriftlig skoleeksamen.

I det store og hele føler vi at studentene oppnår læringsutbytte som er beskrevet for studiet. Vi ønsker derimot at bachelorprogrammet likevel kunne gitt mer innføring i klinisk ernæring, særlig det 3.studieåret. Vi tror dette ville gjort at flere ønsker å fortsette videre på master i klinisk ernæring, i tillegg til at det vil bidra til mer motivasjon da studieprogrammet består av mye teoretisk utfordrende fag. Dette vil også gi en pekepinn på hva man kan forvente seg hvis man går videre til master i klinisk ernæring, samt at det vil løfte den ernæringsmessige faglige tyngden i bachelorprogrammet.

Arbeidsomfang

Arbeidsomfanget er generelt godt fordelt gjennom studiet. Når det gjelder lab, arbeidskrav og obligatoriske oppgaver er også omfanget passende fordelt. Arbeidsmengden bør ikke økes mer da den allerede er ganske høy.

Begynnelsen av 5.semester oppleves som veldig intensivt. Faget NUTR230 har tidlig eksamen og derfor går undervisningen i dette faget kun i august og september. Slik undervisningen er lagt opp, er det betydelig reduksjon i forelesninger i alle emner dette semesteret etter eksamen i NUTR230. Derfor ønskes det at de resterende fagene dette semesteret starter opp undervisningen etter at eksamen i NUTR230 er avlagt. Hvis dette ikke er mulig ønskes det iallefall at undervisningsmengden i resterende emner blir mindre i august/september og at undervisningen trappes opp senere på høsten.

Læringsmiljø

Ernæringsstudentene har egne sosiale fagforeninger og disse fungerer greit. Det har til tider vært vanskelig å engasjere studenter i disse. Det faglige og det sosiale miljøet er generelt sett bra, men det preges til tider av karakterpress. For å heve det faglige og sosiale miljøet kunne det vært enda mer oppsatte gruppeoppgaver i regi av foreleser/emneansvarlig i fagene. En fordel da vil være at gruppene må rullere for å skape et bedre og mer varierende læringsmiljø.

Studentinvolvering

Vi opplever at studentinvolveringen til tider er svært dårlig. I flere tilfeller har studentene kommet med ønsker som foreleser/emneansvarlig ikke har hørt på/evaluert. Under koronapandemien kom studentene med forslag og ønsker som ikke ble vurdert. Et annet eksempel er i forbindelse med lab og labrapporter hvor det har vært fremmet ønsker som studentene ikke har følt har blitt hørt.

Hvert kull har en tillitsvalgt vi ønsker skal involveres mer. Et forslag kan f.eks. være at emneansvarlig tar et møte med kulltillitsvalgt midt i semesteret for at tillitsvalgt kan komme med tilbakemeldinger fra hele kullet. Vi ønsker at emneansvarlig tar initiativ til dette møtet. I tillegg ønskes det at emneansvarlig kan involvere kulltillitsvalgt i flere beslutninger, særlig hvis det skal forekomme endringer slik at kullets mening blir hørt. Da er det viktig at

emneansvarlig faktisk ønsker å lytte til det kulltillitsvalgt har å si for at dette skal være noe vits. Dette vil bidra sterkt til økt studentinvolvering i programmet.

I forbindelse med emneevalueringer benyttes disse i mindre grad i ernæringsemner. Studenter har tidligere etterspurt emneevaluering i spesifikke emner, men dette har ikke blitt hørt. Vi synes at når det etterlyses emneevaluering er dette noe som burde prioriteres i etterspurte fag det året. Generelt sett synes vi at emneevalueringer hvert tredje år er for lite da flere fag endrer seg med f.eks. nye forelesere, emneansvarlige og obligatoriske krav oftere enn hvert tredje år.

Et alternativ til emneevaluering hvert år er anonyme spørreundersøkelser. Her kan konseptet være at emneansvarlig lager en kort spørreundersøkelse som sendes ut til hele kullet, og at tilbakemeldingene fra studentene først og fremst er til emneansvarlig og forelesere som kan bruke tilbakemeldingene til å eventuelt forbedre emnet. På denne måten blir studentene mer involvert i studieprogrammet.

Liv Alm og Gunnhild Storliløkken

Vedlegg 4, Matriseskjema for variasjon i undervisnings- og vurderingsformer

Tabell C, Undervisningsmetoder

Studie år		Sp	Admin	Fore-lesning	Gruppe-arbeid / kollokvier	Ferdighets-trening	Student-presentasjon	Lab	Nett-basert under-visning	Selvstendig arbeid	Annet
1	NOM	5	IBM	X	X					X	
1	FARM150	10	IBM	X	x			X		X	
1	NUTR100	10	K1	X	X	X	X			X	X (Hospitering)
1	FARM260	10	IBM	X	X			X	delvis	X	
1	MEDSTA	5	IGS	X	x					X	
1	NUTR115	10	K1	X	x			X		X	
2	NUTRANA	5	IBM	X						X	histologikurs
2	NUTRFYS	15	IBM	X				X	Delvis	X	
2	NUTR203	10	K1	X				X		X	
2	PSYK140	10	Psykfak	X	X					X	
2	NUTR150	10	K1	X	X		X			X	X
2	NUTR204	10	K1	X				X		X	
3	NUTR220	10	SV	X	X					X	X
3	NUTR230	10	K1	X	X					X	X
3	NUTR245	10	K1	X	X	X	x			X	X TVEPS
3	NUTR246	10	K1	X	X	X					X praksis
3	BIO307A	5	MatNat	X						X	
3	NUTR290	15	K1	X			X			X	

Tabell D, Vurderingsmetoder

	Sp	Admin	Vurdering	Skriftlig skoleeksamen	Muntlig eksamen	Individuell oppgave	Hjemmeeksamen
NOM	5	IBM	Bestått/Ikke bestått				
FARM150	10	IBM	A-F	X			
NUTR100	10	K1	A-F	X			
FARM260	10	IBM	A-F	X			
MEDSTA	5	IGS	Bestått/Ikke bestått	MCQ test			x
NUTR115	10	K1	A-F	X			
NUTRANA	5	IBM	A-F	X			
NUTRFYS	15	IBM	A-F	X			
NUTR203	10	K1	A-F	X			
PSYK140	10	Psykfak	A-F	X			
NUTR150	10	K1	A-F	X			
NUTR204	10	K1	A-F	X			
NUTR220	10	SV	A-F				X
NUTR230	10	K1	A-F	X			
NUTR245	10	K1	A-F	X			
NUTR246	10	K1	A-F		X		
BIO307A	5	MatNat	A-F		X		
NUTR290	15	K1	A-F		X	X	

Vedlegg 5, tabell E: Resultat fra spørreundersøkelse sendt ut til studenter med bachelorgrad som ikke fortsatte med master i klinisk ernæring ved UiB

Når fullførte du din bachelorgrad i human ernæring fra UiB?	Hvorfor fortsatte du ikke på Master i klinisk ernæring ved UiB?					Hva gjorde du etter endt Bachelor i human ernæring fra UiB?					Dersom du begynte på et annet studium i stedet for klinisk ernæring, hva studerte/studerer du?	Dersom du begynte å jobbe etter bachelorgraden, hva jobber du med?
	Hadde ikke karaktersnitt for å komme inn på Master i klinisk ernæring	Ønsket å studere noe annet	Ønsket å studere et annet sted	Gikk rett ut i jobb	Annen grunn:	Begynte på master i klinisk ernæring ved Universitetet i Tromsø	Begynte på master i klinisk ernæring ved Universitetet i Oslo	Tok en annen mastergrad	Begynte å jobbe	Annet:		
2019	Checked					Checked						
2021		Checked			Virket som om det var vanskelig å få seg jobb etter endt studie					Begynte på NHH	Jeg studerer økonomi og administrasjon ved NHH	
2019	Checked	Checked								Begynte på en annen bachelorgrad	Fysioterapi	
2017	Checked										Sykepleie	
2021					Trodde ikke jeg skulle komme inn					PT studiet	PT	Snart PT
2019		Checked								Studere sykepleie	Sjukepleie ved HVL Bergen	
2019	Checked					Checked						
2018	Checked					Checked						
2020	Checked							Checked			Rettsvitenskap.	
2019	Checked					Checked						
2021					Ønsket friår før master					Kulturstudier	Spansk og latinamerikansk historie gjennom kulturstudier.	
2017		Checked								Tok bachelor og master i økonomi ved NHH	Økonomi og administrasjon ved Norges handelshøyskole	
12	7					4					8	

Vedlegg: 6, Statistikk for masterprogram i human ernæring (opptakstall, kandidatproduksjon og frafall)

Tabell F: Opptakstall og frafall:

Startkull	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall studieplasser	34	34	34	34	34	34
Antall søkere (1.pri)	70	78	75	72	82	83
Antall kvalifiserte 1. pri søkere*	47	44	41	41	55	61
Antall søkere som har fått tilbud	77	81	71	74	76	80
Antall søkere som har svart ja	41	48	39	40	50	49
Antall startende/registrert	33	42	36	36	39	44
Aktive studenter første semester	33	40	36	36	38	45
% andel møtt av studenter som fikk tilbud	43 %	52 %	51 %	49 %	51 %	55 %
% andel møtt av studenter som takket ja	80 %	88 %	92 %	90 %	78 %	90 %
% andel av antall studieplasser fylt	97 %	124 %	106 %	106 %	115 %	129 %
Antall av startkull som har fullført	23	31	23	22	N/A	N/A
% andel av startkull som har fullført	69,7 %	77,5 %	63,9 %	61,1 %	N/A	N/A
Antall studenter som fullførte på normert tid	23	29	22	22	N/A	N/A
Andel studenter som fullførte på normert tid (av aktive studenter 1.semester)	69,7 %	72,5 %	61,1 %	61,1 %	N/A	N/A
Andel studenter som fullførte på normert tid (av antall studenter som fullførte)	100,0 %	93,5 %	95,7 %	100,0 %	N/A	N/A
Antall frafall	10	9	13	10	8	5
Fremdeles aktiv student	0	0	1	4	30	40

Kilde: [Studieprogramledere: Søker- og studenttall - Tableau Server \(uhad.no\)](#), [Studieprogramledere: Gjennomstrømming - Tableau Server \(uhad.no\)](#) og Felles studentsystem.

Tabell G: Poenggrenser for opptak i perioden 2015 til 2020

Startkull	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Min. poenggrense 1.gangsvitnemål	49,3	47,9	45,3	46,1	48,6	41,3
Min. poenggrense ordkvote	53,2	51,3	47,8	50,3	51,3	52,5

Kilde: : [Studieprogramledere: Søker- og studenttall - Tableau Server \(uhad.no\)](#)

Tabell H: Frafall semester for semester i perioden 2015 til 2020

Semester	1	2	3	4	5	6	Fullført grad
Start 2015	33	30	26	25	23	23	23
Start 2016	40	36	31	31	30	30	31
Start 2017	36	33	30	29	28	28	23*
Start 2018	36	33	31	29	25	26	22**
Start 2019	38	37	32	30	28		
Start 2020	45	45	40				

*en student med oppstart 2017 vil etter planen fullføre graden sin høsten 2021

** fremdeles 4 aktive studenter fra oppstart 2018

Kilde: [Studieprogramledere: Gjennomstrømming - Tableau Server \(uhad.no\)](#) og Felles studentsystem.

Tabell I: Antall kvalifikasjoner i perioden 2015 – 2021

Årstall	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antall Kvalifikasjoner	18	17	18	24	29	22	23
Antall kvalifikasjoner med utveksling	2	7	3	8	6	5	2
Andel kvalifikasjoner med utveksling	11,1 %	41,2 %	16,7 %	33,3 %	20,7 %	22,7 %	8,7 %

Kilde: [Studieprogramledere: Studenter – fullføring og frafall](#)

Vedlegg 7, Tabell J: Fagkompetanse ansatte

Tabell J

Emne	Sp	Admin	Emneansvarlig	Stilling% UIB	Utdanning og kompetanse
NOM	5	IBM	Sindre August Horn	100	PhD kandidat innen medisinsk etikk
FARM150	10	IBM	Ruth Brenk	100	Farmasøyt, professor proteinbiokjemi
NUTR100	10	K1	Jutta Dierkes	100	Msc og PhD human ernæring, prof klinisk ernæring
FARM260	10	IBM	Rolf Bjerkvig	100	Professor cellebiologi
MEDSTA	5	IGS	Øystein Ariansen Haaland	100	Professor medisinsk statistikk
NUTR115	10	K1	Oddrun Gudbrandsen	100	Realist, Forsker v/ Senter for ernæring
NUTRANA	5	IBM	Frits Alan Thorsen	100	Professor, head of Molecular Imaging Center
NUTRFYS	15	IBM	Marion Kusche-Gullberg	100	PhD, professor, leder forskergruppe matrix biology
NUTR203	10	K1	Jutta Dierkes	100	Msc og PhD human ernæring, prof klinisk ernæring
PSYK140	10	Psyk fak	Jelena Mrdalj	100	Førsteamanuensis, Msc humanfysiologi, PhD innen medisinsk psykologi
NUTR150	10	K1	Josef Rasinger	Midlertidig 10	Food scientist, PhD, hovedstilling IMR
NUTR204	10	K1	Robin Ørnsrud	20	Realist, PhD, førsteamanuensis, Forskningssjef Havforskningsinstitutt marin toksikologi
NUTR220	10	SV fak	Kari Tove Elvbakken	100	ernærings- og statsviter, professor ved SV fakultet
NUTR230	10	K1	Ingunn Engebretsen	100	lege, professor global ernæring
NUTR245	10	K1	Hanne Rosendahl-Riise	100	førsteamanuensis, klinisk ernæringsfysiolog, PhD
NUTR246	10	K1	Hanne Rosendahl-Riise	100	førsteamanuensis, klinisk ernæringsfysiolog, PhD
BIO307A	5	MN fak	Anne-Katrine Lundebye	20	Forsker havforskningsinstitutt, prof II biovitenskap
NUTR290	15	K1	Jutta Dierkes	100	Msc og PhD human ernæring, prof klinisk ernæring

Vedlegg 8, Mandat – Programutvalg for ernæring

Programutvalgene (PU) er opprettet av Det medisinske fakultet for å overvåke at fakultetets studieprogram organiseres og gjennomføres med høy kvalitet og skal på vegne av Det medisinske fakultet sikre:

- At studieprogrammet forvaltes i henhold til gjeldende kvalitetsrammeverk
- Løpende kvalitetsutvikling og fornyelse av studieprogrammene.
- At undervisningen gjennomføres i henhold til gjeldende emne- og programbeskrivelser.
- At det er en helhet i det enkelte program, de enkelte emner og at det er samsvar mellom emnene i programmene.
- At studentenes arbeidsmengde, undervisningen og studentantallet har et omfang som sikrer gjennomstrømmingen for studentene som følger studieprogrammene.

PU er et rådgivende og saksforberedende organ i spørsmål vedrørende fakultetets studieprogram, men kan vedta faglige endringer i undervisningen/ emnene, inkludert mindre endringer i studieplanen, så lenge disse ligger innenfor etablerte budsjетtrammer. Tiltak som medfører endringer i ressursrammen for programmene eller berører andre studieprogram må godkjennes av Fakultetsstyret. Vedtak i Fakultetsstyret vil gjelde som instruks til emneansvarlige institutt. PU skal da bidra til utarbeidelse av de nødvendige saksfremlegg som fremlegges visedekan for utdanning før videre saksbehandling. PU skal behandle forslag til endringer i undervisnings- eller vurderingsform, profil eller omfang som kommer fra emneansvarlige institutt, studentorganisasjonene og andre fakultetsorgan.

PU skal:

- Arbeide for internasjonal utveksling av studenter og lærere, og foreslå tiltak som sikrer slik internasjonalisering. Ett medlem skal ha særlig ansvar for utvalgets internasjonaliseringsarbeid.
- Ha fortløpende kontakt med programsensor og arbeide for at programsensors forslag til tiltak følges opp, blant annet ved å foreslå studieplanendringer som sikrer dette.
- Kunne bestemme innpassing av studenter /emnefritak/ studieprogresjon
- Fremme forslag til overgangsordninger for studenter som ønsker å skifte lærested/program.
- Delta i mottak av og informasjon til nye studenter
- Påse at tilstrekkelig antall bachelor-, prosjekt-, sær- og masteroppgaver blir foreslått og at veiledere blir oppnevnt.
- Utarbeide en årlig rapport til fakultetet om utvalgets arbeid, hvordan de enkelte studieprogrammene har vært gjennomført siste år og planer for neste år. Rapporten vil inngå i fakultetets arbeid med utdanningsmeldingen.

Sammensetningen av programutvalgene skal reflektere de emnene og evt studieretningene som undervises og de instituttene som bidrar med lærer – og veiledningsressurser i programmene. I tillegg skal hvert programutvalg ha minimum to studentrepresentanter.

Medlemmene oppnevnes av institutt eller institusjonen de representerer. Funksjonsperioden for utvalgene er 4 – fire - år.

Leder

PU ledes av programleder, som foreslås av Dekanus og vedtas av Fakultetsstyret. Lederen skal sammen med sekretær forberede og legge frem saker for PU. Lederen deltar i faste møter i studieledelsen ved fakultetet, ledet av visedekan for utdanning. Leder har fullmakt til å behandle hastesaker på vegne av sitt PU. Hvis vedtak må foretas ved avstemning, har leder dobbelstemme i utvalget.

Sekretær

Sekretærfunksjonen ligger under fakultetet. Sekretæren skal sammen med lederen forberede og legge frem saker for PU. Sekretæren skal ordne med innkalling til møter og utsendelse av sakspapirer.

Møter

PU skal avholde minimum to møter hvert semester. PU er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede. PU-medlemmer skal selv ordne med en vararepresentant ved fravær.

PU skal minst årlig diskutere og eventuelt foreslå/ sette i verk nødvendige tiltak:

- Om undervisningen gjennomføres i tråd med målsetningene inklusive læringsutbytte
- Vurderingsformer og oppnådde resultat ved vurdering (eksamen el.l.)
- Studentevalueringene
- Tolking av PU-mandat mht hva som skal behandles i Fakultetsstyret.

Vedlegg 9 - Rethos forskrift

LOVDATA

Forskrift om nasjonal retningslinje for klinisk ernæringsfysiologutdanning

Dato FOR-2020-01-03-24

Departement Kunnskapsdepartementet

Ikrafttredelse 01.02.2020

Gjelder for Norge

Hjemmel [LOV-2005-04-01-15-§3-2](#)

Kunngjort 13.01.2020 kl. 10.00

Korttittel Forskrift om nasjonal retningslinje for klinisk ernæringsfysiologutdanning

Kapitteloversikt:

Kapittel 1. Virkeområde og formål (§§ 1 - 3)

Kapittel 2. Læringsutbytte for kompetanseområdet basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi (§§ 4 - 6)

Kapittel 3. Læringsutbytte for kompetanseområdet klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling (§§ 7 - 9)

Kapittel 4. Læringsutbytte for kompetanseområdet kunnskapsbasert ernæringsarbeid (§§ 10 - 12)

Kapittel 5. Læringsutbytte for kompetanseområdet selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet (§§ 13 - 15)

Kapittel 6. Læringsutbytte for kompetanseområdet kommunikasjon og samhandling (§§ 16 - 18)

Kapittel 7. Læringsutbytte for kompetanseområdet profesjonalitet (§§ 19 - 21)

Kapittel 8. Studiets oppbygning og praksisstudier (§§ 22 - 23)

Kapittel 9. Ikrafttredelse (§24)

Hjemmel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 3. januar 2020 med hjemmel i [lov 1. april 2005 nr. 15](#) om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-2 andre ledd.

Kapittel 1. Virkeområde og formål

§ 1. Virkeområde og formål

Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir klinisk ernæringsfysiologutdanning, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1-2 og § 3-1.

Forskriften gjelder for fullført masterutdanning i klinisk ernæring som kvalifiserer til autorisasjon som klinisk ernæringsfysiolog. Mastergrad i klinisk ernæring kan oppnås enten gjennom femårig integrert utdanning, eller studieløp organisert som bachelor- og mastergrad som samlet gir tilsvarende læringsutbytte.

Forskriften skal sikre et nasjonalt likeverdig faglig nivå, slik at kandidatene som uteksamineres har en felles sluttkompetanse, uavhengig av utdanningsinstitusjon.

§ 2. Formål med utdanningen

Formålet med klinisk ernæringsfysiologutdanning er å utdanne kandidater som er kvalifisert til å forebygge, utrede, diagnostisere og behandle ernæringsrelaterte tilstander og sykdommer til personer i alle aldre og livsfaser.

Utdanningen skal sikre at kandidaten har klinisk og basalmedisinsk kunnskap, kompetanse om grunnleggende og klinisk ernæring, samt kompetanse innen kostholds- og ernæringsforskning.

Kandidaten skal kunne arbeide systematisk med ernæringsproblemstillinger og være kompetent til å kritisk vurdere, formidle og omsette ernæringskunnskap til enkeltpersoner og grupper, annet helsepersonell, beslutningstakere og media.

I tillegg skal kandidaten ha gode kommunikasjons- og samhandlingsevner og ha forståelse for sin rolle i tverrprofesjonell samhandling i tjenesten og mellom tjenestene.

Utdanningen skal også sikre kompetanse og holdninger som danner grunnlag for likeverdige tjenestetilbud for alle grupper i samfunnet, deriblant kompetanse om samers status som urfolk og deres rettigheter til språklig og kulturelt tilrettelagte tjenester.

Utdanningen gir kompetanse til arbeid i spesialist- og primærhelsetjenesten. Videre gir utdanningen kompetanse til å arbeide innen offentlige virksomheter på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå, i privat virksomhet som matvare- eller legemiddelbransjen, og i høyere utdanning og forskning.

§ 3. Kompetanseområder

Klinisk ernæringsfysiologutdanning skal gi læringsutbytte i tråd med kravene i kapittel 2–7 under følgende kompetanseområder:

- Basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi
- Klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling
- Kunnskapsbasert ernæringsarbeid
- Selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet
- Kommunikasjon og samhandling
- Profesjonalitet.

Læringsutbyttebeskrivelsene i § 13 a, b, c og d, § 14 b og d, § 15 a og d, § 17 c og d, § 18 a og b, § 19 c og § 21 c er basert på forskrift 6. september 2017 nr. 1353 om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger § 2, og tilpasset utdanningen.

Omfang og graden av kompleksitet i læringsutbyttebeskrivelsene vil være avgjørende for hvor stor plass de skal gis i utdanningen.

Kapittel 2. Læringsutbytte for kompetanseområdet basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi

§ 4. *Basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi – Kunnskap*

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om menneskekroppen fra molekyler, celler og organer til hele organismen, dens oppbygging, funksjoner og prosesser
- b. har avansert kunnskap innenfor grunnleggende biologiske mekanismer og hvordan menneskets funksjoner reguleres, med spesiell vekt på det som har betydning for utvikling av sykdom eller skade
- c. har avansert kunnskap om makro- og mikronæringsstoffers oppbygning, omsetning og virkning på kroppens funksjoner
- d. har avansert kunnskap om energiomsetningen og betydningen av fysisk aktivitet ved ernæringsrelaterte tilstander og sykdommer
- e. har avansert kunnskap innenfor appetittregulering og hvordan fysiologiske, psykologiske og sosiale faktorer og ytre stimuli påvirker sult, metthet og matinntak
- f. har avansert kunnskap om matvarers oppbygning, egenskaper, bruksområder og innhold av næringsstoffer og deres betydning i kostholdet
- g. har avansert kunnskap om kostholdet og de vanligste religiøse og kulturelle kosthensyn
- h. har avansert kunnskap om årsak, forekomst, konsekvenser og behandling av feilernæring og de viktigste mangeltilstandene i Norge
- i. har avansert kunnskap om årsak, forekomst, konsekvenser og behandling av ernæringsrelaterte sykdommer og tilstander til personer i alle aldre og livsfaser
- j. har avansert kunnskap innenfor forebygging av de vanligste ikke-smittsomme sykdommer, og deres betydning for samfunnet, og variasjon i prevalens over tid
- k. har inngående kunnskap om matvare- og næringsstoffanbefalinger og om grunnlaget for utarbeidelsen av kostråd til friske mennesker i livets ulike faser
- l. har inngående kunnskap om standardkost, spesialkost og konsistenstilpasset kost på helseinstitusjoner og i helse- og omsorgstjenesten gis i hjemmet
- m. kan analysere kostholdet på individ-, gruppe- og befolkningsnivå opp mot anbefalinger og retningslinjer relevante i ernæringsarbeidet
- n. kan analysere sentrale ernæringsutfordringer globalt, og kjenner til de vanligste ernæringsrettede tiltak og strategier
- o. kan anvende kunnskap om human genetikk og vite hvordan genetiske sykdommer påvirker metabolismen.

§ 5. *Basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi – Ferdigheter*

Kandidaten

- a. kan bruke kunnskap om immunforsvaret for å gi ernæringsbehandling ved infeksjonssykdommer, autoimmune sykdommer, allergier og intoleranser
- b. kan bruke kunnskap om matkulturer og mattradisjoner fra urbefolkning og de største innvandrergroppene i Norge og kan kommunisere og gi kulturturtilpasset kostveiledning til disse
- c. kan bruke kunnskap om farmakologi til å forklare funksjoner, interaksjoner, bivirkninger og kontraindikasjoner av legemidler som er relevante innen ernæring
- d. kan bruke kunnskap om mikroorganismer og deres innflytelse på helse og sykdom
- e. kan bruke kunnskap innen psykologi for å gjenkjenne normal og forstyrret spiseatferd, samt kunne bidra i tverrfaglig behandling innen rus og psykisk helse
- f. kan analysere og forholde seg kritisk til kostholdet på individ-, gruppe- og befolkningsnivå i lys av bærekraft og miljøhensyn
- g. kan analysere og forholde seg kritisk til hvordan det helsefremmende og forebyggende ernæringsarbeidet og -politikken er utviklet og organisert nasjonalt og internasjonalt.

§ 6. *Basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi – Generell kompetanse*

Kandidaten

- a. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å gi kostråd til personer i ulike livsfaser og funksjonsnivåer, samt befolkningsgrupper med særskilte kostvaner.

Kapittel 3. Læringsutbytte for kompetanseområdet klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling

§ 7. Klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling – Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap innenfor stegene i ernæringsbehandlingsprosessen, herunder kartlegging, diagnose, intervensjon og oppfølging, den tilhørende modellen og terminologien
- b. har avansert kunnskap innenfor diagnosespesifikk ernæringsbehandling
- c. har avansert kunnskap om medisinsk ernæringsbehandling ved komplekse ernæringsrelaterte problemstillinger og kritisk sykdom
- d. har inngående kunnskap om metoder for dokumentasjon, krav til konfidensialitet i alle praksisfelt og juridiske og etiske aspekter ved journalføring
- e. kan anvende kunnskap om metoder for endring av kosthold på gruppe- og befolkningsnivå samt metoder for evaluering av folkehelseintervensjon.

§ 8. Klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling – Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan analysere og forholde seg kritisk til relevante verktøy for vurdering av risiko for underernæring
- b. kan analysere og forholde seg kritisk til metoder for ernæringskartlegging, inkludert kost og næringsinntak, antropometri, biokjemiske data og fysiske funn
- c. kan analysere eksisterende samfunnsmessige og individuelle faktorer som påvirker kostrelatert atferd og helse i ulike befolkningsgrupper, nasjonalt og internasjonalt
- d. kan analysere et sammensatt sykdomsbilde og gi tilpasset og målrettet medisinsk ernæringsbehandling, -oppfølging og monitorering
- e. kan bruke innsamlet informasjon og sammenlikne med kriterier, anbefalinger og retningslinjer, og anvende dette til å stille en ernæringsdiagnose
- f. kan bruke kunnskap om ernæringskartlegging og diagnose til å gjennomføre en ernæringsintervensjon
- g. kan bruke relevante medisinske ernæringsprodukter, herunder valg og dosering av næringsdrikker, sondeernæring og intravenøs ernæring
- h. kan gjennomføre persontilpasset ernæringsbehandling ved genetiske sykdommer
- i. kan bruke relevante metoder for å følge opp og evaluere ernæringsstatus hos ulike brukere av helsetjenester og grupper av pasienter
- j. kan bruke kunnskap om måltidsproduksjon og måltidsservice på helseinstitusjoner og når helse- og omsorgstjenester gis i hjemmet.

§ 9. Klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å gjennomføre ernæringsbehandling i alle aldre og livsfaser innen somatikk og psykisk helse
- b. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å planlegge, gjennomføre og evaluere helsefremmende og forebyggende ernæringstiltak i ulike befolkningsgrupper.

Kapittel 4. Læringsutbytte for kompetanseområdet kunnskapsbasert ernæringsarbeid

§ 10. Kunnskapsbasert ernæringsarbeid – Kunnskap

Kandidaten

- a. har inngående kunnskap om relevante forskningsmetoder innen basal-, klinisk-, og epidemiologisk kostholds- og ernæringsforskning, inkludert fortolkning av resultater
- b. har inngående kunnskap om prinsipper for systematisk kunnskapsoppsummering innen kostholds- og ernæringsforskning.

§ 11. Kunnskapsbasert ernæringsarbeid – Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan analysere og forholde seg kritisk til egen og andres kostholds- og ernæringsforskning og diskutere overførbarhet og relevans for egen praksis
- b. kan analysere og forholde seg kritisk til ernæringsfaglige problemstillinger og trender i media, og vurdere disse opp mot kunnskapsbasert ernæringsarbeid
- c. kan bruke relevante metoder for datainnsamling og statistisk analyse innen kostholds- og ernæringsforskning på en selvstendig måte
- d. kan bruke relevante metoder for å innhente pasient- og brukerinnsett for å utvikle ernæringsfaget
- e. kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer for å undersøke sammenhengen mellom kosthold, helse og sykdom.

§ 12. Kunnskapsbasert ernæringsarbeid – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å drive kunnskapsbasert ernæringspraksis
- b. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å utarbeide og oppdatere prosedyrer og rutiner ved ernæringsrelaterte tilstander og sykdommer
- c. kan bidra til fag- og kunnskapsutvikling innen ernæringsfaget, og bistå i forskningsprosjekter om sammenhengen mellom kosthold, helse og sykdom.

Kapittel 5. Læringsutbytte for kompetanseområdet selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet

§ 13. Selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet – Kunnskap

Kandidaten

- a. har kunnskap om barn og unge og er en utøver som ivaretar deres behov for behandling og/eller tjenester og kan sikre deres medvirkning og rettigheter, deriblant samiske barns rett til å bruke eget språk og kultur
- b. har kunnskap om sosiale og helsemessige problemer inkludert omsorgssvikt, vold, overgrep, rus- og sosioøkonomiske problemer og kunne identifisere og følge opp mennesker med slike utfordringer. Kandidaten skal kunne sette inn nødvendige tiltak og/eller behandling, eller henvise videre ved behov.
- c. har kunnskap om samers rettigheter, og forståelse for samenes status som urfolk og deres matvaner og tradisjoner
- d. har kunnskap om inkludering, likestilling og ikke-diskriminering, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion og livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder og bidra til å sikre likeverdige tjenester innen klinisk ernæring for alle grupper i samfunnet.

§ 14. Selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet – Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan bruke relevante metoder innen organisering og ledelse i eget arbeid og til å jobbe med enkeltindivider, grupper og samfunn
- b. kan bruke relevante metoder for å oppdage risiko for uønskede hendelser og systematisk følge opp disse
- c. kan bruke relevante metoder innen teknologi til ansvarlig innsamling og bruk av data til ernæringsfaglig oppdatering, rapportering og kvalitetsforbedringsarbeid
- d. kan bruke relevante metoder innen digital kompetanse innenfor e-helse og bistå i utviklingen og bruk av egnet teknologi både på individ-, gruppe og systemnivå, herunder ivareta digital sikkerhet.

§ 15. Selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan tilegne seg ny kunnskap og foreta faglige vurderinger, avgjørelser og handlinger i tråd med kunnskapsbasert praksis. Kandidaten skal også kunne dokumentere og formidle sin faglige kunnskap
- b. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i selvstendig fagutøvelse og prioritering av sine arbeidsoppgaver som klinisk ernæringsfysiolog
- c. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å oppdage og henvise videre barn og unge utsatt for eller som står i fare for å bli utsatt for omsorgssvikt, vold og/eller overgrep
- d. kan bidra til nytenkning og innovasjonsprosesser innen klinisk ernæring og bidra til tjenesteutvikling, innovasjon, og systematiske arbeidsprosesser og kontinuerlig kvalitetsforbedring.

Kapittel 6. Læringsutbytte for kompetanseområdet kommunikasjon og samhandling

§ 16. Kommunikasjon og samhandling – Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap innenfor kommunikasjon, samhandling og samarbeid for å etablere tillit og ivareta en god relasjon og fremme motivasjon med brukere, pasienter og pårørende, og om hvordan språk og kultur påvirker dette
- b. har inngående kunnskap om pasientforløp, og hvordan pasienter og brukere veksler mellom primær- og spesialisthelsetjenesten i løpet av en sykdomsperiode
- c. har inngående kunnskap om hvordan variasjoner i helsekompetanse påvirker ulike pasient- og brukergruppers sykdomshåndtering, mestring og egenomsorg
- d. har kunnskap om kompetanse, arbeidsoppgaver og ansvarsområde hos samarbeidende profesjoner.

§ 17. Kommunikasjon og samhandling – Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan bruke relevante metoder for tilpasset kommunikasjon inkludert digitale plattformer avhengig av mottakerens funksjonsevner og forhåndskunnskaper innen kosthold og ernæring
- b. kan bruke relevante metoder i helsepedagogikk i undervisning og veiledning av brukere, pasienter, pårørende og andre helsepersonell
- c. kan gjennomføre kostveiledning, blant annet med bruk av relevante metoder innen pasientsentrerte konsultasjonsteknikker, av brukere, pasienter og pårørende i lærings-, mestrings- og endringsprosesser
- d. kan gjennomføre samhandling tverrfaglig, tverrprofesjonelt, tverrsektorielt og på tvers av virksomheter og nivåer, samt initiere til slik samhandling
- e. kan gjennomføre kostveiledning tilpasset mottakerens helsekompetanse, sosioøkonomiske status og kulturelle bakgrunn.

§ 18. Kommunikasjon og samhandling – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i relasjons-, kommunikasjons- og veiledningskompetanse til å forstå og samhandle med brukere, pasienter og pårørende
- b. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å forstå sammenhengene mellom helse, utdanning, arbeid og levekår, og kan anvende dette i sin tjenesteutøvelse, både overfor enkeltpersoner og grupper i samfunnet, for å bidra til god folkehelse og arbeidsinkludering
- c. kan formidle kunnskapsbasert praksis om kosthold og ernæring til pasienter, brukere, pårørende og andre helseprofesjoner på en vitenskapelig men lettforståelig måte
- d. kan kommunisere kostråd til hele befolkningen eller til grupper av befolkningen som en del av helsefremmende og forebyggende ernæringsarbeid.

Kapittel 7. Læringsutbytte for kompetanseområdet profesjonalitet

§ 19. Profesjonalitet – Kunnskaper

Kandidaten

- a. har inngående kunnskap om kliniske ernæringsfysiologers viktigste ansvarsområder og arbeidsmetoder i primær- og spesialisthelsetjenesten
- b. har inngående kunnskap om ernæringsarbeid sin plass og organisering i helse- og omsorgssektoren
- c. kan anvende kunnskap om helse- og velferdssystemet, lover, regelverk og ernæringsrelevante veiledere i sin tjenesteutøvelse og forholder seg til helse- og sosialpolitikk.

§ 20. Profesjonalitet – Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og teknologier og reflektere over effekten av disse på ernæring og helse
- b. kan analysere eksisterende overordnede ernæringsfaglige problemstillinger og bidra i strategisk arbeid på ulike nivåer innen helse- og omsorgssektoren og samfunnet for øvrig.

§ 21. Profesjonalitet – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å jobbe som klinisk ernæringsfysiolog i samsvar med akademisk standard og utvikle sin kompetanse innen klinisk ernæring
- b. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å reflektere over egen rolle og praksis som klinisk ernæringsfysiolog, også i tverrfaglige team
- c. kan analysere, reflektere over og håndtere etiske problemstillinger i sitt arbeid som klinisk ernæringsfysiolog i tråd med yrkesetiske retningslinjer.

Kapittel 8. Studiets oppbygning og praksisstudier

§ 22. Studiets oppbygning

Emnene i utdanningen skal bygge på hverandre og det skal stilles gradvis stigende krav til studentenes kunnskap, ferdighet og kompetanse. Studieprogrammene skal fremstå som helhetlige ved at vitenskapelig innhold, pedagogiske virkemidler og praksisstudier kobles sammen.

Utdanningen bygger på medisinske basalfag som videreføres i ernæringsbiokjemi og -fysiologi. Sentrale fag er matvarekunnskap, statistikk og metoder, human og klinisk ernæring i alle aldre og livsfaser. Veiledet ferdighetstrening, praksisstudier og teori vektlegges for å skaffe profesjonsforståelse og vitenskapelig

kompetanse. Utdanningen organiseres på en måte som fremmer integrering av vitenskapelig teori og klinisk praksis. Praksisstudier skal fremme studentenes kompetanse innen klinisk ernæring.

§ 23. *Praksisstudier*

Praksisstudiene skal utformes slik at de sikrer at læringsutbyttene oppnås.

Praksisstudier skal utgjøre minimum 14 uker. De fordeles over hele studieløpet, hvorav minimum fire uker skal foregå i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og minimum seks uker skal foregå sammenhengende i spesialisthelsetjenesten .

Praksisstudiene er en integrert del av utdanningen der teori underbygger det praktiske arbeidet. Det bør være en naturlig progresjon i faglig dybde og kompleksitet gjennom studieløpet.

Praksisstudiene skal fremme selvstendighet i arbeidet med pasienter og brukere. Gjennom praksisstudiene skal studentene også få erfaring med tverrprofesjonelt samarbeid og få erfaring med oppfølging av egne pasienter og brukere.

Kapittel 9. Ikrafttredelse

§ 24. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. februar 2020. Forskriften gjelder for studenter som tas opp fra og med opptak til studieåret 2021–2022.

01.11.2021

Programevaluering 2021

Masterprogram klinisk ernæring 2015 - 2020

Programevaluering: MAMD-NUMUM: Masterprogram human ernæring, 2015 - 2019

Innhold

Programevaluering: MAMD-NUMUM: Masterprogram human ernæring, 2015 - 2019.....	1
Innledning.....	2
Arbeidsgruppen	2
Studieplan.....	2
Læringsutbytte	3
Infrastruktur	4
Undervisnings- og vurderingsformer	4
Undervisningsformer.....	4
Vurderingsformer	5
Faglig innhold og arbeidslivsrelevans.....	5
Arbeidsomfang	6
Kobling til forskning.....	6
Internasjonalisering.....	7
Praksis.....	7
Opptakskrav og opptakstall.....	9
Gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon.....	9
Læringsmiljø	9
Kvalitetssikring	10
Forslag til tiltak for å øke kvalitet	10
Studentinvolvering	10
Fagmiljø	11
Fagmiljøets størrelse	11
Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse.....	11
Faglig ledelse	11
Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse.....	11
Internasjonalt og nasjonalt samarbeid.....	12
Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter, inkludert Rethos.....	12

Innledning

Masterprogram i klinisk ernæring (MAMD-NUCLI) er et 2-årig masterstudium. Studieprogrammet ble opprettet i 2008 og er underlagt Det medisinske fakultet. De fleste søkere til masterprogrammet kommer fra Bachelorprogram i human ernæring ved UiB.

Som en del av Rethos prosessen ble «Programgruppen for klinisk ernæringsfysiologutdanning» opprettet i 2018. Gruppen har medlemmer fra akademia, helsetjenestene og studentmiljøet. Jutta Dierkes har vært medlem fra UiB. Resultatet av arbeidet ble «[Forskrift om nasjonal retningslinje for klinisk ernæringsfysiologutdanning](#)» som ble kunngjort 01.02.2020 og gjelder fra og med høsten 2021.

Denne programevalueringen tar for seg studieprogrammet før Rethos ble implementert (perioden 2015 til 2020), men vi vil referere til Rethos arbeidet der det er naturlig.

Masterprogram i klinisk ernæring ble, sammen med Bachelorprogram i human ernæring, sist evaluert i 2016.

Master i klinisk ernæring er et av tre studieprogram innen ernæring og alle tre programmene har et samlet programutvalg (PUE). Programutvalg for ernæring ligger i MEDFAK sin organisasjonsstruktur.

Arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen for programevalueringen for Masterprogram klinisk ernæring, 2015-2020, har bestått av:

Jutta Dierkes (K1), Leder for programutvalg for ernæring

Frode Slinde, ekstern fagfelleevaluering, ernæring

Randi Julie Tangvik (K1)

Mona Kleiven (Seksjon for klinisk ernæring, Haukeland)

Tilde Kristine Martinsen (studentrepresentant)

Sina-Isabel Warz (studentrepresentant)

Marte Bjerke Roska (fak.adm)

Studieplan

Vi viser til studieplan for master i klinisk ernæring i vedlegg 1, og emneoversikt, vedlegg 1, tabell A (studieplan som evalueres i denne rapporten) og tabell B (ny studieplan etter Rethos krav).

Studieplanen gir korrekt informasjon om studietilbudet, viser studiets innhold, oppbygging og progresjon. Det foreligger informasjon om muligheter for studentutveksling i løpet av studiet.

I forbindelse med implementeringen av Rethos, vil studieplanen bli oppdatert for å sikre at læringsutbyttebeskrivelser (LUB) på programnivå er i henhold til Rethos. Denne oppdateringen skjer i løpet av høsten 2021.

Navnet på studiet har ikke vært endret siden oppstart av programmet og arbeidsgruppen anser navnet som dekkende. Det er samme navn som de to andre utdanningene i Norge (UiT og UiO) som uteksaminerer kandidater som kan søke om autorisasjon for å jobbe som Klinisk ernæringsfysiolog (KEF).

Læringsutbytte

Vi viser til vedlegg 2 for læringsutbytte på programnivå og vedlegg 2, tabell C, for sammenheng mellom emnene i studieprogrammet samt emnenes bidrag til å oppnå læringsutbytte på programnivå.

Læringsutbytte for masterprogrammet er delt inn i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som uteksaminerte kandidater skal ha etter endt utdanning. Komiteen mener at læringsutbytte på programnivå stort sett er i samsvar med, og på rett nivå, i henhold til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Dagens LUB'er er kortfattede, og viser ikke den faglige dybden av masterprogrammet.

Læringsutbyttebeskrivelsene på programnivå blir revidert i henhold til Rethos krav høsten 2021 og vi anser endringer som følge av Rethos som en mer presis beskrivelse av studieprogrammet og nye LUBer vil vise den faglige dybden.

Læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå er også i stor grad i samsvar med NKR og med Rethos. Det har det siste året vært gjort betydelige revisjoner i emnebeskrivelsene i forbindelse med Rethos implementeringen. Revisjonene har tydelig forbedret emnebeskrivelsene for samtlige emner i studieløpet.

Se tabell C i vedlegg 2, for et studieprogramkart med oversikt over hvordan emnene (uten valgemner), leder frem til oppnådd læringsutbytte for studieprogrammet.

Masterprogrammet (før Rethos) starter med en grundig innføring i klinisk ernæring og ernæringsbehandling. Klinisk ernæringsbehandling blir fordypet videre i to kliniske emner som i tillegg inneholder praksis. Kommunikasjon med pasienter blir behandlet som et eget emne. I vårsemesteret har studenter også fordypning i statistikk, lærer om global ernæring og har 10 sp valgfrie emner. Det medisinske fakultet har et utvalg av valgemner, og 2 av dem er spesielt rettet mot ernæringsstudenter.

Andre år av studieløpet er dedikert til masteroppgaven og gjennomføring av 4 ukers sammenhengende praksis i spesialisthelsetjenesten. Selve praksisen har kun blitt beskrevet med egne LUB'er siden 2020, før det var den en integrert del av emnebeskrivelsen til NUCLI395 Masteroppgave. Komiteen anser at en inkludering av praksis i masteroppgaven som ikke faglig begrunnet og ikke hensiktsmessig siden mål, innhold og LUB'ene er forskjellige.

Fra og med høsten 2021 er studieplanen for Master i klinisk ernæring endret i forbindelse med implementering av Rethos krav. Hovedendringene er at praksis skilles ut som et eget emne og vil være på 6 uker, og Masteroppgaven vil bestå av to deler: en forskningsprotokoll som gjennomføres i andre semester, og selve oppgaven som skrives i siste studieår. I tillegg innføres elektiv periode, med valgemner på totalt 6 studiepoeng. Elektiv periode vil være sammen med medisinstudenter.

Studentrepresentantene i arbeidsgruppen har skrevet et notat med refleksjoner (vedlegg 3). Studentrepresentantene nevner at det er stort læringsutbytte i alle kliniske emner, og at det faglige innholdet virker relevant for kommende praksis og arbeidsliv. De trekker frem at NUCLI351 ga en god innføring til NUCLI353 og NUCLI352, og at det ville vært en stor fordel å ha flere elementer fra NUCLI351 allerede i løpet av bachelorgraden. Det er viktig å bemerke at studentenes refleksjonsnotat beskriver de kliniske emnene slik de ble gjennomført på grunn av pandemien, og ikke nødvendigvis gjenspeiler emnene under normale omstendigheter.

Infrastruktur

Infrastrukturen er på plass og velfungerende. Studentene har tilgang til nødvendig infrastruktur som lesesaler, bibliotekstjenester, laboratorium, administrative og tekniske tjenester, IKT ressurser og egnet læringsplattform.

Haukeland universitetssykehus er den viktigste praksisarena til masterprogrammet. Studentene har praksis som del av emnene NUCLI351, NUCLI353 og NUCLI352. I emnebasert praksis blir studentene fulgt opp av KEF som er ansatt på HUS. Likevel er oppfølgingen begrenset siden antall KEFer på HUS også er begrenset og det er ofte ingen KEF tilgjengelig på posten. Den 4 ukers praksisperioden som har vært en del av masteroppgaven tilbringer studentene hovedsakelig andre steder, og det har noen ganger vært en utfordring å finne nok praksisplasser. Ansettelse av en midlertidig praksiskoordinator i 2018/19 har medført at de fleste utfordringene her har blitt løst.

Studentrepresentantene trekker frem (vedlegg 3) at det er positivt at alle undervisningslokaler for ernæringsstudentene ligger i samme område på campus. De nevner også at det er mangel på stikkontakter i undervisningslokalene og at Mitt UiB appen ikke er funksjonell. IKT har vært en utfordring under Covid-19, særlig i forbindelse med oppsetting av end-note siden studentene har måtte fått digital veiledning fremfor fysisk veiledning på biblioteket.

Undervisnings- og vurderingsformer

Vi viser til vedlegg 4, tabell D og E, for oversikt over undervisnings- og vurderingsformer som benyttes.

Studiet benytter en rekke undervisnings- og vurderingsformer og evalueringskomiteen mener at disse avspeiler programmets læringsutbytte. De kliniske emnene er i stor grad undervisningsstyrt, mens siste studieår med Masteroppgave inneholder høy grad av selvstendig arbeid.

Undervisningsformer

Det tilstrebes at undervisningsformene som benyttes samsvarer med ønskede læringsutbytter. Våren 2020 til og med våren 2021 har store deler av undervisningen foregått digitalt, og det har vært en bratt læringskurve med digitale undervisningsformer.

Følgende undervisningsformer benyttes i studieprogrammet:

- Forelesninger
- Nettbasert undervisning (tidligere overføring fra UiO, sluttet i 2017), også nettbasert undervisning i forbindelse med Covid-19)
- Klinisk praksis
- Gruppearbeid
- Forskningsoppgave under veiledning
- Praksis

Studentrepresentantene trekker frem (vedlegg 3) at foreleserne er engasjerte og at det er lagt vekt på både det teoretiske og det praktiske i emnene.

Arbeidsgruppen savner muligheter for ferdighetstrening, og det bør undersøkes muligheter for å øke graden av ferdighetstrening i studiet.

I løpet av de siste årene, har flere studentaktiverende læringsmetoder blitt innført, blant annet i de kliniske emnene. Dette har blitt tatt godt imot fra studentene. Studenter har også en aktiv rolle i masteroppgaven.

Vurderingsformer

For å sikre at studentene har nødvendige kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse gjennomføres det ulike vurderingsformer gjennom studieløpet:

- Skriftlig skoleeksamen
- Essay og refleksjonsnotat
- Muntlig eksamen i valgemen
- Masteroppgave og muntlig presentasjon

Våren 2020 og høsten 2020 har flesteparten av eksamenene gått digitalt.

Et gjennomgående synspunkt er at det ikke er tilstrekkelig praksis i utdanningen og at vurdering av studenter i praksis ikke er tilfredsstillende.

I forbindelse med innføring av Rethos vil praksisandelen øke og vurdering av praksis skal skje med hjelp av Mini-CEX. Dette vil medføre en mer rettferdig vurdering av praksis.

Arbeidsgruppen påpeker at andel muntlig eksaminering muligens er noe lavt for et masterprogram, og det bør vurderes om dette skal innføres i noen av de kliniske emnene.

Faglig innhold og arbeidslivsrelevans

Programutvalget for ernæring jobber for å sikre at det er en helhet i det enkelte program, de enkelte emner og at det er samsvar mellom emnene i programmene, særlig mellom bachelor human ernæring og master klinisk ernæring, samt sikre naturlig progresjon i studieløpet.

Studieprogrammet er et profesjonsstudium og dermed svært relevant for arbeidslivet. Praksis av studietiden er en viktig kontakt med arbeidslivet.

Master i klinisk ernæring er en profesjonsutdanning og det naturlige karrierevalg vil være en stilling som KEF i spesialist- eller primærhelsetjenesten. Antall stillinger i primærhelsetjenesten har økt de siste årene. Likevel har studenter oppfatning av at det er vanskelig å finne seg jobb, og at det er mangel på stillinger. Ifølge spørreundersøkelsen vi gjennomførte (vedlegg 5) er dette delvis riktig, og det er et større behov for KEF kompetanse (ifølge utredninger utført av [Helsedirektoratet](#)) enn den som er dekket av dagens stillinger. Økt praksis etter Rethos implementering vil øke ferdigheter og kompetanse, og gi mulighet til bedre kontakt med arbeidslivet.

I forbindelse med programevalueringen sendte vi ut en spørreundersøkelse (vedlegg 5) til uteksaminerte studenter fra Masterprogram i klinisk ernæring. Hensikten var å undersøke om mange har fått relevant jobb etter studiet, samt om utdanningen har gitt de tilstrekkelig kunnskap og praksis for å utføre jobben sin. Undersøkelsen ble sent ut til 98 personer og vi mottok 55 svar.

Av 55 respondenter svarte 40 at de har fått relevant jobb etter endt utdanning, og de jobber både innen spesialisthelsetjenesten, Kommunehelsetjenesten, Universitets – og høyskolesektoren og i privat sektor. Det er en overvekt av midlertidige stillinger og stillingsprosenten varierer. Det er en del usikkerhet når det gjelder arbeidsmuligheter og jobbsøk etter endt utdanning, og dette bør undersøkes nærmere.

På fritekstspørsmålet knyttet til om utdanningen ga relevant kunnskap og praksis om de pasientgruppene og ernæringsproblemene de jobber med i dag, kom det ulike tilbakemeldinger. Alle tilbakemeldingene finnes i vedlegg 5. En fellesnevner er at mange påpeker at det har vært for lite praksis i løpet av studietiden. Under andre tilbakemelding nevnes også behov for økt praksis i løpet av studiet, og i tillegg ønske om mer informasjon om andre karrieremuligheter enn å jobbe som KEF siden det ikke er nok stillinger som KEF som utlyses både i spesialist- og primærhelsetjenesten.

Spørreundersøkelsen viser tydelig, i likhet med en spørreundersøkelse som ble gjennomført fra Rethos gruppen i 2018, at dagens praksis ikke er tilstrekkelig, og at nyutdannede KEFer ofte føler seg alene og ønsker bedre mulighet til faglig utveksling med andre KEFer. For tiden jobbes det med flere tiltak for å forbedre situasjonen, blant annet med et prosjekt om å veilede hverandre under praksis (HK-dir søknad høsten 2021) og med at studenter fungerer som mentor til andre studenter (Nucli351).

Arbeidsomfang

På Masterprogram i klinisk ernæring er det studenter på sitt andre studieår som blir bedt om å svare på studiebarometeret. Et av spørsmålene handler om tidsbruk til egenstudier og læringsaktiviteter. I perioden 2018 til 2020 svarte studentene følgende:

	Egenstudier pr uke	Læringsaktiviteter pr uke	Til sammen pr uke
2018	30,8	18,1	48,9
2019	19,4	22,9	42,3
2020	21,0	20,7	41,7

Studentrepresentantene nevner i vedlegg 3 at de savner klarhet i arbeidsmengde og hvor mye tid som skal legges ned til ulike oppgaver i løpet av studiet. En årsak kan være at tidligere beskrivelse av emner (spesiell LUBene) ikke har vært detaljert nok og har vært på et mer generelt nivå. LUBene har blitt endret i Rethos prosessen, noe som vil også tydeliggjøre hva studenten skal lære og hva de kan forvente.

Kobling til forskning

Studentene møter forskning i løpet av studiet da 1) mye av undervisningen er forskningsbasert, 2) undervisere bruker eksempler fra forskningen sin i forelesninger, 3) gjennom masteroppgaver der studentene gjennomføre et selvstendig prosjekt, under veiledning. Studenter velger en masteroppgave etter presentasjon av ulike tema og ulike forskergrupper. Presentasjonen arrangeres samlet for masterstudenter i klinisk og masterstudenter i human ernæring. Studentene får dermed en god oversikt over pågående forskningsprosjekter innen ernæring ved UiB og samarbeidende institusjoner som Havforskningsinstituttet. Hele tredje og fjerde semester jobber studenten med masteroppgavene som enten er et enkeltstående forskningsprosjekt, eller del av et større forskningsprosjekt.

Relevante forskningsgrupper er fra Senter for ernæring ved K1, gastroenterologi ved K1, preventiv kardiologi / Lipidgruppen ved K2, Barnefedme-gruppen ved K2, Fedmeforskning ved K2/Laboratorieklinikken, livstilepidemiologi (IGS) og internasjonal helse (IGS) og fra Havforskningsinstituttet. Flere masteroppgaver har blitt publisert, eller har inngått i publikasjoner fra

forskningsgruppen. Det er for tiden flere doktorgradskandidater ved senter for ernæring med master i klinisk ernæring.

Internasjonalisering

Ernæringsstudiene har et utvalg egne utvekslingsavtaler som er tilgjengelig for alle tre studieprogram. Utveksling skjer i hovedsak på bachelor i human ernæring og det er flere innvekslingsstudenter enn utvekslingsstudenter på avtalene. Master i klinisk ernæring foregår på norsk som er et hinder for internasjonale studenter, i tillegg bremser spesialiseringen og organiseringen av Masterutdanning muligheter til utveksling.

Studentene på master i klinisk ernæring oppfordres til å dra på utveksling i løpet av siste året, når de skriver masteroppgaven. Tema til master oppgaver kommer for eksempel fra universitet Halle i Tyskland eller KU Leuven i Belgia. Dette er imidlertid et tilbud som studentene benytter seg lite av.

Det er per i dag vanskelig å finne andre egnede semestre til utveksling i dagens studieplan.

Ernæringsstudiene har i evalueringsperioden hatt følgende utvekslingsavtaler:

KU Leuven (Belgia) – Erasmus+

Vi har mottatt fire studenter på denne avtalen, og to studenter fra masterprogram i klinisk ernæring har reist ut.

University of Gothenburg (Sverige) – Erasmus+

Vi har ikke mottatt noen studenter på denne avtalen, men seks studenter har reist ut. Alle utreisende tilhører bachelorprogrammet i human ernæring.

Harokopio University (Hellas) – Erasmus+

Vi har mottatt 22 studenter på denne avtalen og syv studenter har reist ut. Alle syv utreisende tilhører bachelorprogrammet i human ernæring.

Wageningen University (Nederland) – Erasmus+

Vi har mottatt 14 studenter på denne avtalen, og to studenter fra bachelorprogram i human ernæring har reist ut.

Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg (Tyskland) – Erasmus+

Vi har mottatt 21 studenter på denne avtalen, og det er fire studenter som har reist ut. Alle fire utreisende tilhører bachelorprogrammet i human ernæring.

Technische Universität München (Tyskland) – Erasmus+

Vi har mottatt 11 studenter på denne avtalen, men ikke sendt ut noen.

Praksis

Studenter på Masterprogram i klinisk ernæring har praksis i tilknytning til flere emner. I emnene NUCL1351 og NUCL1353 har de 5 dager per emne med praksis på sykehus under veiledning av ulike helseprofesjoner og tilsyn av klinisk ernæringsfysiolog i løpet av perioden. I NUCL1352 har de 5 dager praksis ved ulike barne- og ungdomsposter på sykehus under veiledning av ulike helseprofesjoner, herunder klinisk ernæringsfysiolog. I NUCL1395 på siste studieår har studentene hatt 20 dager med

klinisk praksis på spesialisthelsetjenesten under veiledning av klinisk ernæringsfysiolog.
All praksis på master i klinisk ernæring er obligatorisk for alle studentene.

De ulike praksisperiodenes innhold og læringsmål er direkte knyttet til emnet de er lagt til, og kunnskap og ferdigheter erfares og prøves ut i løpet av praksisperioden. Praksisperiodene har en faglig progresjon og økt kompleksitet utover i studieløpet. Praksisen skal gi studentene kunnskap og erfaring innen ulike helseinstitusjoner og erfaring med pasientrettet arbeid som KEF. De skal øve på ferdigheter de har lært i kliniske emner og skal i avsluttende praksisperiode utføre arbeid som klinisk ernæringsfysiolog, under veiledning av KEF.

Erfaringer fra 4 ukers praksis i NUCL1395 er at det er variasjon med tanke på kompetanse, grad av faglig trygghet og evne til å ta initiativ mellom de ulike kullene og fra student til student. Ifølge tilbakemeldinger fra studenter i praksis så tilbyr Seksjon for klinisk ernæring ved Haukeland en variert og velorganisert praksis. Det er mange KEFer som er involvert i veiledningen i løpet av de 4 ukene, dette gir variasjon, men gjør det samtidig utfordrende å se utviklingen hos den enkelte student. Mindre seksjoner/avdelinger med færre KEFer i veilederrollen vil være et tiltak her. Etter at med fakultet hadde ansatt en midlertidig praksiskoordinator i ernæring ble det bedre forutsigbarhet med tanke innhold av praksis og på antall studenter som skal veiledes samt tidspunkt for praksisen. Dette settes pris på både av studenter og praksissteder, inkludert seksjon for klinisk ernæring ved Haukeland og gir større mulighet til å planlegge perioden og aktivitetene godt.

Gjennomføring av dagens praksis møter ulike utfordringer som er både tilknyttet student (for eksempel mangelfull mengdetrening) praksissted (for eksempel mangel av formell veiledningskompetanse) og UiB (mangelfull kvalitetssikring av praksis og skikkethetsvurdering). En fast ansatt praksiskoordinator med utdanning som KEF og hovedstilling ved Haukeland universitetssykehus som mest viktig praksissted kan være en god forbedring her. En praksiskoordinator vil kunne sikre bedre praksisavtaler mellom praksisstedene og UiB, organisere at veiledere få formell veiledningskompetanse (i samarbeid med Enhet for læring ved MED), gjennomføre skikkethetsvurdering i samarbeid med praksissted og dermed sikre kvaliteten av praksis.

Evaluering fra studentrepresentantene (vedlegg 3) viser at de har hatt god erfaring fra praksis i NUCL1353. De fikk godt innsyn i hvordan ting fungerer på sykehus og i arbeidsoppgaver knyttet til ulike yrkesgrupper. Med hensyn til praksis i NUCL1352 på barn – og ungdomssykehus opplever studentene det som om kommunikasjonen mellom emne (UiB) og praksisplass svikter noen ganger siden det har vært enkelte tilfeller hvor studenter har møtt opp på praksissted og enkelte på avdelingen har ikke vært klar over at studentene skulle komme. Dette påvirker hvordan praksisdagen ble gjennomført.

Planer fremover:

I forbindelse med Rethos vil praksis i siste studieår økes fra 20 til 30 dager (gjeldene fra kull 21), og praksis skilles ut som et eget emne med egne læringsutbyttebeskrivelser.

Det er behov for å bedre samarbeidet mellom praksissteder og UiB, samt øke den formelle veiledningskompetansen til praksisveiledere. Med dagens ressurstilgang er dette vanskelig å gjennomføre og arbeidsgruppen anbefaler en ny gjennomgang av tilgjengelige ressurser tilknyttet studieprogrammet.

Opptakskrav og opptakstall

For oversikt over statistikk for opptakstall, se vedlegg 6, tabell F.

Master i klinisk ernæring har i perioden 2015-2019 hatt 20 studieplasser og fra 2020 25 studieplasser og har følgende opptakskrav:

Fagleg krav for opptak til Masterprogram i klinisk ernæring er bachelor i human ernæring fra UiB, UiO eller UiT, eller tilsvarende med minimum gjennomsnittskarakteren C eller bedre i opptaksgrunnlaget. I fall det er fleire søkjarar til eit program enn det er plassar, vil søkjarane bli rangerte etter karakterane i opptaksgrunnlaget. Alle søknader vert behandla individuelt

Master i klinisk ernæring er eit norskspråkleg masterprogram med norskkrav. Søkjarane må derfor ha gode skriftleg og munnlege ferdigheiter i norsk og dei må kunne delta aktivt i undervising og gruppearbeid.

I årene 2015 til 2020 har antall søkere (1.pri) variert mellom 40 og 60. I alle år var det flere som var kvalifisert enn antall plasser, noe som medførte at antall studenter var høyere enn antall plasser i 2018 og 2019. Fra og med 2020 har Master i klinisk ernæring fått 5 ekstra studieplasser (25 totalt).

Det rekrutteres primært studenter fra bachelorprogrammet i human ernæring til masterprogrammet. Av norske utdannelser er det kun bachelor i human ernæring fra UiB eller UiT og (minst) de tre første årene av integrert master i klinisk ernæring fra UiO som kvalifiserer til opptak. Søkere med annen bakgrunn vurderes individuelt når søknad foreligger.

Utvidelse av antall studieplasser har medført at alle søkere som var kvalifiserte i 2020 og 2021 har fått studietilbud. Dette er positivt med tanke på konkurranse og det sosiale miljøet på bachelor i human ernæring.

Gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon

For oversikt over gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon, se vedlegg 6, tabell F og G.

I perioden 2015 til 2020 har vi uteksaminert mellom 8 og 23 kandidater årlig (tabell G). I denne perioden hadde vi mellom 15 og 20 studieplasser. Fra 2019 til 2021 var kandidatproduksjonen på 21-23 studenter noe som tilsvarer antall studieplasser (20 plasser ved startår master).

Det er en høy andel som fullfører på normert tid. I perioden 2015 – 2020 har andel frafall vært lik 0.

Læringsmiljø

Det har vært igangsatt mange tiltak til å forbedre det sosiale læringsmiljøet for ernæringsstudenter i de siste årene. I oppstarten av masterprogrammet finnes det sosiale aktiviteter som fellestur til Ulriken, og på andre år (hvor studenter jobber individuelt med masteroppgaven) har vi innført masterseminar som et faglig og sosialt møtepunkt. Mange studenter engasjerer seg i EFU og EFRIT og dette anses som verdifullt tilbud til studentene.

Opprettelsen av Senter for ernæring i 2017 har økt synlighet av ernæringsforskning ved fakultet og har også påvirket identitetsfølelsen til ernæringsstudenter.

Studentrepresentantene trekker fram (vedlegg 3) at fagmiljøet er inkluderende og flinke til å svare på spørsmål. Likevel savner studentene en felles velkomst når de begynner på sitt andre studieår.

Kvalitetssikring

Masterprogrammet i klinisk ernæring er underlagt UiB og fakultetets kvalitetssikringssystem. Det stilles krav til jevnlig emneevalueringer (hvert 3. år per emne). Emneevalueringene skal inneholde en studentevaluering og etterfølges av kommentarer fra emneansvarlige. Kvalitetsdatabasen viser for øvrig at emneevalueringer ikke har blitt gjennomført som de skal. Arbeidsgruppen har diskutert dette og påpeker at dette skyldes arbeidsbelastning både og faglige og administrative ansatte.

Masterprogrammet er også underlagt jevnlig evaluering av ekstern fagfelle. Fungerende ekstern fagfelle for ernæring er Frode Slinde fra Gøteborgs universitet. I løpet av evalueringsperioden har han levert inn tre rapporter: Rapport om praksis på bachelor human ernæring og master klinisk ernæring (2016), Rapport om ressurstilgang på alle tre studieprogrammene innen ernæring (2018), og Rapport om kvalitet i masteroppgaver på master human ernæring og master klinisk ernæring (2019). Slinde er i tillegg med i arbeidsgruppene som evaluerer de tre studieprogrammene. Rapportene har avdekket utfordringer med praksis, utilstrekkelig ressurstilgang og varierte tema og høy kvalitet på masteroppgavene. Disse rapportene har blant annet medført økt ressurstilgang som en midlertidig 50% stilling som praksiskoordinator (2019) og en nyopprettet førsteamanuensis stilling i 2020. Likevel er det fortsatt en utilstrekkelig bemanningssituasjon som medfører store undervisningskrav til de ansatte og for lite antall kliniske ernæringsfysiologer i studiet.

Ekstern fagfelle har bidratt aktivt i de siste årene med forslag til forbedring. Han har tydelig påpekt at bemanningssituasjonen som fantes i 2015 ikke var holdbar og ikke forsvarlig for en utdanning av helsepersonell. Siden den har mye skjedd, blant annet etablering av Senter for ernæring, en helt ny stilling som førsteamanuensis som kom i 2020, og to stillinger på grunn av økt antall studieplasser (2017 og 2021). Dette har medført at studietilbudet ble tydelig forbedret, og gjør det reelt mulig å følge Rethos kravene. Uansett godt samarbeidet mellom seksjon for klinisk ernæring ved HUS og UiB, kunne vitenskapelig samarbeid vært tettere. Dette ville gi fordeler for både KEF på HUS og ansatte ved senter for ernæring. Det mangler delte stillinger mellom HUS og UiB eller prof II stillinger som kunne øke klinisk relevans, praksistilbud og felles vitenskapelige publikasjoner.

Forslag til tiltak for å øke kvalitet

- Større fokus på emneevalueringer – sikre at disse gjennomføres minst hvert tredje år, gjerne hyppigere dersom vesentlige endringer i emner.
- Opprettelse av delte stillinger til KEF mellom HUS og UiB til undervisning, praksis, og forskning
- Tilgang til Ferdighetssenteret og dedikert avdeling på ferdighetssenteret til ernæring
- Undersøke nærmere jobbmuligheter for uteksaminerte kandidater, gjerne i samarbeid med UiT og UiO
- Opprettelse av en fast praksiskoordinator stilling (KEF, minst 20%)
- Vurdere en økning av administrative ressurser tilknyttet de tre studieprogrammene innen ernæring, slik at dette samsvarer med antall studieplasser, individuelle veiledninger og andre arbeidsoppgaver.

Studentinvolvering

Masterstudiet i klinisk ernæring er representert i programutvalg for ernæring ved flere undervisere, en representant fra seksjon for klinisk ernæring ved HUS, og en studentrepresentant. Dette gir en mulighet til å fremme studentenes interesse i saker som omhandler studieprogrammet.

I tillegg er hvert kull representert med en kulltillitsvalgt som sitter i EFU (Ernæringsstudentenes fagutvalg). Det gjennomføres jevnlig møter mellom fakultetsadministrasjonen og fagutvalgsledere, hvor overordnede tema som berører alle studieprogram diskuteres.

Studiebarometeret viser middels karakter for master program i klinisk ernæring når det gjelder studentmedvirkning, en karakter (3,4) som er omtrent det samme som gjennomsnitt i alle helsefag. Fagmiljø

Fagmiljø

Fagmiljøets størrelse

Se vedlegg 7, tabell H, for fagansatte. De fleste har faste stillinger med enten professorkompetanse eller førsteamanuensiskompetanse. Ingen bruker 100% av undervisningstiden sin til master i klinisk ernæring, men er også tilknyttet bachelor i human ernæring eller master i human ernæring. Mye undervisning sikres av stipendiater med pliktarbeid (4 årige UiB stillinger), men dette skaper mye usikkerhet siden disse stillingene er midlertidige. Stipendiater er ofte nyutdannede master i klinisk ernæring og mangler klinisk erfaring, men har vanligvis stor entusiasme.

Programutvalg for ernæring ved Det medisinske fakultet er ansvarlig for undervisning og gjennomføring av studieprogrammet. Programmet administreres av seksjon for ernæring ved K1. Det er for tiden 3 professorer / FA i 100% stilling (alle med ernæringsutdanning, herav 2 KEF), 2 professorer i 50% stilling (leger) og 1 FA 20% stilling (klinisk ernæringsfysiolog) som jobber med masterprogram i klinisk ernæring. Veiledning av masteroppgaven gjøres også av ansatte ved IGS, K2, IBM, Havforskningsinstituttet, og Haukeland universitetssykehus.

Masterprogram i klinisk ernæring er plassert i finansieringskategori C. Dette anses som ikke tilstrekkelig og dekkende, siden studenter har mye av både undervisning, praksis og individuell veiledning. Bedre finansiering kunne gi et bedre studietilbud og sikre etterspurte kombinerte stillinger for KEFer ved HUS eller andre sykehus.

Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

Det er krav til utdanningsfaglig kompetanse for nyansatte siden 2017, og for professoropprykk. Ansatte som mangler utdanningsfaglig kompetanse, skal oppnå dette i løpet av 2 år. For tiden har alle fast ansatte utdanningsfaglig basiskompetanse eller jobber med å oppnå dette.

Faglig ledelse

Studieprogrammet ledes av et programutvalg (PUE) med et mandat (se vedlegg 8). I programutvalget er alle institutt som er involvert i utdanningen representert, i tillegg til studentrepresentanter fra de ulike studieprogrammene innen ernæring og en representant fra Seksjon for klinisk ernæring ved Haukeland Universitetssykehus.

Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse

Masterprogrammet i klinisk ernæring har kompetanse innen klinisk ernæring, med en professor (Jutta Dierkes), 2 førsteamanuensis (Randi Tangvik, Hanne Rosendahl-Riise) og flere stipendiater. I tillegg er det en professor i global ernæring med legeutdanning (Ingunn Engebretsen). Det er flere kandidater som har tatt doktorgrad innen klinisk ernæring allerede. Disse sikrer at forskningen blir godt representert i studieprogrammet.

Internasjonalt og nasjonalt samarbeid

Masterprogrammet i klinisk ernæring har utvekslingsavtaler med faste læresteder i Europa, se punktet Internasjonalisering (over).

Ved senter for ernæring finnes det flere nasjonale samarbeidspartnere innenfor forskning, som også tilbyr relevante masteroppgaver, eksempelvis havforskningsinstitutt, universitet i Oslo og Tromsø, Nofima AS, St. Olav hospital, universitetssykehus i Trondheim, eller den nasjonale kompetansetjenesten for sykdomsrelatert underernæring ved OUS. Internasjonalt samarbeid skjer gjennom utveksling med KU Leuven, i senter for internasjonal helse, internasjonale studier som Carbhealth prosjektet og universitet i Tyskland, Belgia, Sverige, Sveits.

Ekstern programsensor er tilknyttet Universitetet i Gøteborg.

UiB er representert i Rethos gruppen klinisk ernæringsfysiologi gjennom PU leder. Andre representanter kom fra UiO, helseforetak Midt-Norge og Nord-Norge, Oslo kommune og fra studentmiljø, og den gruppen skapte grunnlag for videre samarbeid.

UiB har jevnlige dialogmøter med UiT og UiO på programnivå for å sikre faglig utvikling og relevans av klinisk ernæring i Norge. UiB er også representert i fagorgan ernæring som representerer ernæringsfag i høyere utdanningsinstitusjoner.

Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter, inkludert Rethos

Masterprogram i klinisk ernæring er underlagt kravene i [Forskrift om nasjonal retningslinje for klinisk ernæringsfysiologutdanning](#) (Rethos) fra og med høsten 2021. Det har pågått et omfattende arbeid med å justere emnebeskrivelser og innhold i tråd med Rethos, og dette arbeidet vil fortsette en stund til. Nåværende studieplan er ikke oppdatert ihht. Rethos, men vil bli det i løpet av høsten 2021.

[Forskrift om høyere utdanning](#) pålegger studenter som tas opp til Masterprogram i klinisk ernæring å legge frem gyldig politiattest ved opptak.

Studiet kvalifiserer for søknad om autorisasjon som klinisk ernæringsfysiolog ved helsedirektoratet.

Alle studenter på master program klinisk ernæring skal skikkethetsvurderes . Prosedyrene er beskrevet ved <https://www.uib.no/ledelsen/109424/skikkethetsvurdering-ved-uib> og er forskriftsfestet i universitets og høyskoleloven.

I rapporteringsperioden har dette ikke blitt fulgt opp, siden denne vurderingen skal tas i samarbeid med UiB og praksissted. Det mangler orientering både til praksissted og studentene om prosedyrene. I tillegg er ansvarsfordeling knyttet til gjennomføringen av vurderingen uavklart.

Vedlegg 1, Studieplan for Masterprogram klinisk ernæring

Studieplan for [MAMD-NUCLI Klinisk ernæring, master, 2 år](#), haust 2021

Namn på grad

Dette masterprogrammet fører fram til graden master i klinisk ernæring. Studiet er toårig (120 studiepoeng).

Omfang og studiepoeng

Masterprogrammet består av emne på til saman 60 studiepoeng og ei masteroppgåve på 60 studiepoeng.

Masteroppgåva omfattar eit sjølvstendig vitenskapleg arbeid på 60 studiepoeng som du utfører under rettleiing. I oppgåva skal du løyse ei praktisk problemstilling, behandle eigne data og gje ei skriftleg framstilling av hypotesar, resultat og konklusjonar. Det inngår 4 vekers klinisk praksis i masteroppgåva.

Studiestart - semester

Haut

Mål og innhald

Formålet med ernæringsstudiet er å gje studentane det teoretiske, vitenskaplege, praktiske og yrkesetiske grunnlaget som er nødvendig for å utøve yrket som klinisk ernæringsfysiolog.

Masterprogrammet i klinisk ernæring er delt i ei klinisk og ei forskingsretta del.

Første studieår i masterprogrammet bygger vidare på teoretisk kunnskap tileigna frå bachelorprogram i human ernæring, og setter dette inn i klinisk kontekst med behandling av pasientar i helseinstitusjonar. Studentar lærer å vurdere ernæringsrelaterte problemstillingar, sette ernæringsdiagnosar, utarbeide ernæringsplanar og behandle pasientar i samarbeid med anna helsepersonell.

Andre studieår gjennomfører kandidaten eit sjølvstendig vitenskapleg arbeid under rettleiing i form av ei masteroppgåve med 4 veker klinisk praksis. Det forskingsretta arbeidet inkluderer å løyse ei praktisk problemstilling, handsame eigne data, og på grunnlag av dette gje ei skriftleg og munnleg framstilling av hypotesar, resultat, diskusjon og konklusjonar.

Læringsutbyte

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskap:

Kandidaten:

- Har avansert kunnskap innenfor klinisk ernæring,
- Kan forebygge, utrede, diagnostisere og behandle ernæringsrelaterte sykdommer og tilstander.

- Kan gi evidensbasert medisinsk ernæringsbehandling.
- Kan vurdere overordnede ernæringsfaglige problemstillinger og bidra i strategisk arbeid innen helsevesen, offentlig forvaltning og samfunnet forøvrig.

Ferdigheter:

Kandidaten:

- Kan planlegge og gjennomføre ernæringsmessige tiltak på individnivå, og kommunisere dette med pasienter og pårørende.
- Kan planlegge og gjennomføre ernæringsmessige tiltak på gruppe- og organisatorisk nivå.
- Kan arbeide selvstendig og i nært samarbeid med annet helsepersonell innen klinisk ernæring, og bidra med kompetanseheving hos andre yrkesgrupper i helsevesenet og offentlig forvaltning og til allmenheten.
- Kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer.
- Kan bruke relevante metoder for ernæringsforskning og faglig utviklingsarbeid på en selvstendig måte.
- Kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer.

Generell kompetanse:

Kandidaten:

- Kan analysere fag- og yrkesrelevante problemstillinger.
- Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter.
- Kan formidle og kommunisere faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor klinisk ernæring, både med spesialister og til allmennheten.
- Kan bidra til tverrfaglig nytenkning og i innovasjonsprosesser.

Opptakskrav

Fagleg krav for opptak til Masterprogram i klinisk ernæring er bachelor i human ernæring fra UiB, UiO eller UiT, eller tilsvarende med minimum gjennomsnittskarakteren C eller bedre i opptaksgrunnlaget. I fall det er fleire søkjarar til eit program enn det er plassar, vil søkjarane bli rangerte etter karakterane i opptaksgrunnlaget. Alle søknader vert behandla individuelt

Master i klinisk ernæring er eit norskspråkleg masterprogram med norskkrav. Søkjarane må derfor ha gode skriftleg og munnlege ferdigheiter i norsk og dei må kunne delta aktivt i undervising og gruppearbeid.

Sjå studere.uib.no/master-mo for meir om opptakskrav.

Du søker opptak via søknadsweb. Søknadsfrist er 15. april med studiestart i august.

<https://soknadsweb.uib.no>

Meir informasjon om søknadsprosedyren finn du her:

<http://www.uib.no/mofa/utdanning/opptak-og-studierett/opptak-til-masterstudium-ved-det-medisinsk-odontologiske-fakultet>

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisninga vil vere ein kombinasjon av forelesingar, kliniske demonstrasjonar, pasientintervju/-samtaler, gruppearbeid, seminar, sjølvstendige skriftlege arbeid og ei masteroppgåve.

Vurderingsformer

Skriftlig eksamen, hjemmeeksamen, muntlig eksamen, obligatorisk deltakelse, oppgaveinnlevering. Dei fleste emna har digital vurdering.

Relevans for arbeidsliv

Masterstudiet kan gi autorisasjon som klinisk ernæringsfysiolog (KEF), etter søknad til Helsedirektoratet. En klinisk ernæringsfysiolog kan forebygge, utrede, diagnostisere og behandle ernæringsrelaterte sykdommer. Kliniske ernæringsfysiologer har kompetanse til kritisk å vurdere, formidle og utvikle kunnskap om ernæring.

En KEF kan for eksempel jobbe innen spesialist- og primærhelsetjenesten. Andre arbeidsssteder kan være, universitet og høgskole, internasjonale organisasjoner, forskningsinstitutt, offentlig og privat sektor.

Mastergraden gir også grunnlag for videre forskning og kan kvalifisere for PhD.

Skikkavurdering og autorisasjon

Som utdanningsinstitusjon skal vi vurdere om du er skikka til å utøve yrket som helse- eller sosialpersonell. Vurderinga omfattar både faglege, pedagogiske og personlege føresetnader, og vil gå føre seg under heile utdanninga - jf. Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

Når du er ferdig med studiet, blir du autorisert som klinisk ernæringsfysiolog. Helsedirektoratet (Hdir) har meir informasjon om autorisasjonsordninga.

Programansvarleg

Det medisinske fakultet /Klinisk institutt 1.

Masterprogrammet i klinisk ernæring er eit helsevitskapleg masterprogram med klinisk retning knytt opp mot forskingsmiljø ved ulike institutt ved Det medisinske fakultet og Haukeland Universitetssjukehus.

Administrativt ansvarleg

Det medisinske fakultet

studie-nutrition@uib.no

Vedlegg 1, Tabell A: Emneoversikt Master klinisk ernæring

Tabell A: Emneoversikt før RETHOS

Emnekode	Emnetittel	Sp	År/semester	Institutt
1.semester				
NUCLI351	Klinisk ernæring del 1	10	1/høst	K1
NUCLI355	Pasientkommunikasjon	5	1/høst	K1
NUCLI353	Klinisk ernæring del 3	15	1/høst	K1
2. semester				
NUCLI352	Klinisk ernæring del 2	10	1/vår	K1
INTH360	Global Nutrition	5	1/vår	IGS
MEDSTA2	Regresjonsmodellar i medisinsk forskning	5		
Valgemner (10 sp totalt)		10	1/vår	
NUCLI362	Genetic disorders in nutrient metabolism	5	1/vår	K1
NUTR302A	Human ernæring - Fordøyelse	5	1/vår	
LAS301	Kurs i forsøksdyrlære	6	1/vår	K1
LAS302	Kurs i forsøksdyrlære, spesialdel pattedyr	4	1/vår	K1
LAS303	Kurs i forsøksdyrlære, spesialdel fisk	4	1/vår	K1
VALGTVEPS	Felles praksisemne i aldersmedisin	5	1/vår	
HUMGEN301	Human Molecular	5	1/vår	K2
HUPAT301	Basal humanpatologi	5	1/vår	K1
3. og 4. semester				
NUCLI395	Masteroppgåve for klinisk ernæring	60	2/høst og vår	K1

Tabell B: Emneoversikt etter RETHOS

Emnekode	Emnetittel	Sp	År/semester	Institutt
1.semester				
NUCLI351	Klinisk ernæring	10	1/høst	K1
NUCLI355	Pasientkommunikasjon	5	1/høst	K1
NUCLI353	Medisinsk ernæringsbehandling av voksne	15	1/høst	K1
2. semester				
NUCLI352	Medisinsk ernæringsbehandling av born og unge	10	1/vår	K1
INTH360A	Global Nutrition	4	1/vår	IGS
NUCLI390A	Masteroppgåve for klinisk ernæring - forskningsprotokoll	10		
Valgemner (6 sp totalt) – elektiv periode		6	1/vår	
ELMED325	Felles praksisemne i aldersmedisin	3	1/vår	
ELMED326	Genetic disorders in nutrient metabolism	3	1/vår	
ELMED217	Den akutt sjuke gamle pasienten	3	1/vår	

ELMED228	Pasientsikkerheit og simulering i praksis	3	1/vår	
ELMED229	Medisinsk fredsarbeid	3	1/vår	
ELMED303	Framtidsmedisin	3	1/vår	
INTH344	Migrasjon og helse	3	1/vår	
ELMED223-A	Innovasjon og entreprenørskap	3	1/vår	
LAS301	Kurs i forsøksdyrlære	6	1/vår	K1
LAS302	Kurs i forsøksdyrlære, spesialdel pattedyr	4	1/vår	K1
LAS303	Kurs i forsøksdyrlære, spesialdel fisk	4	1/vår	K1
HUMGEN301	Human Molecular	5	1/vår	K2
HUPAT301	Basal humanpatologi	5	1/vår	K1
3. og 4. semester				
NUCLI356	Klinisk praksis i spesialisthelsetjenesten	10	2/høst og vår	K1
NUCLI390B	Masteroppgåve for klinisk ernæring	50	2/høst og vår	K1

Vedlegg 2, Læringsutbytter, mål og innhold – Masterprogram klinisk ernæring (studieplan før Rethos)

Mål og innhald

Formålet med ernæringsstudiet er å gje studentane det teoretiske, vitenskaplege, praktiske og yrkesetiske grunnlaget som er nødvendig for å utøve yrket som klinisk ernæringsfysiolog.

Masterprogrammet i klinisk ernæring er delt i ei klinisk og ei forskingsretta del.

Første studieår i masterprogrammet bygger vidare på teoretisk kunnskap tileigna frå bachelorprogram i human ernæring, og setter dette inn i klinisk kontekst med behandling av pasientar i helseinstitusjonar. Studentar lærer å vurdere ernæringsrelaterte problemstillingar, sette ernæringsdiagnosar, utarbeide ernæringsplanar og behandle pasientar i samarbeid med anna helsepersonell.

Andre studieår gjennomfører kandidaten eit sjølvstendig vitenskapleg arbeid under rettleiing i form av ei masteroppgåve med 4 veker klinisk praksis. Det forskingsretta arbeidet inkluderer å løyse ei praktisk problemstilling, handsame eigne data, og på grunnlag av dette gje ei skriftleg og munnleg framstilling av hypotesar, resultat, diskusjon og konklusjonar.

Læringsutbyte

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskap:

Kandidaten:

- Har avansert kunnskap innenfor klinisk ernæring,
- Kan forebygge, utrede, diagnostisere og behandle ernæringsrelaterte sykdommer og tilstander.
- Kan gi evidensbasert medisinsk ernæringsbehandling.
- Kan vurdere overordnede ernæringsfaglige problemstillinger og bidra i strategisk arbeid innen helsevesen, offentlig forvaltning og samfunnet forøvrig.

Ferdigheter:

Kandidaten:

- Kan planlegge og gjennomføre ernæringsmessige tiltak på individnivå, og kommunisere dette med pasienter og pårørende.
- Kan planlegge og gjennomføre ernæringsmessige tiltak på gruppe- og organisatorisk nivå.
- Kan arbeide selvstendig og i nært samarbeid med annet helsepersonell innen klinisk ernæring, og bidra med kompetanseheving hos andre yrkesgrupper i helsevesenet og offentlig forvaltning og til allmenheten.
- Kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer.
- Kan bruke relevante metoder for ernæringsforskning og faglig utviklingsarbeid på en selvstendig måte.
- Kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer.

Generell kompetanse:

Kandidaten:

- Kan analysere fag- og yrkesrelevante problemstillinger.
- Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter.
- Kan formidle og kommunisere faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor klinisk ernæring, både med spesialister og til allmenheten.
- Kan bidra til tverrfaglig nytenkning og i innovasjonsprosesser.

Vedlegg 2, tabell C – Studieprogramkart (før Rethos)

Samlet læringsutbytte Master klinisk Ernæring

Læringsutbytte		1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
Kunnskap	Har avansert kunnskap innenfor klinisk ernæring,	Nucli351 Nucli353	Nucli352	(Nucli395)	(Nucli395)
	Kan forebygge, utrede, diagnostisere og behandle ernæringsrelaterte sykdommer og tilstander.	Nucli351 Nucli353	Nucli352		
	Kan gi evidensbasert medisinsk ernæringsbehandling.	Nucli351 Nucli353	Nucli352		
	Kan vurdere overordnede ernæringsfaglige problemstillinger og bidra i strategisk arbeid innen helsevesen, offentlig forvaltning og samfunnet forøvrig.	Nucli351 Nucli353	Nucli352	(Nucli395)	(Nucli395)
Ferdigheter	Kan planlegge og gjennomføre ernæringsmessige tiltak på individnivå, og kommunisere dette med pasienter og pårørende.	Nucli351 Nucli353 Nucli355	Nucli352 Valgtveps INTH360	(Nucli395)	(Nucli395)
	Kan planlegge og gjennomføre ernæringsmessige tiltak på gruppe- og organisatorisk nivå.	Nucli351 Nucli353	Nucli352 Valgtveps INTH360		
	Kan arbeide selvstendig og i nært samarbeid med annet helsepersonell innen klinisk ernæring, og bidra med kompetanseheving	Nucli351 Nucli353	Nucli352 Valgtveps	(Nucli395)	(Nucli395)

	hos andre yrkesgrupper i helsevesenet og offentlig forvaltning og til allmenheten.				
	Kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer.		INTH360	Nucli395	Nucli395
	Kan bruke relevante metoder for ernæringsforskning og faglig utviklingsarbeid på en selvstendig måte.			Nucli395	Nucli395
	Kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer.			Nucli395	Nucli395
Generell Kompetanse	Kan analysere fag- og yrkesrelevante problemstillinger.	Nucli351 Nucli353	Nucli352	Nucli395	Nucli395
	Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter.	Nucli351 Nucli353	Nucli352	Nucli395	Nucli395
	Kan formidle og kommunisere faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor klinisk ernæring, både med spesialister og til allmennheten.	Nucli355		Nucli395	Nucli395
	Kan bidra til tverrfaglig nytenkning og i innovasjonsprosesser.			Nucli395	Nucli395

Vedlegg 3: Studentnotat: Studieevaluering av Master i Klinisk Ernæring

Læringsutbytte

- Stort læringsutbytte i alle kliniske fag, og det faglige innholdet virker relevant for kommende praksis og arbeid.
- Pga. Covid-19 og digital undervisning fikk vi ikke mye utbyttet av NUCLI355 (pasientkommunikasjon)
- NUCLI351 ga en god innføring til NUCLI353 og NUCLI352. Det hadde vært en stor fordel og hatt flere elementer fra NUCLI351 på bachelorgradsnivå.
- I NUCLI353 var det mange faglige tilbakemeldinger fra emneansvarlig

Infrastruktur

- Manglende stikkontakter i undervisningslokale
- Det er bra at alle undervisningslokaler for studentene ligger i samme området
- Appen til mitt uib er ikke funksjonell
- Under covid-19 har det vært utfordrende med IKT, særlig i forbindelse oppsetning av end-note, da studentene ikke kan møte på biblioteket, men må få veiledning over nettet. Dette oppleves som utfordrende hvis en ikke er teknisk flink. Dette la en også særlig merke til i statistikk faget, kor det var flere studenter som hadde problemer med programmet som skulle brukes og det var lite/ingen hjelp frå IKT å få. Dette måtte då bli tilrettelagt under eksamen.

Undervisnings- og vurderingsform

- Undervisning: engasjerende forelesere, og det ble lagt vekt på både det teoretiske og praktiske i fagene.
- Eksamen: Kullet uttrykket at eksamen i NUCLI351 var svært relevant, men pga. covid-19 at tiden og arbeidsmengden ikke samsvarte under eksamen. Pga. COVID-19 fekk kullet 20 en eksamen som var annerledes oppbygd enn kullene før. En kan gjerne ta med seg oppgavetype og vektlegging av kunnskap frå denne eksamen, men då må en finne en bedre balanse mellom tid og arbeidsmengde. Dette gjelde også eksamen frå NUCLI353. Det føles at eksamen frå NUCLI352 er et bra eksempel kor det var samme type eksamen, men tid og arbeidsmengde stemte mye bedre overens.
- Vurderingsform: Det var manglende informasjon om vurderingsform (bestått/ikke bestått eller karakterskala) frem til få uker før eksamen. Det var også usikkerhet om det skulle være skoleeksamen/hjemmeeksamen. Dette opplevdes som frustrerende og stressende.

Arbeidsomfang

- Savner klarhet i arbeidsmengde til ulike oppgave (hvor mye tid skal legges ned?).

Praksis

- God erfaring fra 2 ukers praksis i NUCLI353. Godt innsyn til hvordan ting fungerer på et sykehus og arbeidsoppgaver til ulike yrkesgrupper (særlig sykepleie).
- Praksisdager i NUCLI352 på barne-og ungdomssjukehuset ble gjennomførbar tross COVID19 og emenansvarlig var flink til å få fram at det var viktig å gjennomføre. Det oppleves som det er en plass for kommunikasjon mellom emne og praksisplass svikter pga. En del ganger skjedde det at studenter møtet opp og ingen på avdeling visste at studentene skulle komme. Det påvirket og hvordan praksisdagen foregikk.

Læringsmiljø

- Inkluderende fagmiljø og flinke til å svare på spørsmål
- Savner en felles tilbake velkomst til 2 års studenter

Vedlegg 4, Matriseskjema for variasjon i undervisnings- og vurderingsformer

Tabell D, Undervisningsmetoder

	Sp	Admin	Forelesning	Gruppearbeid	Student-presentasjon	Klinikk	Nettbasert undervisning	Selvstendig arbeid
NUCLI351	10	K1	X	X	X	X		X
NUCLI355	5	K1	X	X	X			X
NUCLI353	15	K1	X	X	X	X		X
NUCLI352	10	K1	X	X	x	X		X
INTH360	5	IGS	X	X	X			X
MEDSTA2	5	IGS	X	x				X
NUCLI395	60	K1			X			X
Valgemner	10		x					X

Tabell E, Vurderingsmetoder

	Sp	Admin	Vurdering	Skriftlig skoleeksamen	Muntlig eksamen	Skriftlig gruppeoppgave	Individuell oppgave	Obligatorisk oppmøte
NUCLI351	10	K1	A-F	X				
NUCLI355	5	K1	Bestått/ikke bestått					X
NUCLI353	15	K1	A-F	X				
NUCLI352	10	K1	A-F	X				
INTH360	5	IGS	A-F	X		x		
MEDSTA2	5	IGS	A-F	X				
NUCLI395	60	K1	A-F		x		X	
Valgemner	10							

Vedlegg 5: Resultat fra spørreundersøkelse sendt til uteksaminerte kandidater Master klinisk ernæring

Antall som har fått tilsendt undersøkelsen: 98

Antall svar: 55

Spørsmål 1: Når fullførte du Mastergraden i klinisk ernæring fra UiB?

Våren 2021: 13

Våren 2020: 13

Våren 2019: 11

Våren 2018: 10

Våren 2017: 7

Annet: 2

Spørsmål 2: Har du fått relevant jobb etter endt utdanning?

Ja: 40

Nei: 11

Fritekst:

Ja, som klinisk ernæringsfysiolog.
jobber i sverige
Delvis relevant
Brukte svært lang tid på å få jobb. Søkte mange jobber i hele landet + Sverige. Hadde 1 år med totalt urelevant jobb etter endt studie fordi jeg ikke fikk relevant jobb.
Delvis. Jobber ikke som KEF men jobber tverrfaglig med annet helsepersonell, hvor ernæring er en liten bit
Har bygget opp egen virksomhet, men inntekt kommer hovedsakelig fra andre tjenester enn som kef
Man får ikke engang intervjuer til relevante stillinger.
Skal starte i et vikariat som Frisklivsveileder i 2021. Jobbet en tid som dietist i Sverige etter utdannelsen. Det er hårreisende at man som ferdigutdannet må flytte til et annet land i søken på arbeid.
Stipendiat

Spørsmål 3: Hvor jobber du?

Spesialisthelsetjenesten: 22

Kommunehelsetjenesten: 10

Universitet – og høyskolesektoren: 15

Privat sektor: 18

Annet:

Vikarlærer, kommunen
Osloskolen
3 jobber. Både privat og offentlig
Arbeider med veiledning gjennom enkeltpersonsforetak
Arbeidet er ikke relatert til utdanning som klinisk ernæringsfysiolog
Ikke relevant for KEF

Spørsmål 4: Er det en fast eller midlertidig stilling? I hvilken stillingsprosent?

Fast: 80%-100%: 16

Fast: 50%-80%: 2

Fast: Under 50%: 0

Midlertidig: 80%-100%: 27

Midlertidig: 50%-80%: 5

Midlertidig: under 50%: 1

Spørsmål 5: Tok det lang tid før du fikk din første relevante jobb etter endt utdanning?

Under 3 måneder: 28

Mellom 3 og 6 måneder: 6

Over 6 måneder: 14

Spørsmål 6: Søkte du aktivt på stillingen?

Ja: 38

Nei: 10

Var allerede begynt i stillingen under studietiden: 3

Spørsmål 7: Ga utdanningen din tilstrekkelig kunnskap om de pasientgruppene og ernæringsproblemene du jobber med i dag?

Ikke i det hele tatt: 1

Ikke tilstrekkelig: 8

I noen grad: 20

I stor grad: 20

Utdyp gjerne:

Skulle gjerne vært mer praktisk tilnærming til ernæringsbehandling. F.eks sette opp plan for sonde- eller intravenøs ernæring. Samarbeid med andre faggrupper o.l
Jobber i bup og bupa, en pasientgruppe det var lite fokus på i undervisningen
Kunne vært mer spesifikt på enkeltsykdommer.
Ikke nok om sammensatte caser og hvordan prioritere hvilke ernæringsbehandling som kommer først. I tillegg var det alt for lite om intensivernæring, som burde vært undervist av en klinisk ernæringsfysiolog ikke lege
Jobber ikke med pasienter
For lite klinisk praksis, for lite tid til kliniske fag vs bachelorfag
Spiseforstyrrelser
Lite fornøyd med kunnskapen utdannelsen gir. Alt for teoretisk, og mange fag som er helt urelevante for arbeidslivet.
Pasientgruppen er eldre, og jeg føler det er et område som ble godt dekket på masteren
Jeg jobber med pasienter med fedme grad 2 og 3, med følgesykdommer som hypertensjon, diabetes og HKS. Jeg syns utdanningen ga tilstrekkelig med kunnskap om dette.
Ikke tilstrekkelig undervisning om/vektlegging av Kef i kommune
Mye fokus på klinisk arbeid under studietiden, jeg jobber også forebyggende på strukturelt plan i en privat bedrift. Lite fokus på lignende tematikk
Vil heller hatt 30 poengs masteroppgave og 1 semester til med kliniske fag slik at temaene kunne vært mer utdypende.
Utilstrekkelig praksis gjør at man føler seg uforberedt og redd
Tilstrekkelig for pasientrettet arbeid og brukergruppene. I mindre grad for kvalitet- og utviklingsarbeid, som er svært aktuelt for kommunale stillinger.
PhD-stipendiat, så ikke så relevant problemstilling for meg.
Problemstillinger knyttet til overvekt, undervekt og mage-tarm hos dem som ikke kvalifiserer for hjelp i spesialisthelsetjenesten
Har ikke relevant jobb
Arbeider i miljøtjenesten med personer med utviklingshemming. En gruppe vi lærte lite om på studiet.
Kan ikke svare da jeg ikke er i relevant jobb
Noe tynt om sjeldnere diagnoser og tilstander feks nevro og revma. Men skjønner at dette er en prioriteringssak og at man må rette mest fokus mot de mest vanlige sykdommene.

Spørsmål 8: Ga utdanningen din tilstrekkelig praksis om de pasientgruppene og ernæringsproblemene du jobber med i dag

Ikke i det hele tatt: 14

Ikke tilstrekkelig: 15

I noen grad: 12

I stor grad: 5

Utdyp gjerne:

Skulle gjerne vært mer praktisk tilnærming til ernæringsbehandling. F.eks sette opp plan for sonde- eller intravenøs ernæring. Samarbeid med andre faggrupper o.l
Skulle veldig gjerne hatt enda mer praksis på sykehus med inneliggende pasienter
Skulle vært minimum 6 mnd praksis
Jobber ikke med pasienter
Lite fornøyd med utdannelsen. Alt for teoretisk. Det at man utdanner seg til å jobbe i klinikken, også har man så lite praksis er dumt. Burde hatt mye mer praksis innenfor flere pasientgrupper!
Fikk jobbet litt med hjertepasienter under praksisen
Ingen praksis i kommune
Altfor kort praksis, og veldig varierende opplæring ut fra praksis sted
Det hadde fint med mye mer praksis enn jeg fikk.
Ingen praksis i kommunal sektor. Pasientorientert praksis, med mindre innsikt i rammer rundt å oppnå god ernæringspraksis.
Kunne gjerne vært med praksis.
Skulle gjerne hatt mye mer praksis. Jeg har havnet som eneste KEF på mine tre arbeidsplasser, noe som har gjort at jeg måtte være svært selvstendig til å begynne med. Dette skaper usikkerhet for en nyutdannet. Jeg tror mer praksis ville gjort meg mer rustet for hva som møtte meg i arbeidslivet.
Praksisperioden var altfor kort (4 uker). Det er betenkelig at yrkesgrupper det er naturlig å sammenlikne seg med har vesentlig mer praktisk undervisning og praksis. Sykepleiere: flere lengre perioder praksis alle 3 år; leger og fysioterapeuter: praksis underveis og minst ett år endt studie; psykolger: Praktisk underveis og turnus et helt semester siste året
Vi hadde jo omtrent ikke noe praksis på studiet. 1 måned med praksis + litt hospitering her og der er IKKE nok
Skulle gjerne hatt mer praksis gjennom studiet for å bedre kunne forberede seg på pasienter og kommunikasjon.
Synes vi hadde for lite praksis i spesialisthelsetjenesten, og ingen praksis i kommunehelsetjenesten.
På generelt grunnlag kan jeg si at jeg savnet mer praksis og kommunikasjon under studiet. Mye av praksisen var også kun observasjon med andre yrkesgrupper en KEF. Jeg kunne ønske at vi som studenter fikk delta mer aktiv med veiledning fra KEF.
Føler ikke dette er helt relevant da jeg ikke jobber "aktivt" med pasienter
Har etterspurt dette tidligere. I likhet med mange andre mener jeg vi kommer til kort med så liten andel praksis i løpet av fem (FEM!) år med studier. Med tanke på at man i en klinisk setting er så nært pasienter er det synd at vi ikke får mer trening i det.

Spørsmål 9: Fikk du med deg tilstrekkelige verktøy fra utdanningen til å kunne utføre din nåværende jobb med god kvalitet?

Ikke i det hele tatt: 2

Ikke tilstrekkelig: 2

I noen grad: 20

I stor grad: 24

Utdyp gjerne:

Skulle gjerne vært mer praktisk tilnærming til ernæringsbehandling. F.eks sette opp plan for sonde- eller intravenøs ernæring. Samarbeid med andre faggrupper o.l
Føler man må lære seg selv alt i jobben. Lite kompetanse fra utdannelsen fordi den er så teoretisk.
Det syns jeg absolutt
Man må lese kontinuerlig om varierte temaer innenfor ernæring og sykdommer.
Veldig mange kef-stillinger er nyopprettet og hvor man er alene eller få ved en arbeidsplass, uten lokalt faglig nettverk. Dette stiller ekstra krav til den enkelte med å jobbe svært selvstendig, både pasientorientert og med overordnet kvalitetsarbeid. For sistnevnte savner jeg gjerne større fokus på under utdanningen, spesielt når det jobbes mer mot å få opp flere kommunale stillinger.
Skulle gjerne hatt mye mer øving i journalskriving og NCP. Pasientkommunikasjon også.
For kort periode om og for lite om sykdomslære (kun ett av fem år med stort fokus på det). De praktiske delene av studiet var hovedsakelig knyttet opp mot arbeid i spesialisthelsetjenesten, ikke tilstrekkelig for arbeid i kommunehelsetjenesten eller privat.
Verktøyene fra utdanning gjør at jeg vet hvor jeg kan innhente informasjon, samt hva som er viktig for god ernæringspraksis o.l.

10: Andre tilbakemeldinger:

Det må understrekes at jeg måtte til Sverige for å få en 100% fast stilling.
Kunne godt tenkt meg mer fokus på jobbene man kan søke på etter endt utdanning. Det er få jobber som KEF og det hadde vært fint å høre litt fra forskjellige folk ang. mulighetene som finnes utover det å jobbe på sykehus.
Har ikke relevant jobb, men hadde eg hatt det ville eg følt meg rusta ovafor dei pasientane og pasientgruppene. Føler så langt det er vanskelig å få ein relevant jobb som KEF.
Det trengs mer praksis på studiet for å være klar til å møte arbeidslivet. Å ha praksis sommeren mellom 4. og 5. år, for deretter å skrive masteroppgave i 1 år, er ikke gunstig dersom en skal i klinikken. Mange vil nok føle at det legges stor vekt på masteroppgaven, men dersom en ikke skal jobbe innenfor forskning er trolig 60 studiepoeng for mye. Ønsker en derimot å ta en PhD er det god bagasje og erfaring å ha med seg videre. Men mer praksis trengs det uansett.
Dette spørreskjemaet var vanskelig å svare på siden neste alle spørsmålene angår en relevant jobb, jeg har ikke fått en relevant jobb
For lite praksis underveis i studietiden. Følte meg bedre kvalifisert til å fortsette å jobbe som forsker etter endt studietid, enn å begynne som klinisk ernæringsfysiolog i klinikk (ettersom masteroppgaven var ett helt år, men praksis bare 4 uker).
Klinisk ernæring hadde trolig vært bedre som en integrert master som gjorde det mulig å ta fatt på klinikk og kliniske fag tidligere og i større grad. En toårig master hvorav 1 helt år går til forskning gir

altfor lite klinikk til et yrke som er så klinisk rettet. Til sammenlikning har både leger og sykepleiere mye mer klinikk og praktiske fag fra tidligere i sine utdanningsretninger
Kunne gjerne vært lengre praksisperiode
Siste halvåret på masteren burde bare være praksis. Det at man sitter med en stor masteroppgave hele siste året før man skal ut i arbeidslivet gjør at den kliniske kunnskapen daler... Burde også være mer informasjon om søknads- og intervjuprosesser, og mer fokus på arbeidslivet. Kan ikke huske vi hadde noe av det på studiet.
Jeg regner meg som en av de heldige som har fått fast 100% jobb, men jeg vet at det er få av dem.
Jeg kan ikke fremheve nok viktigheten med mer praksis, og å få lært seg mer om fedme og komorbiditeter, enteral og parenteral ernæring i praksis... 2 år er lite tid.
Min erfaring: Vanskelig å få seg full, fast stilling som KEF i helsevesenet, til tross for at jeg fikk meg jobb før endt mastergrad. Det har ikke høy prioritet, og ofte små stillinger.
Å øke antall studieplasser ved UiB (tror dette var i 2016) og i tillegg starte opp studieprogram i Tromsø virker lite gjennomtenkt når det ikke reflekteres et behov for kef i utlyste stillinger. Er det rimelig å kreve at en nyutdannet, som i tillegg har svært kort praksis i utdanningen, selv skal gå ut å drive detektivarbeid for å finne ut hvor det er behov for kef, og deretter drive lobbyvirksomhet for at det skal opprettes en stilling?
Jeg tror det ville vært mye lettere for meg å få en klinisk stilling om vi hadde hatt et halvår praksis på studiet. Jeg synes man burde få velge om man vil skrive 60sp masteroppgave gjennom hele siste året, eller 30sp oppgave + et semester med praksis. Jeg tror det ville vært mye lettere for arbeidsgivere å satse på nyutdannede om man hadde hatt nok praksis på studiet og dermed lettere ville kommet inn i rutinene ved en klinisk stilling. Det er nå over et år siden jeg ble ferdig utdannet, og jeg har kun fått ETT intervju til en klinisk stilling i løpet av denne tiden. Har egentlig begynt å miste litt troen på at jeg kommer til å få en jobb som er relevant for utdanningen min. Jeg har en midlertidig stilling nå som ikke er relevant for utdanningen, og må nok belage meg på å søke strøjobber etter den kontrakten går ut, fordi det er helt umulig å få relevante stillinger med så lite praktisk erfaring.
Det behøves mer praksis gjennom studieløpet for å bli godt rustet til å benytte teoretisk kunnskap i praksis.
På generelt grunnlag kan jeg si at det er svært vanskelig å få relevant jobb etter studiene. Det er få stillinger utlyst i Norge. Mange ser til Sverige eller arbeider i stillinger som ikke er relevant for utdanningen. Med viten at man studerer til noe som ikke gir relevant jobb, gjorde det svært vanskelig å motivere seg selv under studiene. Det er for meg også uforståelig at det opprettes fler og fler studieplasser, da det ikke finnes stillinger til antallet som uteksamineres hvert år.
Ville vært bedre med mer praktisk rettet utdanning.

Vedlegg: 6, Statistikk for masterprogram i klinisk ernæring (opptakstall, kandidatproduksjon og frafall)

Tabell F: Opptakstall og frafall:

Startkull	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall studieplasser	15	20	20	20	20	25
Antall søkere (1.pri)	60	40	41	52	59	54
Antall søkere som har fått tilbud	20	25	24	25	24	33
Antall søkere som har svart ja	16	21	20	23	21	23
Antall startende/registrert	15	20	20	22	21	22
% andel møtt av studenter som fikk tilbud	75 %	80 %	83 %	88 %	88 %	67 %
% andel møtt av studenter som takket ja	94 %	95 %	100 %	96 %	100 %	96 %
% andel av antall studieplasser fylt	100 %	100 %	100 %	110 %	105 %	88 %
Antall av startkull som har fullført	15	20	20	22	21	N/A
% andel av startkull som har fullført	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	N/A
Antall studenter som fullførte på normert tid	14	12	18	22	21	N/A
Andel studenter som fullførte på normert tid (av antall studenter som fullførte)	93,3 %	60 %	90 %	100 %	100 %	N/A
Antall frafall	0	0	0	0	0	0
Fremdeles aktiv student						22

Kilde: [Studieprogramledere: Søker- og studenttall - Tableau Server \(uhad.no\)](#), [Studieprogramledere: Gjennomstrømming - Tableau Server \(uhad.no\)](#) og Felles studentsystem.

Tabell G: Antall kvalifikasjoner i perioden 2015 – 2021

Årstall	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antall Kvalifikasjoner	8	13	15	18	21	23	21
Antall kvalifikasjoner med utveksling	0	0	1	0	2	2	0
Andel kvalifikasjoner med utveksling	0,0 %	0,0 %	6,7 %	0,0 %	9,5 %	8,7 %	0,0 %

Kilde: [Studieprogramledere: Studenter – fullføring og frafall](#)

Vedlegg 7, Tabell H: Fagkompetanse ansatte

Tabell H

Emne	Sp	Admin	Emneansvarlig	Stilling% UIB	Utdanning og kompetanse
NUCLI351	10	K1	Randi Tangvik	100	KEF, Førstemanuensis,
NUCLI355	5	K1	Randi Tangvik	100	KEF, Førstemanuensis,
NUCLI353	15	K1	Aslaug Drotningvik	20	KEF, Førstemanuensis,
NUCLI352	10	K1	Randi Tangvik	100	KEF, Førstemanuensis,
INTH360	5	IGS	Ingunn Engebretsen	100	Lege, professor
MEDSTA2	5	IGS	Magne Solheim	100	Statistikker
NUCLI395	60	K1	Individuelle veiledere		

Vedlegg 8, Mandat – Programutvalg for ernæring

Programutvalgene (PU) er opprettet av Det medisinske fakultet for å overvåke at fakultetets studieprogram organiseres og gjennomføres med høy kvalitet og skal på vegne av Det medisinske fakultet sikre:

- At studieprogrammet forvaltes i henhold til gjeldende kvalitetsrammeverk
- Løpende kvalitetsutvikling og fornyelse av studieprogrammene.
- At undervisningen gjennomføres i henhold til gjeldende emne- og programbeskrivelser.
- At det er en helhet i det enkelte program, de enkelte emner og at det er samsvar mellom emnene i programmene.
- At studentenes arbeidsmengde, undervisningen og studentantallet har et omfang som sikrer gjennomstrømmingen for studentene som følger studieprogrammene.

PU er et rådgivende og saksforberedende organ i spørsmål vedrørende fakultetets studieprogram, men kan vedta faglige endringer i undervisningen/ emnene, inkludert mindre endringer i studieplanen, så lenge disse ligger innenfor etablerte budsjетtrammer. Tiltak som medfører endringer i ressursrammen for programmene eller berører andre studieprogram må godkjennes av Fakultetsstyret. Vedtak i Fakultetsstyret vil gjelde som instruks til emneansvarlige institutt. PU skal da bidra til utarbeidelse av de nødvendige saksfremlegg som fremlegges visedekan for utdanning før videre saksbehandling. PU skal behandle forslag til endringer i undervisnings- eller vurderingsform, profil eller omfang som kommer fra emneansvarlige institutt, studentorganisasjonene og andre fakultetsorgan.

PU skal:

- Arbeide for internasjonal utveksling av studenter og lærere, og foreslå tiltak som sikrer slik internasjonalisering. Ett medlem skal ha særlig ansvar for utvalgets internasjonaliseringsarbeid.
- Ha fortløpende kontakt med programsensor og arbeide for at programsensors forslag til tiltak følges opp, blant annet ved å foreslå studieplanendringer som sikrer dette.
- Kunne bestemme innpassing av studenter /emnefritak/ studieprogresjon
- Fremme forslag til overgangsordninger for studenter som ønsker å skifte lærested/program.
- Delta i mottak av og informasjon til nye studenter
- Påse at tilstrekkelig antall bachelor-, prosjekt-, sær- og masteroppgaver blir foreslått og at veiledere blir oppnevnt.
- Utarbeide en årlig rapport til fakultetet om utvalgets arbeid, hvordan de enkelte studieprogrammene har vært gjennomført siste år og planer for neste år. Rapporten vil inngå i fakultetets arbeid med utdanningsmeldingen.

Sammensetningen av programutvalgene skal reflektere de emnene og evt studieretningene som undervises og de instituttene som bidrar med lærer – og veiledningsressurser i programmene. I tillegg skal hvert programutvalg ha minimum to studentrepresentanter.

Medlemmene oppnevnes av institutt eller institusjonen de representerer. Funksjonsperioden for utvalgene er 4 – fire - år.

Leder

PU ledes av programleder, som foreslås av Dekanus og vedtas av Fakultetsstyret. Lederen skal sammen med sekretær forberede og legge frem saker for PU. Lederen deltar i faste møter i studieledelsen ved fakultetet, ledet av visedekan for utdanning. Leder har fullmakt til å behandle hastesaker på vegne av sitt PU. Hvis vedtak må foretas ved avstemning, har leder dobbelstemme i utvalget.

Sekretær

Sekretærfunksjonen ligger under fakultetet. Sekretæren skal sammen med lederen forberede og legge frem saker for PU. Sekretæren skal ordne med innkalling til møter og utsendelse av sakspapirer.

Møter

PU skal avholde minimum to møter hvert semester. PU er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede. PU-medlemmer skal selv ordne med en vararepresentant ved fravær.

PU skal minst årlig diskutere og eventuelt foreslå/ sette i verk nødvendige tiltak:

- Om undervisningen gjennomføres i tråd med målsetningene inklusive læringsutbytte
- Vurderingsformer og oppnådde resultat ved vurdering (eksamen el.l.)
- Studentevalueringene
- Tolking av PU-mandat mht hva som skal behandles i Fakultetsstyret.

Vedlegg 9

LOVDATA

Forskrift om nasjonal retningslinje for klinisk ernæringsfysiologutdanning

Dato FOR-2020-01-03-24

Departement Kunnskapsdepartementet

Ikrafttredelse 01.02.2020

Gjelder for Norge

Hjemmel LOV-2005-04-01-15-§3-2

Kunngjort 13.01.2020 kl. 10.00

Korttittel Forskrift om nasjonal retningslinje for klinisk ernæringsfysiologutdanning

Kapitteloversikt:

Kapittel 1. Virkeområde og formål (§§ 1 - 3)

Kapittel 2. Læringsutbytte for kompetanseområdet basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi (§§ 4 - 6)

Kapittel 3. Læringsutbytte for kompetanseområdet klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling (§§ 7 - 9)

Kapittel 4. Læringsutbytte for kompetanseområdet kunnskapsbasert ernæringsarbeid (§§ 10 - 12)

Kapittel 5. Læringsutbytte for kompetanseområdet selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet (§§ 13 - 15)

Kapittel 6. Læringsutbytte for kompetanseområdet kommunikasjon og samhandling (§§ 16 - 18)

Kapittel 7. Læringsutbytte for kompetanseområdet profesjonalitet (§§ 19 - 21)

Kapittel 8. Studiets oppbygning og praksisstudier (§§ 22 - 23)

Kapittel 9. Ikrafttredelse (§24)

Hjemmel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 3. januar 2020 med hjemmel i [lov 1. april 2005 nr. 15](#) om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-2 andre ledd.

Kapittel 1. Virkeområde og formål

§ 1. Virkeområde og formål

Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir klinisk ernæringsfysiologutdanning, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1-2 og § 3-1.

Forskriften gjelder for fullført masterutdanning i klinisk ernæring som kvalifiserer til autorisasjon som klinisk ernæringsfysiolog. Mastergrad i klinisk ernæring kan oppnås enten gjennom femårig integrert utdanning, eller studieløp organisert som bachelor- og mastergrad som samlet gir tilsvarende læringsutbytte.

Forskriften skal sikre et nasjonalt likeverdig faglig nivå, slik at kandidatene som uteksamineres har en felles sluttkompetanse, uavhengig av utdanningsinstitusjon.

§ 2. Formål med utdanningen

Formålet med klinisk ernæringsfysiologutdanning er å utdanne kandidater som er kvalifisert til å forebygge, utrede, diagnostisere og behandle ernæringsrelaterte tilstander og sykdommer til personer i alle aldre og livsfaser.

Utdanningen skal sikre at kandidaten har klinisk og basalmedisinsk kunnskap, kompetanse om grunnleggende og klinisk ernæring, samt kompetanse innen kostholds- og ernæringsforskning.

Kandidaten skal kunne arbeide systematisk med ernæringsproblemstillinger og være kompetent til å kritisk vurdere, formidle og omsette ernæringskunnskap til enkeltpersoner og grupper, annet helsepersonell, beslutningstakere og media.

I tillegg skal kandidaten ha gode kommunikasjons- og samhandlingsevner og ha forståelse for sin rolle i tverrprofesjonell samhandling i tjenesten og mellom tjenestene.

Utdanningen skal også sikre kompetanse og holdninger som danner grunnlag for likeverdige tjenestetilbud for alle grupper i samfunnet, deriblant kompetanse om samers status som urfolk og deres rettigheter til språklig og kulturelt tilrettelagte tjenester.

Utdanningen gir kompetanse til arbeid i spesialist- og primærhelsetjenesten. Videre gir utdanningen kompetanse til å arbeide innen offentlige virksomheter på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå, i privat virksomhet som matvare- eller legemiddelbransjen, og i høyere utdanning og forskning.

§ 3. Kompetanseområder

Klinisk ernæringsfysiologutdanning skal gi læringsutbytte i tråd med kravene i kapittel 2–7 under følgende kompetanseområder:

- Basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi
- Klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling
- Kunnskapsbasert ernæringsarbeid
- Selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet
- Kommunikasjon og samhandling
- Profesjonalitet.

Læringsutbyttebeskrivelsene i § 13 a, b, c og d, § 14 b og d, § 15 a og d, § 17 c og d, § 18 a og b, § 19 c og § 21 c er basert på forskrift 6. september 2017 nr. 1353 om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger § 2, og tilpasset utdanningen.

Omfang og graden av kompleksitet i læringsutbyttebeskrivelsene vil være avgjørende for hvor stor plass de skal gis i utdanningen.

Kapittel 2. Læringsutbytte for kompetanseområdet basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi

§ 4. *Basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi – Kunnskap*

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om menneskekroppen fra molekyler, celler og organer til hele organismen, dens oppbygging, funksjoner og prosesser
- b. har avansert kunnskap innenfor grunnleggende biologiske mekanismer og hvordan menneskets funksjoner reguleres, med spesiell vekt på det som har betydning for utvikling av sykdom eller skade
- c. har avansert kunnskap om makro- og mikronæringsstoffers oppbygning, omsetning og virkning på kroppens funksjoner
- d. har avansert kunnskap om energiomsetningen og betydningen av fysisk aktivitet ved ernæringsrelaterte tilstander og sykdommer
- e. har avansert kunnskap innenfor appetittregulering og hvordan fysiologiske, psykologiske og sosiale faktorer og ytre stimuli påvirker sult, metthet og matinntak
- f. har avansert kunnskap om matvarers oppbygning, egenskaper, bruksområder og innhold av næringsstoffer og deres betydning i kostholdet
- g. har avansert kunnskap om kostholdet og de vanligste religiøse og kulturelle kosthensyn
- h. har avansert kunnskap om årsak, forekomst, konsekvenser og behandling av feilernæring og de viktigste mangeltilstandene i Norge
- i. har avansert kunnskap om årsak, forekomst, konsekvenser og behandling av ernæringsrelaterte sykdommer og tilstander til personer i alle aldre og livsfaser
- j. har avansert kunnskap innenfor forebygging av de vanligste ikke-smittsomme sykdommer, og deres betydning for samfunnet, og variasjon i prevalens over tid
- k. har inngående kunnskap om matvare- og næringsstoffanbefalinger og om grunnlaget for utarbeidelsen av kostråd til friske mennesker i livets ulike faser
- l. har inngående kunnskap om standardkost, spesialkost og konsistenstilpasset kost på helseinstitusjoner og i helse- og omsorgstjenesten gis i hjemmet
- m. kan analysere kostholdet på individ-, gruppe- og befolkningsnivå opp mot anbefalinger og retningslinjer relevante i ernæringsarbeidet
- n. kan analysere sentrale ernæringsutfordringer globalt, og kjenner til de vanligste ernæringsrettede tiltak og strategier
- o. kan anvende kunnskap om human genetikk og vite hvordan genetiske sykdommer påvirker metabolismen.

§ 5. *Basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi – Ferdigheter*

Kandidaten

- a. kan bruke kunnskap om immunforsvaret for å gi ernæringsbehandling ved infeksjonssykdommer, autoimmune sykdommer, allergier og intoleranser
- b. kan bruke kunnskap om matkulturer og mattradisjoner fra urbefolkning og de største innvandrergroppene i Norge og kan kommunisere og gi kulturturtilpasset kostveiledning til disse
- c. kan bruke kunnskap om farmakologi til å forklare funksjoner, interaksjoner, bivirkninger og kontraindikasjoner av legemidler som er relevante innen ernæring
- d. kan bruke kunnskap om mikroorganismer og deres innflytelse på helse og sykdom
- e. kan bruke kunnskap innen psykologi for å gjenkjenne normal og forstyrret spiseatferd, samt kunne bidra i tverrfaglig behandling innen rus og psykisk helse
- f. kan analysere og forholde seg kritisk til kostholdet på individ-, gruppe- og befolkningsnivå i lys av bærekraft og miljøhensyn
- g. kan analysere og forholde seg kritisk til hvordan det helsefremmende og forebyggende ernæringsarbeidet og -politikken er utviklet og organisert nasjonalt og internasjonalt.

§ 6. *Basalmedisinsk kunnskap og ernæringsfysiologi – Generell kompetanse*

Kandidaten

- a. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å gi kostråd til personer i ulike livsfaser og funksjonsnivåer, samt befolkningsgrupper med særskilte kostvaner.

Kapittel 3. Læringsutbytte for kompetanseområdet klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling

§ 7. Klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling – Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap innenfor stegene i ernæringsbehandlingsprosessen, herunder kartlegging, diagnose, intervensjon og oppfølging, den tilhørende modellen og terminologien
- b. har avansert kunnskap innenfor diagnosespesifikk ernæringsbehandling
- c. har avansert kunnskap om medisinsk ernæringsbehandling ved komplekse ernæringsrelaterte problemstillinger og kritisk sykdom
- d. har inngående kunnskap om metoder for dokumentasjon, krav til konfidensialitet i alle praksisfelt og juridiske og etiske aspekter ved journalføring
- e. kan anvende kunnskap om metoder for endring av kosthold på gruppe- og befolkningsnivå samt metoder for evaluering av folkehelseintervensjon.

§ 8. Klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling – Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan analysere og forholde seg kritisk til relevante verktøy for vurdering av risiko for underernæring
- b. kan analysere og forholde seg kritisk til metoder for ernæringskartlegging, inkludert kost og næringsinntak, antropometri, biokjemiske data og fysiske funn
- c. kan analysere eksisterende samfunnsmessige og individuelle faktorer som påvirker kostrelatert atferd og helse i ulike befolkningsgrupper, nasjonalt og internasjonalt
- d. kan analysere et sammensatt sykdomsbilde og gi tilpasset og målrettet medisinsk ernæringsbehandling, -oppfølging og monitorering
- e. kan bruke innsamlet informasjon og sammenlikne med kriterier, anbefalinger og retningslinjer, og anvende dette til å stille en ernæringsdiagnose
- f. kan bruke kunnskap om ernæringskartlegging og diagnose til å gjennomføre en ernæringsintervensjon
- g. kan bruke relevante medisinske ernæringsprodukter, herunder valg og dosering av næringsdrikker, sondeernæring og intravenøs ernæring
- h. kan gjennomføre persontilpasset ernæringsbehandling ved genetiske sykdommer
- i. kan bruke relevante metoder for å følge opp og evaluere ernæringsstatus hos ulike brukere av helsetjenester og grupper av pasienter
- j. kan bruke kunnskap om måltidsproduksjon og måltidsservice på helseinstitusjoner og når helse- og omsorgstjenester gis i hjemmet.

§ 9. Klinisk ernæring og prosess for ernæringsbehandling – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å gjennomføre ernæringsbehandling i alle aldre og livsfaser innen somatikk og psykisk helse
- b. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å planlegge, gjennomføre og evaluere helsefremmende og forebyggende ernæringstiltak i ulike befolkningsgrupper.

Kapittel 4. Læringsutbytte for kompetanseområdet kunnskapsbasert ernæringsarbeid

§ 10. Kunnskapsbasert ernæringsarbeid – Kunnskap

Kandidaten

- a. har inngående kunnskap om relevante forskningsmetoder innen basal-, klinisk-, og epidemiologisk kostholds- og ernæringsforskning, inkludert fortolkning av resultater
- b. har inngående kunnskap om prinsipper for systematisk kunnskapsoppsummering innen kostholds- og ernæringsforskning.

§ 11. Kunnskapsbasert ernæringsarbeid – Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan analysere og forholde seg kritisk til egen og andres kostholds- og ernæringsforskning og diskutere overførbarhet og relevans for egen praksis
- b. kan analysere og forholde seg kritisk til ernæringsfaglige problemstillinger og trender i media, og vurdere disse opp mot kunnskapsbasert ernæringsarbeid
- c. kan bruke relevante metoder for datainnsamling og statistisk analyse innen kostholds- og ernæringsforskning på en selvstendig måte
- d. kan bruke relevante metoder for å innhente pasient- og brukerinnsett for å utvikle ernæringsfaget
- e. kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer for å undersøke sammenhengen mellom kosthold, helse og sykdom.

§ 12. Kunnskapsbasert ernæringsarbeid – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å drive kunnskapsbasert ernæringspraksis
- b. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å utarbeide og oppdatere prosedyrer og rutiner ved ernæringsrelaterte tilstander og sykdommer
- c. kan bidra til fag- og kunnskapsutvikling innen ernæringsfaget, og bistå i forskningsprosjekter om sammenhengen mellom kosthold, helse og sykdom.

Kapittel 5. Læringsutbytte for kompetanseområdet selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet

§ 13. Selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet – Kunnskap

Kandidaten

- a. har kunnskap om barn og unge og er en utøver som ivaretar deres behov for behandling og/eller tjenester og kan sikre deres medvirkning og rettigheter, deriblant samiske barns rett til å bruke eget språk og kultur
- b. har kunnskap om sosiale og helsemessige problemer inkludert omsorgssvikt, vold, overgrep, rus- og sosioøkonomiske problemer og kunne identifisere og følge opp mennesker med slike utfordringer. Kandidaten skal kunne sette inn nødvendige tiltak og/eller behandling, eller henvise videre ved behov.
- c. har kunnskap om samers rettigheter, og forståelse for samenes status som urfolk og deres matvaner og tradisjoner
- d. har kunnskap om inkludering, likestilling og ikke-diskriminering, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion og livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder og bidra til å sikre likeverdige tjenester innen klinisk ernæring for alle grupper i samfunnet.

§ 14. Selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet – Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan bruke relevante metoder innen organisering og ledelse i eget arbeid og til å jobbe med enkeltindivider, grupper og samfunn
- b. kan bruke relevante metoder for å oppdage risiko for uønskede hendelser og systematisk følge opp disse
- c. kan bruke relevante metoder innen teknologi til ansvarlig innsamling og bruk av data til ernæringsfaglig oppdatering, rapportering og kvalitetsforbedringsarbeid
- d. kan bruke relevante metoder innen digital kompetanse innenfor e-helse og bistå i utviklingen og bruk av egnet teknologi både på individ-, gruppe og systemnivå, herunder ivareta digital sikkerhet.

§ 15. Selvstendighet, ansvarlighet og kvalitetsbevissthet – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan tilegne seg ny kunnskap og foreta faglige vurderinger, avgjørelser og handlinger i tråd med kunnskapsbasert praksis. Kandidaten skal også kunne dokumentere og formidle sin faglige kunnskap
- b. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i selvstendig fagutøvelse og prioritering av sine arbeidsoppgaver som klinisk ernæringsfysiolog
- c. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å oppdage og henvise videre barn og unge utsatt for eller som står i fare for å bli utsatt for omsorgssvikt, vold og/eller overgrep
- d. kan bidra til nytenkning og innovasjonsprosesser innen klinisk ernæring og bidra til tjenesteutvikling, innovasjon, og systematiske arbeidsprosesser og kontinuerlig kvalitetsforbedring.

Kapittel 6. Læringsutbytte for kompetanseområdet kommunikasjon og samhandling

§ 16. Kommunikasjon og samhandling – Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap innenfor kommunikasjon, samhandling og samarbeid for å etablere tillit og ivareta en god relasjon og fremme motivasjon med brukere, pasienter og pårørende, og om hvordan språk og kultur påvirker dette
- b. har inngående kunnskap om pasientforløp, og hvordan pasienter og brukere veksler mellom primær- og spesialisthelsetjenesten i løpet av en sykdomsperiode
- c. har inngående kunnskap om hvordan variasjoner i helsekompetanse påvirker ulike pasient- og brukergruppers sykdomshåndtering, mestring og egenomsorg
- d. har kunnskap om kompetanse, arbeidsoppgaver og ansvarsområde hos samarbeidende profesjoner.

§ 17. Kommunikasjon og samhandling – Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan bruke relevante metoder for tilpasset kommunikasjon inkludert digitale plattformer avhengig av mottakerens funksjonsevner og forhåndskunnskaper innen kosthold og ernæring
- b. kan bruke relevante metoder i helsepedagogikk i undervisning og veiledning av brukere, pasienter, pårørende og andre helsepersonell
- c. kan gjennomføre kostveiledning, blant annet med bruk av relevante metoder innen pasientsentrerte konsultasjonsteknikker, av brukere, pasienter og pårørende i lærings-, mestrings- og endringsprosesser
- d. kan gjennomføre samhandling tverrfaglig, tverrprofesjonelt, tverrsektorielt og på tvers av virksomheter og nivåer, samt initiere til slik samhandling
- e. kan gjennomføre kostveiledning tilpasset mottakerens helsekompetanse, sosioøkonomiske status og kulturelle bakgrunn.

§ 18. Kommunikasjon og samhandling – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i relasjons-, kommunikasjons- og veiledningskompetanse til å forstå og samhandle med brukere, pasienter og pårørende
- b. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å forstå sammenhengene mellom helse, utdanning, arbeid og levekår, og kan anvende dette i sin tjenesteutøvelse, både overfor enkeltpersoner og grupper i samfunnet, for å bidra til god folkehelse og arbeidsinkludering
- c. kan formidle kunnskapsbasert praksis om kosthold og ernæring til pasienter, brukere, pårørende og andre helseprofesjoner på en vitenskapelig men lettforståelig måte
- d. kan kommunisere kostråd til hele befolkningen eller til grupper av befolkningen som en del av helsefremmende og forebyggende ernæringsarbeid.

Kapittel 7. Læringsutbytte for kompetanseområdet profesjonalitet

§ 19. Profesjonalitet – Kunnskaper

Kandidaten

- a. har inngående kunnskap om kliniske ernæringsfysiologers viktigste ansvarsområder og arbeidsmetoder i primær- og spesialisthelsetjenesten
- b. har inngående kunnskap om ernæringsarbeid sin plass og organisering i helse- og omsorgssektoren
- c. kan anvende kunnskap om helse- og velferdssystemet, lover, regelverk og ernæringsrelevante veiledere i sin tjenesteutøvelse og forholder seg til helse- og sosialpolitikk.

§ 20. Profesjonalitet – Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og teknologier og reflektere over effekten av disse på ernæring og helse
- b. kan analysere eksisterende overordnede ernæringsfaglige problemstillinger og bidra i strategisk arbeid på ulike nivåer innen helse- og omsorgssektoren og samfunnet for øvrig.

§ 21. Profesjonalitet – Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å jobbe som klinisk ernæringsfysiolog i samsvar med akademisk standard og utvikle sin kompetanse innen klinisk ernæring
- b. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å reflektere over egen rolle og praksis som klinisk ernæringsfysiolog, også i tverrfaglige team
- c. kan analysere, reflektere over og håndtere etiske problemstillinger i sitt arbeid som klinisk ernæringsfysiolog i tråd med yrkesetiske retningslinjer.

Kapittel 8. Studiets oppbygning og praksisstudier

§ 22. Studiets oppbygning

Emnene i utdanningen skal bygge på hverandre og det skal stilles gradvis stigende krav til studentenes kunnskap, ferdighet og kompetanse. Studieprogrammene skal fremstå som helhetlige ved at vitenskapelig innhold, pedagogiske virkemidler og praksisstudier kobles sammen.

Utdanningen bygger på medisinske basalfag som videreføres i ernæringsbiokjemi og -fysiologi. Sentrale fag er matvarekunnskap, statistikk og metoder, human og klinisk ernæring i alle aldre og livsfaser. Veiledet ferdighetstrening, praksisstudier og teori vektlegges for å skaffe profesjonsforståelse og vitenskapelig

kompetanse. Utdanningen organiseres på en måte som fremmer integrering av vitenskapelig teori og klinisk praksis. Praksisstudier skal fremme studentenes kompetanse innen klinisk ernæring.

§ 23. *Praksisstudier*

Praksisstudiene skal utformes slik at de sikrer at læringsutbyttene oppnås.

Praksisstudier skal utgjøre minimum 14 uker. De fordeles over hele studieløpet, hvorav minimum fire uker skal foregå i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og minimum seks uker skal foregå sammenhengende i spesialisthelsetjenesten .

Praksisstudiene er en integrert del av utdanningen der teori underbygger det praktiske arbeidet. Det bør være en naturlig progresjon i faglig dybde og kompleksitet gjennom studieløpet.

Praksisstudiene skal fremme selvstendighet i arbeidet med pasienter og brukere. Gjennom praksisstudiene skal studentene også få erfaring med tverrprofesjonelt samarbeid og få erfaring med oppfølging av egne pasienter og brukere.

Kapittel 9. Ikrafttredelse

§ 24. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. februar 2020. Forskriften gjelder for studenter som tas opp fra og med opptak til studieåret 2021–2022.